

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Referentienummer	SBV2121002
------------------	------------

Kom ik in aanmerking

* Verplichte velden

Welke veehouderij heeft u? *	☐ Varkenshouderij ☒ Melkgeitenhouderij ☐ Pluimveehouderij ☐ Melkveehouderij ☐ Vleeskalverenhouderij
Op welke diercategorie richt uw project zich? *	☐ Varkens ☒ Melkgeiten ☐ Melkvee ☐ Vleeskalveren ☐ Vleeskuikens ☐ Leghennen en (groot-)ouderdieren van legrassen ☐ Vleeskuikenouderdieren
Op welke varken categorie(ën) richt uw project zich? *	☐ Biggen ☐ Kraamzeugen ☐ Guste/dragende zeugen ☐ Vleesvarkens
Werkt u samen met een onderzoeksorganisatie? *	☒ Ja ☐ Nee
Blijft u door de uitvoering van uw innovatie voldoen aan de wettelijke emissiegrenswaarden? *	☒ Ja ☐ Nee
Op veehouderijen geldt voor elke dierlijke sector een maximum voor de broeikasgas- en stalemissies. Blijven deze emissies door de uitvoering van uw innovatie hieronder? *	☒ Ja ☐ Nee
Blijft het dierenwelzijn en de brandveiligheid op de veehouderijlocatie door de uitvoering van uw project op minimaal hetzelfde niveau als ervoor? *	☒ Ja ☐ Nee
U voldoet (mogelijk) niet aan de voorwaarden. Daarom kunt u geen subsidie krijgen. Wilt u toch doorgaan met deze aanvraag? *	☐ Ja ☐ Nee

Aanvrager

* Verplichte velden

Bij een samenwerkingsverband vult u hier in, of staan hier, de gegevens van de penvoerder.	
Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	10.1.c <input type="text"/>
Vestigingsnummer	10.1.c <input type="text"/>
RSIN *	10.1.c <input type="text"/>
Handelsnaam *	10.1.c <input type="text"/>
Rechtsvorm *	Vennootschap onder firma <input type="text"/>

Bezoekadres

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huisnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="Anders"/>
Anders: vul in *	<input type="text" value="LANDBOUWONDERNEMING"/>
IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Contactpersoon van de aanvrager

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Mobiel	<input type="text"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.1.c@live.nl"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☒ Ja ☐ Nee
BRS-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
UBN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Bent u (op het moment van indienen) een jonge landbouwer of landbouwer die zich heeft gevestigd in de afgelopen vijf jaar? *	☐ Ja ☒ Nee
Is veehouderijlocatie waar het project wordt uitgevoerd gelijk aan bezoekadres? *	☒ Ja ☐ Nee

Intermediar

Intermediar

KVK-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Gedurende welke periode bent u gemachtigd door de aanvrager? *

- ☐ Het indienen van de subsidieaanvraag.
- ☐ Het uitvoeren van alle gerelateerde (rechts)handelingen in verband met de aanvraag tot en met de subsidieverlening.
- ☒ Het uitvoeren van alle gerelateerde (rechts)handelingen in verband met de subsidieverlening gedurende de gehele looptijd van het project tot en met de subsidievaststelling.

Correspondentieadres

Postcode *	<div>10.1.c</div>		
Huis- of postbusnummer *	<div>10.1.c</div>	Toevoeging	<div></div>
Straat of postbus *	<div>10.1.c</div>		
Plaats *	<div>10.1.c</div>		
Land *	Nederland		

Contactpersoon bij de intermediair

Voorletter(s) *	<div>10.2.e</div>		
Tussenvoegsel(s)	<div></div>		
Achternaam *	<div>10.2.e</div>		
Geslacht *	<div>☒ Man</div> <div>☐ Vrouw</div>		
Telefoon *	<div>10.1.c</div>		
Mobiel	<div></div>		
E-mail *	<div>10.1.c</div>		

Deelnemers

Overzicht deelnemers

Reden geen KvK *	<div></div>
KVK-nummer *	<div>10.1.c</div>
Vestigingsnummer	<div>10.1.c</div>
Handelsnaam *	<div>10.1.c</div>

Bezoekadres

Postcode *	<div>10.1.c</div>		
Huisnummer *	<div>10.1.c</div>	Toevoeging	<div></div>
Straat *	<div>10.1.c</div>		
Plaats *	<div>10.1.c</div>		
Land *	Nederland		

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="MKB-onderneming (klein)"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text" value="10.2.e"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Mobiel	<input type="text" value="10.1.c"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☐ Ja ☒ Nee
---------------------------------------	--

Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	<input type="text" value="09098104"/>
Vestigingsnummer	<input type="text" value="000024274232"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="Wageningen Livestock Research"/>

Bezoekadres

Postcode *	<input type="text" value="6708 WD"/>
Huisnummer *	<input type="text" value="1"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="De Elst"/>
Plaats *	<input type="text" value="WAGENINGEN"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="6700 AH"/>		
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="338"/>	Toevoeging	<input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="Postbus"/>		
Plaats *	<input type="text" value="WAGENINGEN"/>		
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>		

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="Onderzoeksorganisatie"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Tussenvoegsel(s)	<input type="text"/>		
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Geslacht *	☒ Man	☐ Vrouw	
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Mobiel	<input type="text"/>		
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e @wur.nl"/>		

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☐ Ja
	☒ Nee

Project**Gegevens project**

Uw project richt zich op "Melkgeiten"

Projectnaam *	<input type="text" value="Blijde Geit stalsysteem"/>		
Op welke fases richt uw project zich? *	☒ Alle drie de fases	☐ Uitsluitend de emissiemetingenfase	
Wat voor soort project wilt u uitvoeren? *	☒ Investering in technieken voor stalsystemen	☐ Combinatie van investering van technieken en managementmaatregelen voor stalsystemen.	
Wat voor type onderzoek voert u uit in de onderzoeks- en ontwikkelingsfase? *	☐ Industrieel onderzoek	☒ Experimentele ontwikkeling	

Meer informatie over de verschillende onderzoek types vindt u 'hier'.

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Veehouderijlocaties

Geef hier per veehouderijonderneming op het aantal dieren dat u daar houdt of gaat houden. Geef tevens per locatie aan of het om nieuwe te ontwikkelen en te bouwen stallen gaat of om bestaande stallen. Indien een deelnemer naast de opgevoerde locatie op de aanvrager en/of deelnemerstabblad het project op nog een extra locatie van zijn onderneming gaat uitvoeren voer die dan apart op.

Naam deelnemer *	Adres extra locatie *	Aantal dieren *	Stijgt productie capaciteit *	Nieuwe of bestaande stallen *
<div>10.1.c</div>	<div><div></div>Ja</div> <div><div>X</div>Nee</div>	<div>1.000</div>	<div><div></div>Ja</div> <div><div>X</div>Nee</div>	<div><div>X</div>Nieuw stalsysteem</div> <div><div></div>Bestaand stalsysteem</div>

Met hoeveel procent worden de volgende gehalten naar verwachting gereduceerd? *

	Methaan (%) *	Ammoniak (%) *	Geur (%) *	Fijnstof (%) *
Melkgeiten	<div>95</div>	<div>85</div>	<div>80</div>	<div>0</div>

Looptijd van het project (fase 1 + fase 2)

Startdatum totale project *	<div>01-06-2021</div>	dd-mm-jjjj
Einddatum totale project *	<div>30-04-2025</div>	dd-mm-jjjj

Looptijd per fase

Onderzoeks- en ontwikkelingsfase

Startdatum fase 1 *	<div>01-06-2021</div>	dd-mm-jjjj
Einddatum fase 1 *	<div>30-04-2024</div>	dd-mm-jjjj

Emissiemetingenfase

Startdatum fase 2 *	<div>30-04-2024</div>	dd-mm-jjjj
Einddatum fase 2 *	<div>30-04-2025</div>	dd-mm-jjjj

Resterende productieve levensduurfase

Startdatum fase 3 *	<div>01-05-2025</div>	dd-mm-jjjj
Einddatum fase 3 (bij benadering) *	<div>01-06-2036</div>	dd-mm-jjjj

Financiële gegevens per fase

Voor het invullen van de financiële gegeven dient u eerst de begroting in te vullen. Als u de begroting heeft ingevuld kunt u de gevraagde financiële gegevens overnemen vanuit het tabblad 'subsidieaanvraag'. Het gaat om het totaal van alle deelnemers. Zorg dat de som van de projectkosten en gevraagde subsidie per fase gelijk is aan de totale projectkosten en totale subsidie.

Financiële gegevens project

Hoeveel bedragen de totale projectkosten (van alle deelnemers)? *	<div>€ 1.677.716</div>
Hoeveel subsidie vraagt u aan (voor alle deelnemers)? *	<div>€ 1.066.143</div>

Onderzoeks- en ontwikkelingsfase

Projectkosten fase 1	<div>€ 1.208.254</div>
Gevraagde subsidie fase 1*	<div>€ 724.952</div>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Emissiemetingenfase

Projectkosten fase 2 *	€ 148.784
Gevraagde subsidie fase 2 *	€ 148.784

Resterende productieve levensduurfase

Projectkosten fase 3 *	€ 320.678
Gevraagde subsidie fase 3 *	€ 192.407

Andere subsidie(s)

Heeft u of één van de deelnemers voor dit project ook andere subsidie(s) aangevraagd en/of gekregen? *

Ja

Nee

Bijlagen**Checklist bijlagen**

Projectbegroting	04-05-2021
Bijlage 2 .Begroting Blijë Geit definitief.xlsx	
Machtiging 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 3. Machtiging penvoerder 10.1.C	
Machtiging,Wageningen Livestock Research	04-05-2021
Bijlage 4. Machtiging penvoerder Stichting Wageningen Research .pdf	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 7. Definitief financieel verslag 10.1.C	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 6 Definitief financieel verslag 10.1.C .pdf	
Samenwerkingsovereenkomst	04-05-2021
Bijlage 11. Samenwerkingsovereenkomst Blijë Geit.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 5. Machtiging 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 8. Offerte ondersteuning fase 1 WLR.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 9. Offerte meetkosten fase 2 WLR.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 10. Begroting 10.1.C	
Projectplan	04-05-2021
Bijlage 1 Projectplan Blijë Geit.pdf	

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Verklaring en ondertekening

Penvoerder en deelnemers

- ☒ Tegen penvoerder, noch tegen deelnemers, staat een bevel van terugvordering uit als bedoeld zie Kaderbesluit nationale EZ-subsidies, artikel 22, onderdeel 1.d. *
- ☒ Noch penvoerder, noch deelnemers zijn 'onderneming in moeilijkheden' als bedoeld in zie Kaderbesluit nationale EZ-subsidies, artikel 22, onderdeel 1.d. *

Penvoerder

- ☒ Hierbij verklaart de indiener het volgende: *
- Ik ben bevoegd om deze aanvraag te ondertekenen.
- Ik verklaar dat ik een samenwerkingsovereenkomst zal afsluiten voor de startdatum van het project.
- Ik verklaar dat de gegevens naar waarheid zijn ingevuld.

Gegevens ondertekenaar

Handelsnaam	<input type="text" value="10.1.c"/>
KVK-nummer	<input type="text" value="10.1.c"/>
Voorletter(s)	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text"/>
Achternaam	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht	☒ Man ☐ Vrouw
Datum	<input type="text" value="04-05-2021"/>

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

> Retouradres Postbus 8242, 3503 RE Utrecht

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**

Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht
Postbus 8242
3503 RE Utrecht

www.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
T 088 042 42 42
D 088 602 3
F 088 602 90 22

Projectnaam

Blij Geit stalsysteem

Referentienummer

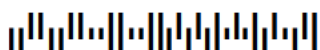
SBV2121002

Ons kenmerk

SBV1210CF9Y4U

Bijlage(n) 3

10.1.c

Datum 14 september 2021

Betreft Beslissing aanvraag subsidie Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stalsystemen 2021

Geachte heer 10.2.e,

Op 4 mei 2021 heb ik van u namens 10.1.c

een subsidieaanvraag ontvangen voor de subsidie Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stalsystemen 2021. Het gaat om het project Blij Geit stalsysteem. Ik heb uw aanvraag beoordeeld. In deze brief leest u mijn beslissing.

Beslissing

U krijgt subsidie voor uw project. Met 25,5 punten scoort u namelijk meer dan de 14 punten die u moest halen.

Als samenwerkingsverband krijgt u maximaal € 993.663 subsidie. Hieronder staat hoeveel subsidie iedere deelnemer maximaal krijgt.

Deelnemer	Bedrag
10.1.c	€ 484.500
10.1.c	€ 360.379
Wageningen Livestock Research	€ 148.784
Totaal	€ 993.663

Toelichting op lager subsidiebedrag

Het subsidiebedrag is € 72.480 lager dan u heeft aangevraagd. Dit heeft een aantal redenen die ik hieronder zal uitwerken:

10.1.c

- De kostenpost 'Voorber. / monitoring, geiten apart melken / verplaatsen tijdens meetfase à € 64.800' is voor de activiteiten monitoring, geiten apart melken/verplaatsen tijdens de emissie-metingfase niet-subsidiabel, omdat tijdens de emissiemetingfase alleen kosten subsidiabel zijn voor een onderzoeksorganisaties (conform artikel 2.2.15 van de regeling nationale EZK- en LNV subsidies). Uit uw mail van 8 september 2021 blijkt dat het hierbij om 680 uur

Datum

14 september 2021

Referentienummer

SBV2121002

gaat wat betreft de uit te voeren activiteiten tijdens de emissiemetingenfase. Ik heb deze kosten á € 40.800 daarom afgewezen.

- De kostenpost 'Voorber. / monitoring, geiten apart melken / verplaatsen tijdens meetfase à € 64.800' bestaat voor o.a. uit 400 uur voor de activiteit voorbereiding/ombouw van de stal naar het nieuwe stalsysteem (+ meetopstelling). Indien er uren opgenomen zijn die betrekking hebben tot het plaatsen van een krachtvoerstation en het uitvoeren van bouwkundige aanpassingen t.b.v. metingen zijn deze niet-subsidiabel. Eveneens zijn mogelijke uren voor het verwijderen van het krachtvoerstation en het ontdoen van het separate gedeelte (muren) van de stal na de emissiemetingenfase niet-subsidiabel, omdat deze posten niet direct bijdragen aan brongerichte verduurzaming (artikel 10 lid 1 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies).

Verder heb ik de volgende wijzigingen in de begroting van 10.1.c

. doorgevoerd die geen invloed hebben op de hoogte van het subsidiebedrag:

- De kostenpost 'Opslag urine' valt onder de kostensoort 'gebouwen en gronden' en niet onder de kostensoort 'apparatuur en uitrusting' aangezien het opslag van de dunne fractie betreft. Ik heb dit aangepast in de begroting.
- Met betrekking tot de kostenposten 'composteertrommel + droging' en 'Kahl pelleteerpers' heeft u een afschrijvingstermijn van 5 jaar gehanteerd. Investerings- en kostenposten 'apparatuur en uitrusting' hebben een gebruikelijke economische levensduur van 10 jaar, ik heb daarom 10 jaar als afschrijvingstermijn voor deze kostenposten aangehouden. Ik heb de verdeling van de kosten over fase 1/fase 3 voor deze investeringen aangepast.

Na bovenstaande correcties kom ik tot € 807.500 aan subsidiabele kosten. Dit resulteert in € 24.480 minder subsidie dan is aangevraagd voor 10.1.c

10.1.c

- Indien er uren in de kostenpost 'Arbeid realiseren systeem t.b.v. metingen, monitoring, demonteren' opgenomen zijn die betrekking hebben tot het plaatsen van een krachtvoerstation en het uitvoeren van bouwkundige aanpassingen t.b.v. metingen zijn deze niet-subsidiabel. Eveneens zijn uren voor het verwijderen van het krachtvoerstation, het ontdoen van het separate gedeelte (muren) van de stal en het demonteren van de meetopstelling na de emissiemetingenfase niet-subsidiabel.
- Indien er uren in de kostenpost 'Arbeid realiseren systeem t.b.v. metingen, monitoring, demonteren' opgenomen zijn die betrekking hebben tot de emissiemetingenfase (fase 2) zijn deze niet-subsidiabel.
- De kostenposten 'krachtvoerstation plaatsen t.b.v. 250 geiten vanwege separate huisvesting à € 45.000' en 'Bouwkundige aanpassingen t.b.v. metingen à € 35.000' zijn niet-subsidiabel, omdat deze posten niet direct bijdragen aan brongerichte verduurzaming (artikel 10 lid 1 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies). Het is een gevolg van de situering van de stallen. Vanuit de regeling wordt dit niet als zodanig opgelegd. De veehouder is zelf verantwoordelijk voor dat de stal geschikt is voor een kwalitatieve en representatieve emissiemeting door een onderzoeksorganisatie. Ik heb deze kosten daarom afgewezen.

Na bovenstaande correcties kom ik tot € 600.632 aan subsidiabele kosten. Dit resulteert in € 48.000 minder subsidie dan is aangevraagd voor 10.1.c

Datum
14 september 2021

Referentienummer
SBV2121002

Wageningen Livestock Research

Deelnemer Wageningen Livestock Research (onderzoeksorganisatie) heeft materiaalkosten als aparte post opgenomen in de opgave/begroting fase 2. Ik ga er daarmee van uit dat deze kosten geen onderdeel uitmaken van het goedgekeurde IKS tarief en ben daarom akkoord met deze kosten. Als bij vaststelling blijkt dat deze materiaal kosten wel onderdeel zijn van het IKS tarief, zal ik deze materiaal-kosten alsnog afwijzen.

Looptijd

Het project loopt van 1 juni 2021 tot en met 30 april 2025.

Voorschotten op de subsidie

De deelnemers van het samenwerkingsverband krijgen een aantal voorschotten op de subsidie voor fase 1 en 2. Voor deelnemers 10.1.c, 10.2.e en 10.2.e, 10.1.c en Wageningen Livestock Research is dit tot 90% van de verleende subsidie

RVO betaalt binnen 2 weken na de volgende data de voorschotten aan de deelnemers:

Deelnemer	Bankrekeningnummer	Voorschotmomenten
10.1.c	10.1.c	Binnen twee weken na dagtekening van de beschikking en daarna per kwartaal, zie bijlage.
10.1.c	10.1.c	
Wageningen Livestock Research	10.1.c	

De deelnemers van het samenwerkingsverband ontvangen ieder hun eigen voorschot. In de bijlage vindt u het overzicht van de voorschotbedragen voor iedere deelnemer. Wilt u de deelnemers informeren over mijn beslissing en de voorschotten die zij ontvangen?

Krijgt u na de voorschotten nog een subsidiebedrag voor fase 1 en 2? Dit betalen we uit als we uw subsidie hebben vastgesteld. Net als de subsidie voor fase 3.

Ik heb deze voorschotten berekend met de gegevens uit uw aanvraag. Als we merken dat deze gegevens niet kloppen, berekenen wij uw voorschotten opnieuw. Het verschil tussen deze berekeningen nemen we mee bij het vaststellen van uw subsidie. Dit gebeurt ook per deelnemer.

Waar u zich aan moet houden

Bij deze subsidie horen een aantal regels waaraan u zich moet houden. Wilt u weten waar dit staat in de wet? U vindt het in de bijlage bij deze brief. Het is belangrijk dat u zich aan deze regels houdt. Doet u dat niet? Dan kan ik de subsidie intrekken en moet u het bedrag met wettelijke rente terugbetalen. Deze regels gelden voor elke deelnemer van het samenwerkingsverband.

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**

Datum

14 september 2021

Referentienummer

SBV2121002

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum. Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eLoket.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het referentienummer en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op www.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bij ons bekend onder referentienummer SBV2121002. Gebruikt u dit nummer als u contact met ons heeft.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Barry Velders

Afdelingsmanager Project- & Organisatiefinanciering Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Dit bericht is automatisch gegenereerd en bevat daarom geen handtekening.
Bijlagen:

1. Bijlage Verplichtingen bij verlening subsidie project
2. Betaalschema van de voorschotten
3. Gewijzigde begroting

Bijlage Verplichtingen bij verlening subsidie project

Blijve Geit stalsysteem, SBV2121002.

Datum

14 september 2021

Referentienummer

SBV2121002

In deze bijlage staan een aantal verplichtingen die gelden voor uw subsidie. Het is belangrijk dat alle deelnemers van het project, die subsidie ontvangen, zich aan alle verplichtingen houden. Zo voorkomt u dat ik de subsidie geheel of gedeeltelijk moet intrekken of inclusief wettelijke rente moet terugvorderen.

Formulieren waarmee u aan uw verplichtingen kunt voldoen vindt u hier:

<https://mijn.rvo.nl/standaardformulieren-kaderbesluit-ez-subsidies..>

Stuur het ingevulde formulier naar e-innovatie@rvo.nl

De algemene verplichtingen van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (verder de Regeling) en het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies (verder het Kaderbesluit) zijn op deze verlening van toepassing. In titel 2.2. Brongerichte verduurzaming van stallen en managementmaatregelen van de Regeling zijn de specifieke verplichtingen voor deze subsidieregeling opgenomen.

Deze documenten kunt u vinden op www.wetten.nl/zoeken. Let er op dat u bij de zoekfunctie de indieningsdatum van uw aanvraag 04-05-2021 invult. U krijgt dan de tekst van het besluit of de regeling te zien zoals die voor dit project geldt.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste verplichtingen uit het besluit en de regeling. Tussen de haakjes is steeds vermeld waar u de verplichting terug kunt vinden in de regelgeving.

Start project (artikel 2.2.5, eerste lid van de Regeling)

Met de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten wordt gestart binnen drie maanden na de verzenddatum van deze brief.

Administratie van het project (artikel 38, tweede lid van het Kaderbesluit)

De projectadministratie moet duidelijk zijn en moet tot 5 jaar na de vaststelling van de subsidie worden bewaard.

Wijzigingen van uw project (artikel 36a en 37 van het Kaderbesluit)

Het project moet worden uitgevoerd zoals omschreven in het projectplan en de bijbehorende begroting. Bij vertraging, stopzetting of op essentiële punten wijzigingen van het project, moet voorafgaand schriftelijk toestemming worden gevraagd bij RVO zoals bijvoorbeeld:

- Let op! Indien de subsidiabele kosten in een kalenderjaar of per mijlpaalperiode meer dan 25% afwijken van de begroting van een deelnemer, is het verplicht hiervan schriftelijk toestemming te vragen bij RVO.
- Essentiële wijzigingen zijn onder andere wijzigingen van looptijd of planning, doelstelling of activiteiten van het project, veranderingen in het samenwerkingsverband, splitsing, fusie of overname van een deelnemer.
- Ook zodra u merkt dat u niet of niet helemaal aan de verplichtingen zult voldoen, moet u contact opnemen met RVO. Bijvoorbeeld verplichtingen over ver-

slaglegging, eindrapportage en/of einddeclaratie, of overdracht van rechten en/of kennis.

Datum
14 september 2021

Referentienummer
SBV2121002

Eventuele inhoudelijke of financiële wijzigingen dienen zo spoedig mogelijk te worden gemeld zodat de subsidieverlening, indien nodig, kan worden aangepast. RVO beoordeelt het verzoek. U ontvangt binnen acht weken onze beslissing.

Voortgang rapporteren (artikel 39 van het Kaderbesluit)

U rapporteert over de voortgang van de activiteiten. Dit doet u op de volgende data: 1 juni 2022, 1 juni 2023 en 1 juni 2024.

Vaststellingsverzoek subsidies (artikel 50 en 51 van het Kaderbesluit)

Voor subsidieprojecten dient u uiterlijk 13 weken na afloop van het project een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in. Bij de vaststelling wordt het subsidiebedrag definitief. RVO bekijkt of de gestelde doelen zijn gehaald en daarna vindt een eindafrekening plaats van de subsidiegelden.

U houdt daarvoor in uw projectadministratie de gegevens bij die nodig zijn om aan te tonen dat de subsidiabele activiteiten zijn verricht. U toont met een eindrapportage aan dat u de activiteiten heeft verricht en dat u heeft voldaan aan de verplichtingen. Ook geeft u hierin een verklaring voor eventuele (goedgekeurde) wijzigingen ten opzichte van het projectplan.

De eindrapportage moet minimaal de volgende elementen bevatten:

- a) een algemene en technische omschrijving van de aangeschafte en gebruikte installaties;
- b) een overzicht van de kostenopbouw toegespitst op de verschillende kostencomponenten, inclusief risico-opslag.

RVO heeft op de website een format beschikbaar gesteld.

U houdt een financiële administratie bij. Bovendien dient er rekening en verantwoording afgelegd te worden over de uitgaven en inkomsten die aan de activiteiten zijn verbonden.

De aanvraag tot subsidievaststelling gaat vergezeld van:

- a. Indien u in de begroting heeft aangegeven dat het gaat om afschrijvingskosten dan dient u deze bij vaststelling te onderbouwen middels een afschrift van de factuur en het betalingsbewijs voor investeringen.
- b. een effectmeting;
- c. een document waaruit blijkt of investeringen in gebruik zijn genomen;
- d. de benodigde milieueffectbeoordeling of de vergunning voor het betrokken investeringsproject;
- e. een berekening van de met het innovatieproject gerealiseerde reductie van broeikasgasemissies en stalemissies.

Vaststelling

Datum

14 september 2021

Referentienummer

SBV2121002

Voor 10.1.c

, 10.1.c

en Wageningen Livestock Research, die meer dan € 125.000 ontvangen, dient u bij het vaststellingsverzoek na afloop van het project tevens een goedkeurende controleverklaring overeenkomstig het Controleprotocol in bijlage 1.3 van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies aan te leveren. Voor de veehouderijonderneming geeft de accountant een verklaring af voor fase 1 en fase 3.

- Als u gebruik maakt van de integrale kostensystematiek moet de accountant hierover ook een rapport van bevindingen aanleveren (artikel 12, derde lid van het Kaderbesluit).

Nazorg (artikel 40, van het Kaderbesluit)

U zorgt voor een verantwoord gebruik van de uit de activiteiten voortvloeiende resultaten overeenkomstig subsidieaanvraag tot 5 jaar na vaststelling project.

Aantonen

Ik kan u vragen aan te tonen dat u de projectactiviteiten volgens de voorschriften van deze subsidieverstrekking uitvoert. Ik kan met dat doel besluiten tot een nader onderzoek. Dit kan een bedrijfsbezoek omvatten. U geeft daaraan dan uw medewerking door de aangewezen medewerker van RVO te ontvangen en toegang te verlenen tot de locatie waar de activiteiten worden uitgevoerd.

Staatssteun aan een ondernemer

De subsidie valt onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening. De Europese Commissie kan de subsidie binnen 10 jaar terugvorderen als later blijkt dat deze niet terecht is verleend. De Europese Commissie kan hiervoor informatie bij mij opvragen. Als dit nodig is, moet u de wettelijk verplichte documenten bij mij aanleveren.

Projectplan

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stal- en managementmaatregelen

Maak uw projectplan met dit format. Zorg dat u uw plannen goed uitlegt en duidelijk aangeeft wat u verwacht van uw project.

Waarom een format?

Als wij uw aanvraag beoordelen gebruiken we ook kennis van experts buiten RVO. Zij geven ons advies met de informatie uit uw projectplan. Om de projecten goed te kunnen vergelijken, maken we gebruik van een format. Zo is de informatie die we ontvangen zo uniform mogelijk.

Compleet en gedetailleerd

Zorg dat de informatie in dit projectplan compleet en zo gedetailleerd mogelijk is. U kunt ook afbeeldingen invoegen. En in de tekstblokken zit er geen grens op het aantal woorden. Wel hebben we bij een aantal vragen een richting meegegeven voor de lengte van het antwoord. Probeer u te houden aan deze richtlijnen. Heeft u toch meer ruimte nodig? Dan is dat mogelijk.

Bijlagen bij uw projectplan

Kunt u de informatie niet binnen de bestaande tekstblokken kwijt? Voeg dan een extra bijlage toe aan dit projectplan. Bij de vraag waar deze bij hoort, noemt u de naam van de bijlage. En u vult de tabel in van hoofdstuk 6.

Belangrijke informatie voor uw project

In de [publicatie van de Staatscourant op 19 mei 2020](#) leest u de wetten en regels die horen bij deze subsidiemodule. In de [publicatie van de Staatscourant op 9 februari 2021](#) staan de wijzigingen van deze regeling voor deze aanvraagperiode.

Op onze pagina [Subsidiespelregels ministerie van Economische Zaken en Klimaat](#) staat algemene informatie over de:

- aanvraag van subsidie en de stappen erna;
- samenwerking in uw project (Via de link [Samenwerking en kennisoverdracht](#) vindt u een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst.);
- subsidiabele kosten en het berekenen ervan;
- verplichtingen voor u als ontvanger van de subsidie.

Heeft u een formulier nodig voor uw project? Ga hiervoor naar onze pagina [Standaardformulieren Kaderbesluit EZ-subsidies](#).

Inhoudsopgave

1. Gegevens penvoerder en andere deelnemers
 - a. Penvoerder
 - b. Andere deelnemers samenwerkingsverband
 - c. Activiteiten afstemmen
2. Innovatieproject
 - a. Titel innovatieproject
 - b. Doelgroep
 - c. Type project
 - d. Aanleiding
 - e. Doel
 - f. Schematische afbeelding stalsysteem
 - g. Beschrijving van iedere maatregel en het hele concept
 - h. Mestopslag en meststromen
 - i. Onderzoeksvragen
3. Activiteiten en uitvoering
 - a. Beschrijving activiteiten en uitvoering
 - b. Communicatieactiviteiten
 - c. Vergunningen en ontheffingen
 - d. Meetbaarheid
 - e. Risico's
 - f. Maatregelen registreren (alleen bij managementmaatregelen)
4. Punten scoren met uw aanvraag
 - a. Minder broeikasgas- en stalemissies (wegingsfactor 3)
 - b. Bieden van economische kansen (wegingsfactor 2)
 - c. Verbetering dierenwelzijn en brandveiligheid (wegingsfactor 1)
 - d. Internationaal vernieuwend (wegingsfactor 1)
 - e. Weidegang (alleen voor melkveehouders)
5. Openbare samenvatting
6. Bijlagen bij dit projectplan

1. Gegevens penvoerder en andere deelnemers

In dit hoofdstuk geeft u aan wie er in het samenwerkingsverband zitten. En de taken waar elke deelnemer verantwoordelijk voor is. We lezen ook graag hoe u de activiteiten op elkaar afstemt.

a. Penvoerder

De penvoerder handelt namens de deelnemers van het samenwerkingsverband. De penvoerder is altijd deelnemer aan het samenwerkingsverband.

Organisatiename:

10.1.c

Contactpersoon:

10.2.e

Taken bij de uitvoering van het project:

1. 10.1.c (hierna te noemen 10.1.c) dient de aanvraag in namens het samenwerkingsverband en is penvoerder van het project. Vanuit die hoedanigheid verzorgt de aanvrager het contact met alle betrokken leveranciers, financiers en de deelnemers van het project.
2. 10.1.c is financieel en inhoudelijk verantwoordelijk voor het project.
3. Deelnemers leveren op verzoek van de penvoerder (minimaal) 1 maal per jaar alle gewenste informatie die de aanvrager noodzakelijk acht voor het juist informeren van de financiers en deelnemers van het project. De gehele projectadministratie moet bij de aanvrager aanwezig zijn, dus de volgende informatie moet door de deelnemers worden aangeleverd (indien van toepassing): urenstaten, facturen, betaalbewijzen, aanbestedingsdossiers, etc.
4. 10.1.c voert voor het project de volgende activiteiten uit:
 - inbreng van kennis en ervaring met het houden van melkgeiten;
 - onderzoek en ontwikkeling;
 - testen;
 - uitvoeren volledige administratie;
 - beheren en controleren van alle bedrijfsprocessen.

Bevoegdheden bij de uitvoering van het project:

De penvoerder is volledig bevoegd bij de uitwerking van dit project.

b. Andere deelnemers samenwerkingsverband

Vul de tabel hieronder in voor elke deelnemer, behalve de penvoerder. Minimaal één van de deelnemers is veehouder en eindgebruiker van de innovatie. En één van de deelnemers is een

onderzoeksorganisatie. De onderzoeksorganisatie meet de emissieresultaten en laat de resultaten zien op internet.

Organisatienaam	Contactpersoon	Taken
10.1.c	10.2.e	Vorbereiden, ontwikkelen, ontwerpen, veren en realiseren stalsysteem, estwerkzaamheden, onderzoek naar nnenklimaat en continue emissieregistratie an tenminste ammoniak en technische erking van het systeem, ter kennis stellen an kennis en ervaring, kennis delen
Wageningen Livestock esearch (WLR)	10.2.e	Onderzoek en het verrichten van emissie- etingen aan het emissiearm systeem onform de wettelijk geldende protocollen, enniss delen.

c. Activiteiten afstemmen

Hoe bent u van plan de activiteiten van de verschillende deelnemers op elkaar af te stemmen? En hoe zorgt u ervoor dat alle deelnemers hun activiteiten uitvoeren? Probeer uw antwoord te geven in maximaal 25 regels.

De deelnemers aan dit project zijn 10.1.c , onderzoeksinstelling Stichting Wageningen-Research en 10.1.c

10.1.c is penvoeder binnen het project en voert voor het project de volgende activiteiten uit:

- uitvoering van het project (gebruik van het stalsysteem);
- waarnemen, monitoring en rapporteren;
- ter beschikking stellen van kennis en ervaring;
- beheren en controleren van de bedrijfsprocessen;
- urenadministratie;
- uitvoeren volledige projectadministratie.

10.1.c voert voor het project onder andere de volgende activiteiten uit:

- ontwikkeling / doorontwikkeling stalsysteem;
- Ontwerp, levering en realisatie stalsysteem;
- onderzoek naar technische/ praktische werking van het systeem en het effect op het binnenklimaat;
- validatie stalsysteem;
- testwerkzaamheden;

- continu monitoring/ vastlegging/ rapportage;
- ter beschikking stellen van kennis en ervaring;
- beheren en controleren van de bedrijfsprocessen;
- urenadministratie.

Stichting Wageningen Research voert voor het project o.a. de volgende activiteiten uit:

- onderzoek en metingen innovatiefase emissiearm stalsysteem;
- metingen vaststellen emissiefactor fase 2;
- verslaglegging;
- urenadministratie.

Voor 10.1.c is het belangrijk dat het systeem als een geheel functioneert. Derhalve is deze actief betrokken gedurende het gehele project. Wanneer het concept effectief en succesvol blijkt te zijn zal het bij geitenhouders in binnen- en buitenland worden toegepast.

De kosten die u maakt voor het afstemmen van activiteiten vallen niet allemaal onder de subsidie. Kijk op onze pagina [Kosten projectmanagement en kennisverspreiding](#) welke kosten er wel en niet onder vallen.

2. Innovatieproject

In dit hoofdstuk lezen we graag wat u gaat onderzoeken en ontwikkelen. En wat het doel is van uw project. Welke maatregelen gaat u nemen om het doel te halen? En welke onderzoeksvragen wilt u beantwoordt hebben?

a. Titel innovatieproject

Blijje Geit stalsysteem

b. Doelgroep

Op welk van de volgende veehouderijlocaties voert u het project uit?

- ☐ varkenshouderij
- ☐ melkveehouderij
- ☐ vleeskalverenhoudery
- ☒ melkgeitenhouderij
- ☐ vleeskuikenhouderij
- ☐ leghennen- en (groot)ouderdieren leghouderij
- ☐ (groot) ouderdieren vleeskuikenhouderij

c. Type project

Wat onderzoekt en ontwikkelt u voor uw innovatie? Eén antwoord is mogelijk.

- ☒ technieken (zoals installaties, apparatuur, machines en uitrusting)
- ☐ managementmaatregelen
- ☐ combinatie van technieken en managementmaatregelen

d. Aanleiding

Wat is de reden dat u de innovatie onderzoekt en ontwikkelt? Probeer uw antwoord te geven in maximaal 25 regels.

10.1.c is een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in het ontwikkelen en realiseren van innovatieve systemen voor de melkgeitenhouderij. Met het oog op de toekomst wil het bedrijf een stap zetten in de emissiereductie vanuit stallen in de geitenhouderij en de diergezondheid voor geiten in houderijssystemen. Onderdeel van dit plan is uitvoeren van een ontwikkel-, realisatie-, monitoring- en meettraject voor de emissies in een bestaande stal van 10.1.c met ca. 1000 melkgeiten. De stal zal tevens worden ingericht met het nieuw ontwikkelde systeem van 10.1.c, het Blijje Geit stalsysteem. Door deel te nemen aan dit project hoopt 10.1.c een groter maatschappelijk draagvlak te creëren voor het bedrijf en de gehele melkgeitensector. Daarnaast wil de ondernemer, 10.1.c voorloper zijn en blijven in de sector en als voorbeeld dienen voor andere melkgeitenhouders en andere dierhouderijbedrijven. 10.1.c heeft zich in de afgelopen jaren ingespannen om het bedrijf te verduurzamen en te automatiseren. Dieren hebben de gehele dag de beschikking over vers voer dat gemengd wordt gedoseerd met een voerrobot. Daarnaast krijgen ze krachtvoer middels een geautomatiseerd

individueel voersysteem. Deze voermethode komt de rust in de stal ten goede en levert daarmee een bijdrage aan dierenwelzijn en gezondheid. Daarnaast kunnen de dieren automatisch geselecteerd worden na het melken. Dit is prettig voor ondernemer en geit, dieren die een behandeling nodig hebben of om andere reden dienen te worden geselecteerd hoeven niet gezocht te worden in een koppel van ca. 1000 geiten.

10.1.c is al jaren actief op het gebied van mechanisatie/automatisering en stalinrichting in de melkgeitenhouderij. Hiervoor hebben zij onder andere automatische geitenvoedersystemen, herkenningssystemen en een volledig automatische selectiebox ontwikkeld 10.1.c . Het terug dringen van de ammoniak- methaanemissie speelt in de gehele melkgeitenhouderij. Echter zijn er alleen zogenaamde end-of-pipe oplossingen binnen de sector, zoals bijvoorbeeld een luchtwasser of het afdekken van de mest buiten de stal. Bovendien stuit het gebruik van een luchtwasser (chemisch) op bezwaren en is minder gewenst. Toepassing van stro in de pot waar de geiten lopen en liggen brengt diverse bezwaren op het gebied van dierengezondheid en emissies met zich mee. Daarom heeft 10.1.c in samenwerking met geitenhouder 10.1.c een aanpak aan de bron ontwikkeld en getest op kleine schaal. Hierbij worden vaste mest en urine van elkaar gescheiden en apart afgevoerd uit de stal. Daarbij wordt er geen stro meer gebruikt in de stal maar een voor geiten natuurlijke harde ondergrond van beton. Geiten bleken tijdens de verkennende testen de voorkeur te geven aan de harde ondergrond boven het zachte strobed.

Om als agrarische sector in de toekomst succesvol te zijn is het essentieel om innovatief te zijn. Door oplossingen te bedenken waardoor de methaan, ammoniak, geur en fijnstof uitstoot bij de bron worden terug gedrongen blijft de sector zich positief ontwikkelen. Dit is de reden dat 10.1.c en 10.1.c de handen in een geslagen hebben en deze samenwerking hebben opgezet.

e. Doel

Wat moet de innovatie bereiken? Probeer uw antwoord te geven in maximaal 25 regels.

Het samenwerkingsverband wil met dit project een bijdrage leveren aan een duurzame toekomst voor de melkgeitenhouderij. Het richt zich hierbij op het reduceren van de ammoniak-, methaan- en geuruitstoot. Daarnaast wordt er een reductie van fijnstof verwacht als gevolg van het niet meer gebruiken van stro. Het houden van melkgeiten in Nederland gebeurt sinds jaar en dag, in de gehele sector, op de traditionele manier, d.m.v. een potstalsysteem. 10.2.e wil echter voorloper blijven in de sector en is voortdurend bezig met nieuwe innovaties (o.a. voerrobot voor ruwvoer, individuele krachtvoerverstrekking, automatische selectiebox) op zijn bedrijf. Daarnaast is hij een van de weinige (niet-biologische) geitenhouders in Nederland die zijn geiten weidegang aanbiedt.

Bovenstaande geldt eveneens voor 10.1.c , binnen het bedrijf worden voortdurend alternatieve oplossingen bedacht voor de melkgeitenhouderij. 10.1.c heeft jaren ervaring en specialistische kennis van de melkgeitenhouderij en heeft daarvoor al de nodige oplossingen ontwikkeld zoals individuele automatische krachtvoerverstrekking, automatische selectiebox en weegsystemen. Duurzaamheid, arbeidsgemak c.q. besparing en het verhogen van de voerefficiëntie zijn voor hen belangrijke thema's.

De doelstelling van dit project is het realiseren van een nieuw emissiearm systeem voor de melkgeitenhouderij, waarbij het systeem het eerste systeem is met brongerichte aanpak in het verminderen van emissies. Randvoorwaarde is daarbij uiteraard dat het van meerwaarde is op het gebied van dierenwelzijn, dierengezondheid en arbeidsomstandigheden.

Deze doelstelling moet uiteindelijk resulteren in:

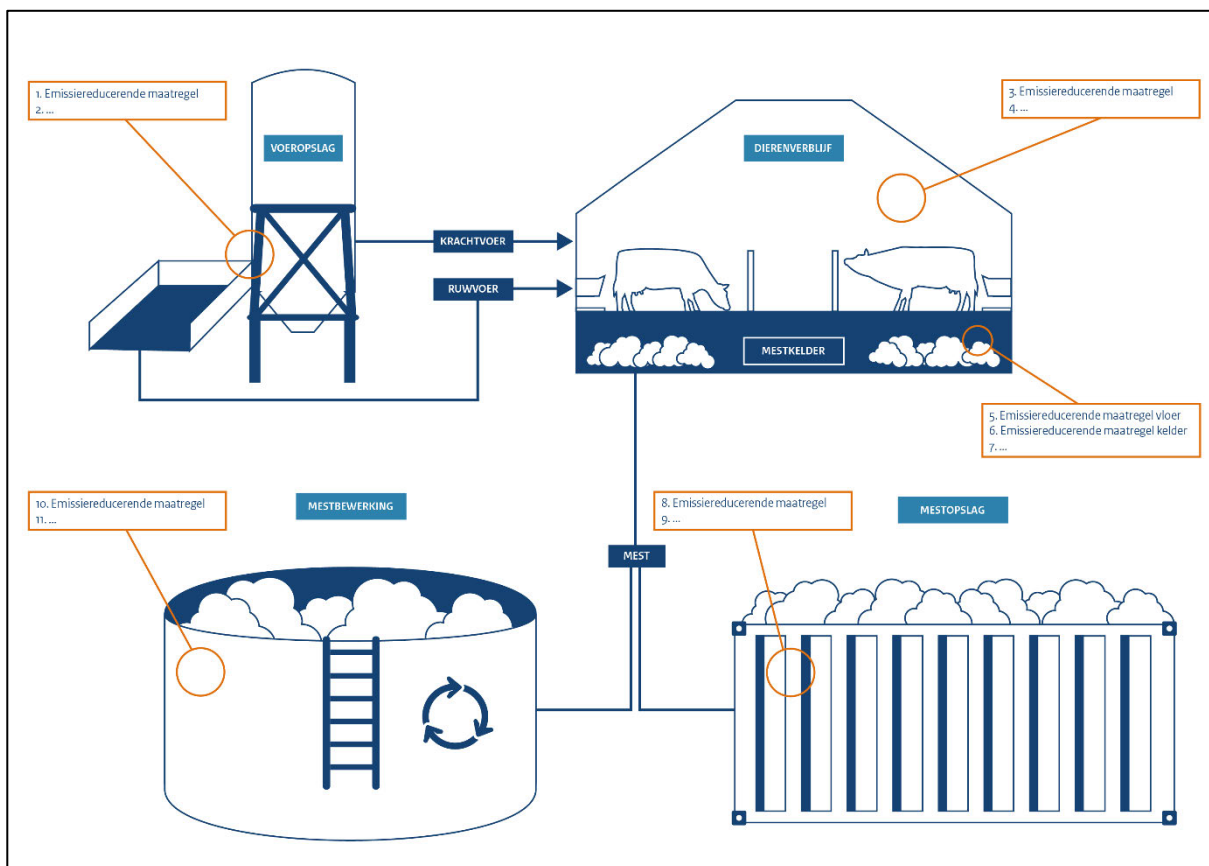
- Emissiereductie van ammoniak, methaan en geur naar de omgeving (brongerichte aanpak) en een beperking van de fijnstofuitstoot;

- Verbeterd dierwelzijn en diergezondheid;
- Verbeterde brandveiligheid mede als gevolg van geen gebruik van stro / brandbare materialen;
- Toekomstperspectief voor jonge agrariërs en waarborging van de continuïteit van de melkgeitensector;
- Het creëren van een gezonde en veilige werkomgeving;
- Het creëren van een herstel tussen de consument en lokale bevolking;
- Het bijdragen aan een betere volksgezondheid in de directe omgeving van het agrarische bedrijf.

f. Schematische afbeelding stalsysteem

Uw innovatie bestaat uit verschillende maatregelen. Geef uw stalsysteem weer in een schematische afbeelding, waarop u de maatregelen laat zien. Het stalsysteem bestaat uit een dierenverblijf, mestkelder, voer- en mestopslag en mestbewerkingsinstallatie.

Hieronder staat een voorbeeld van een stalsysteem in de vorm van een schema.

Plaats hieronder de schematische afbeelding van uw stalsysteem. Uw afbeelding moet duidelijk leesbaar zijn. Een professionele afbeelding is niet nodig.

10.1.c

g. Beschrijving van iedere maatregel en het hele concept

Geef een zo gedetailleerd mogelijke beschrijving van iedere maatregel. Beschrijf uw ideeën op het vlak van:

- werking
- vormgeving
- ontwerp
- dimensionering
- bouw

We raden aan om ook een bouwtekening met alle details mee te sturen met uw aanvraag. Geef ook de maatvoering als dat voor uw innovatie geldt. In hoofdstuk 4 beschrijft u het effect van de maatregelen op de vermindering van emissies.

Na de beschrijving van iedere maatregel geeft u ook een beschrijving van het hele concept. U geeft aan of en hoe de maatregelen op elkaar reageren. In hoofdstuk 4 beschrijft u het effect van het gehele concept op de vermindering van de emissies.

Beschrijving van iedere maatregel:

Inleiding

Voorafgaand aan het vormgeven van het ontwikkelingsproject in kader van de SBV-regeling is door de samenwerkende partners, 10.1.c en 10.1.c een verkenningsproject uitgevoerd. Het uitgangspunt van het verkennende project was het zo snel mogelijk scheiden van vaste mest en urine, om ammoniak- en methaanvorming te voorkomen. Om dit te realiseren moet de mest en urine direct achter de geit gescheiden worden, doormiddel van twee aparte afvoerstromen in de stal, één stroom voor vaste mest en één voor urine. Doordat dit systeem nodig is kon er geen gebruik gemaakt worden van het traditionele potstalsysteem, o.b.v. stro. Gezien de bewerkelijkheid van de toepassing van stro, het niet mogelijk maken om mest en urine te scheiden en de negatieve invloed op diergezondheid, werd gekozen een stalsysteem zonder stro te ontwikkelen.

Uit studies en observaties is gebleken dat geiten voldoende ruimte om zich heen willen en hoogteverschillen in de loop-/ligruimte prettig vinden, bijvoorbeeld verhoogde ligplateaus. In haar natuurlijke habitat loopt en ligt een geit vaak op een harde ondergrond, zoals in de bergen.

Project

Als uitgangspunt voor dit project is er gekozen om de urine en de vaste mest zo snel mogelijk na het verlaten van de geit gescheiden af te voeren én voor een verhoogde ligplaats voor de geiten.

10.1.c is enthousiast over het project en heeft ruimte in de geitenstal beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van verkennende testen.

10.2.e observeerde zijn geiten continu en constateerde in de stal dat geiten graag hogerop gingen liggen, daarnaast gingen de geiten in groepen bij elkaar liggen. Opvallend is dat de geiten kiezen voor hoger gelegen ligplaatsen en deze schoon en droog blijven. In de stal van 10.1.c was dit een betonnen plateau of talud, dus een harde ondergrond.

Vorbereiding

Eind 2019 heeft 10.2.e een verhoogde betonnen testvloer gemaakt in een deel van de bestaande pot, tegen het voerhek aan en enigszins aflopend. Het bleek dat de geiten hier direct gebruik van gingen maken en er op gingen liggen.

In april 2020 heeft 10.2.e een verhoogde testvloer met afschot als eiland midden in de grote pot gemaakt. Dit eiland (zonder stro), in een pot met stro, lag continu vol met geiten. Op deze vloer is geëxperimenteerd met 2 verschillende rubberen matten. Als door vocht de rubberen mat op de vloer glad werd, werd deze door de geiten vrijwel niet gebruikt.

Ter voorbereiding op een grotere testopstelling is door 10.1.c een proefopstelling (zie foto hiernaast) van ongeveer 25 m² gemaakt om daarmee te beoordelen hoe e.e.a. in de stal kan worden gerealiseerd. Deze proefopstelling heeft geleid tot de realisatie van een grotere testopstelling in de stal van 10.1.c

10.1.c

Waarnemingen

Vanaf het eerste moment dat de geiten op de testvloer kunnen, blijken ze gezien het grote aantal geiten dat er verblijft een voorkeur te hebben voor de harde ondergrond. De geiten kunnen in deze periode kiezen tussen een ingestrooide pot of het deel met de testopstelling uit beton. Na een aantal dagen bleek de vloer opvallend droog te blijven, wat gunstig is voor het schoon blijven van de geiten.

De geiten liggen zowel op de bovenvloer als op de ondervloer. In eerste instantie hebben ze een lichte voorkeur voor beton i.p.v. staal om op te liggen. Het betonnen deel met daarop de rode rubberen mat verlijmd lijkt ook iets beter benut te worden. De indruk is wel dat weersomstandigheden van invloed zijn op het gedrag; Warm of koud, vochtig of droog.

De ondervloer schoonhouden is een uitdaging: De mest koekte erg aan, deze droogde waarschijnlijk snel door de hoge buitentemperaturen.

10.1.c

Conclusie 1^e proefopzet

Deze test is opgezet om te kijken of geiten enerzijds kiezen voor een harde ondergrond i.p.v. een pot met stro en anderzijds of ze te verleiden zijn tot een bepaald gedrag, namelijk mesten/urineren op een andere plek dan waar ze liggen. Daarbij moet de urine zo snel mogelijk gescheiden worden van de vast mest en uit de stal gebracht worden.

Het hoger gelegen liggedeelte past in de voorkeur van de geit om op een hoger gedeelte te gaan rusten. Echter wanneer dit vervuild en/of glad wordt weken ze daar van af.

De lager gelegen actieve vloer werd veel belopen, omdat vanaf deze vloer de geiten bij het drinkwater en het ruwvoer kunnen. Wanneer er gedurende de dag minder activiteit is op deze vloer gingen de geiten er toch liggen waarschijnlijk omdat ze daar tegen een wand kunnen liggen.

De bovenvloer verwarmen, zowel het stalen gedeelte als het betonnen gedeelte, gaf geen duidelijk beeld van een gedragsverandering bij de geiten.

De geiten laten duidelijk zien dat liggen tegen een vaste wand hun voorkeur heeft. Door meer niveaus te maken komen er ook meer "vaste wanden" om tegenaan te liggen.

10.1.c

2e proefopstelling

Op basis van de positieve ervaringen die zijn opgedaan met de eerste proefopstelling in de stal is besloten om een vervolg te geven aan het project. Uit de conclusies is duidelijk naar voren gekomen dat de geiten er de voorkeur aan geven tegen een "rand" aan te liggen. Om dit te bereiken is besloten om het hogere deel op te delen in meerdere "terrassen" en zowel de "terrassen" en de loopvloer op een licht afschot te leggen. Een proefopstelling is gerealiseerd met geïntegreerde gootjes voor urineopvang. Uit waarnemingen (zie tevens foto hierboven) is gebleken dat de geiten voor de terrassen kiezen om te liggen. Daarbij geven ze er de voorkeur aan om tegen de verhoging van het volgende terras te liggen. Het lagere deel de zgn. actieve zone is meerdere keren per dag geschoven om de vaste mest te verwijderen, in de goten van de terrassen en de loopvloer is de urine opgevangen. De ervaringen met deze proefopstelling zijn zodanig positief dat besloten is om een mechanisch schuifstelsel te gaan ontwikkelen waarmee de loopvloer zeer frequent kan worden geschoven en de terrassen meerdere keren per dag. Deze doorontwikkeling zal worden gedaan tijdens de uitvoering van het SBV traject.

Het Blij Geit emissiearme stalsysteem

Het Blij Geit stalsysteem is een nieuwe manier van geitenhuisvesting, waarbij vooral emissie bij de bron worden gereduceerd. Het Blij Geit stalsysteem is een nieuw stalsysteem, t.o.v. het traditionele potstalsysteem, de basis van het systeem is het door Geitenbelang ontwikkelde stalsysteem. Met dit systeem wordt urine en mest van geiten bij de bron gescheiden en apart afgevoerd uit de stal.

10.1.c

10.1.c

10.1.c

10.1.c

Het broneffect van het Blijde Geit stalsysteem wordt bereikt door:

- Scheiding van urine en vaste mest (geen directe ammoniak vorming);
- Lagere verdamping, drogere omgeving d.m.v. betonnen vloer;
- Beperking van fijnstof door afwezigheid strobedding;
- Beperking van methaanvorming door de afwezigheid van stro en directe verwijdering van vaste mest uit de stal;
- Verlaging van de geuremissie omdat mest en urine direct gescheiden worden verwijderd uit de stal en worden opgevangen;
- Compostering van de vaste mest in een composteertrommel buiten de stal. Dit zorgt voor een nog verdere verlaging van emissies en de droge stabiele fractie kan vervolgens worden gepelletiseerd.
- De ruimte voor de compostering zal gecontroleerd worden afgezogen/gefilterd ter voorkoming van emissies.

In hoofdstuk 4 wordt het effect van het gehele concept op de vermindering van de emissies beschreven.

Beschrijving van het hele concept:

Het concept

Tijdens het project gaan 10.1.c en 10.1.c samen het Blij Geit stalsysteem in enkele stappen realiseren om het vervolgens te testen, door te ontwikkelen en tot slot te meten (fase 2). 10.1.c zal op het gebied van dierhouderij en stalmanagement de meeste kennis en ervaring inbrengen. 10.1.c zal vooral op het technische gebied bijdragen aan de uitvoering van het project en de realisatie van beoogde doelstellingen. Gezien de ervaringen van zowel 10.1.c als 10.1.c met het oppakken van innovatieve ontwikkelingen en het voortraject dat al is uitgevoerd is er een prima basis om dit project gezamenlijk uit te voeren. Een noodzaak om het project goed te laten slagen is een goede samenwerking, voor een groot deel worden de activiteiten daarom in samenspraak en –spel ondernomen.

Het totale concept omvat de aanpassing aan een bestaande stal van 1.000 melkgeiten met de integratie van het innovatieve Blij Geit stalsysteem. Het Blij Geit stalsysteem heeft nog geen vaste emissiewaarden voor ammoniak en geur. Het systeem is nog niet opgenomen op de RAV-lijst voor ammoniak. Een groot deel (fase 1) van het project bestaat daarom uit het uitvoeren van het ontwikkeltraject (m.n. uitvoering vormgeving terrassen, schuiven voor de terrassen en loopvloer, frequentie van schuiven t.b.v. schoonhouden vloer en ligbedden), testen en indicatieve metingen om de werking van het Blij Geit vloersysteem te onderbouwen, finetunen en optimaliseren. Gedurende de ontwikkeling zal er naast de effecten op de emissies continu aandacht zijn voor dierenwelzijn en gezondheid. Bijv. geen beklemmingsgevaar, frequentie van schuiven t.o.v. liggedrag, beloopbaarheid loopvloer en terrassen. De vaste mest die doormiddel van de mestschuif continu uit de stal wordt verwijderd zal in een composteertrommel zodanig worden behandeld dat deze voldoende droog en stabiel is om te worden gepelletiseerd. Door de aanwezigheid van een permanente emissieregistratie (o.a. ammoniak) zal inzichtelijk worden wat de invloed van maatregelen zijn op de optredende emissies. Door het uitvoeren van het project wordt de kennis en innovatie van 10.1.c met betrekking tot het Blij Geit vloersysteem verbeterd. De uitvoering van het project draagt bij aan de doorontwikkeling van de technische innovatie.

Het Blij Geit vloersysteem kan voldoen aan de gestelde wetgeving met betrekking tot emissies en milieu en daarnaast voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de SBV regeling m.b.t. de emissie reducties van ammoniak, methaan en geur. Momenteel zijn er geen systemen in de melkgeitenhouderij die de emissies van ammoniak, methaan en geur bij de bron aanpakken en daarmee leiden tot een brongerichte verduurzaming.

Op dit moment zijn er op de markt geen alternatieven voor de melkgeitenhouderij buiten het toepassen van bijv. een luchtwasser en afdekken van mest in de buitenlucht om de uitstoot van emissies te verminderen. Gezien de huidige ontwikkelingen en de wens van de sector om te verduurzamen is er een grote en dringende behoefte in de melkgeitensector naar ontwikkelingen m.b.t. verduurzaming en beperking van emissies. Daarbij wil men nadrukkelijk niet naar systemen met gesloten stallen en end of pipe maatregelen. Tevens kiest men er bewust voor om dichte vloeren toe te passen die geen vocht opnemen of doorlaten. Op deze wijze wordt voorkomen dat er vochtophoping plaatsvindt en daarmee infectiehaarden kunnen ontstaan in of op de vloer. De robuustheid van het systeem zorg er tevens voor dat er sprake is van een duurzame oplossing voor een zeer lange levensduur.

Het Blij Geit stalsysteem van 10.1.c is één van de eerste systemen die kan gaan voldoen aan de gewenste eisen voor beperking van emissies en brongerichte verduurzaming. Daarnaast biedt het een verbetering voor de geit, in zowel dierenwelzijn en –gezondheid als in het vermogen om meer natuurlijk gedrag te vertonen. Doordat het Blij Geit stalsysteem werkt o.b.v. scheiden

van vaste mest en urine bij de bron levert het een snelle droging van de mest op. In droge mest is er minder sprake van bacteriologische activiteit, dit leidt tot een verlaagde afbraak van organisch materiaal tot ammoniak (Groot Koerkamp *et al*, 1998). De mindere afbraak van organisch materiaal leidt ook tot lagere emissies van andere stoffen (zoals methaan en geur) mede ten gevolge van verminderde bacteriologische activiteit.

Ten slotte wordt er verwacht een reductie te realiseren in fijnstofemissie. Deze reductie wordt behaald door het niet gebruiken van een systeem op basis van stro. In combinatie met de overige positieve eigenschappen van dit systeem is het zeer innovatief wanneer het systeem met deze eigenschappen daadwerkelijk praktijkrijp gemaakt kan worden.

10.1.c vindt de acceptatie van de melkgeitensector binnen de maatschappij belangrijk en wil ook graag andere veehouders informeren en enthousiasmeren over zijn ervaringen. Gedurende het gehele traject zullen zij dan ook actief collega ondernemers uit de sector informeren over het project. 10.1.c heeft al sterk geïnvesteerd in innovatie op het bedrijf o.a. op het gebied van automatisch voeren van ruwvoer, automatisch individueel voeren van krachtvoer en een automatische selectiebox waarmee geiten na het melken kunnen worden afgezonderd voor behandeling of iets dergelijks. 10.1.c wil nu een volgende stap zetten in verduurzaming van de bedrijfsvoering door o.a. het nieuwe stalsysteem en tevens de verwerking van de vaste mest tot pellets die hun toepassing als goed te doseren meststof kunnen vinden in bijv. de akker- en tuinbouw.

Samengevat draag het concept bij aan:

- Significante reductie van emissies direct bij de bron; ammoniak, methaan, fijnstof en geur;
- Verbetering van dierwelzijn en -gezondheid (minder uiergezondheidsproblemen, ziekte etc.);
- Verhoging van de brandveiligheid, d.m.v. afwezigheid brandbaar stro en installaties m.b.t. mestverwijdering bevinden zich buiten de dierverblijven;
- Verbetering arbeidsomstandigheden, verlaging ammoniak en fijnstof in stalklimaat;
- Verduurzaming stalsystemen door de toepassing van een zeer robuust systeem voor een zeer lange levensduur;
- Een verbetering van de volksgezondheid doordat het stalsysteem zorgt voor een reductie van verschillende emissies als ammoniak, geur en fijnstof;
- Door compostering en hygienisering van de vaste mest wordt deze kiem en bacterie vrij; reductie van de kans op Q-koorts;
- Compostering, hygienisering en pelletiseren maakt het mogelijk dit product te exporteren of toe te passen in de akker- en tuinbouw als specifieke meststof;
- Verbetering van de acceptatie van de melkgeitenhouderij in Nederland.

h. Mestopslag en meststromen

Geef aan waar u de meststromen opslaat. Vermeld ook de duur en de capaciteit van de opslag. Voert u de meststromen af van het bedrijf? Geef dan aan wat hiermee gebeurt en hoe vaak u dit doet. Is de mestopslag anders dan de meest voorkomende opslagsystemen? Laat ons dan weten waarom en hoe dit zorgt voor meer of minder emissies. Heeft uw project betrekking op de varkenshouderij? Doe dit dan voor iedere diercategorie.

Gedurende de dag wordt de urine van de geiten continu afgevoerd uit de stal en opgevangen in gesloten vloeistofdichte opslag. Deze meststof zal worden bewaard tot het moment dat deze kan worden aangewend op de landbouwgrond van het bedrijf of afgevoerd naar bedrijven in de directe omgeving.

De diverse "terrassen" worden enkele malen per dag schoon geschoven door de driehoekige mestschuiven, deze schuiven de mest naar beneden waarna deze op de vlakke vloer terecht komt. Gedurende de dag wordt de vlakke vloer door een kettingbodempststelsel met meerdere schuiven schoon geschoven. De vaste mest wordt vervolgens buiten de stal verzameld en naar de composteertrammel gebracht. In deze composteertrammel wordt de vaste mest verwerkt tot een gecomposteerde fractie, de gassen die eventueel vrijkomen in het proces worden door een afzuigsysteem opgevangen. Door het proces van composteren en drogen van de vaste mest is deze geschikt om te worden gepelletiseerd waarna deze eventueel kan worden geëxporteerd maar ook zijn toepassing als meststof kan vinden in de akker- en tuinbouw.

i. Onderzoeksvragen

Noem hier de onderzoeksvragen die u tijdens uw project beantwoordt. De onderzoeksvragen zullen meestal te maken hebben met één of meer maatregelen in uw stalsysteem (paragraaf 2f). Geef bij iedere onderzoeksvraag een korte uitleg.

Om u een beeld te geven wat u kunt onderzoeken, geven we hieronder een paar voorbeelden.

Voorbeelden van onderzoeksvragen:

- Doet u onderzoek naar additieven? Dan kan één van de onderzoeksvragen zijn: Wat is de ideale samenstelling of de juiste concentratie?
- Gebruikt u een mestschuif? Een onderzoeksvraag kan dan gaan over de frequentie van het gebruik van de mestschuif.
- Gaat u een emissiearme vloer gebruiken? Een onderzoeksvraag kan dan zijn: Wat is het ideale afschot? Of welke materialen kan ik het best gebruiken, op zowel het gebied van dierenwelzijn als emissiereductie?
- Bij mestbewerking kan een van de onderzoeksvragen zijn: Hoeveel stro moet ik aan de mest toedienen voor de optimale samenstelling?

Aangezien een nieuw innovatief concept wordt ontwikkeld zijn er nog een aantal onzekerheden die in fase 1 onderzocht moeten worden. Hiervoor zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Wat is het effect op de melkgeiten, denk hierbij aan gedrag, diergezondheid, welzijn, melkproductie en voorkeur voor ligplaats?
2. Wat is de optimale setup voor het composteren van de vaste geitenmest, wat zijn de droge stof gehalten van de mest voor composteren en na composteren?
3. Op welke wijze kunnen de mestschuiven worden uitgevoerd en aangestuurd zodat er sprake is van schone loopvloer en ligplaatsen zodat de urineafvoer niet wordt belemmerd?
4. Wat is de optimale frequentie van schoonschuiven van de "terrassen" en vlakke vloer?
5. Is het afschot van 4 graden voor de terrassen en 2 graden voor de loopvloer voldoende om de urine vlot weg te laten stromen zodat door achtergebleven urine geen ammoniakemissie optreedt?
6. Welke afwerking dienen de loopvloer en ligplaatsen te hebben om te dienen als loop / ligplek i.r.t. het schoonschuiven van deze oppervlaktes?

Binnen het project wordt een bestaande melkgeiten stal omgebouwd naar het Blij Geit stalsysteem. Verdere onderdelen van het project zijn eerder in het hoofdstuk "concept" beschreven.

Binnen dit project wordt het innovatieve stalsysteem ontwikkeld, doordat het om een innovatief systeem gaat zal deze ontwikkeling niet stoppen. Het systeem zal gedurende het project verbeterd worden. Onderzoek zal plaatsvinden naar de werking en het functioneren van het innovatieve systeem. Daarnaast is nog niet duidelijk welke parameters en instellingen, zowel in de stal als bij het composteren, optimaal werken. Hierdoor zal er voortdurend onderzoek en ontwikkeling plaatsvinden in de projectperiode.

3. Activiteiten en uitvoering

Laat ons in dit hoofdstuk weten hoe u het project gaat uitvoeren. Welke activiteiten komen hierbij kijken en hoe gaat u om met risico's die kunnen ontstaan?

a. Beschrijving activiteiten en uitvoering

Welke activiteiten voert u uit tijdens het project? Noem de deelnemers en/of overige partijen die hierbij betrokken zijn en beschrijf hun rol. Zijn er buiten uw samenwerking ook andere partijen betrokken bij het project, zoals een stallenbouwer of adviesbureau? Neem deze dan ook op bij de beschrijving van de activiteiten. Geef ook aan in welke fase u de activiteiten uitvoert. Heeft uw project betrekking op de varkenshouderij? Geef dan per activiteit aan voor welke diercategorie dit geldt.

Op onze pagina [Subsidie berekenen](#) leest u meer over deze fasen. Vult u een activiteit in voor fase 1? Geef dan aan bij welke onderzoeksvraag deze hoort. Dit is één van de onderzoeksvragen die u heeft genoemd in Hoofdstuk 2 van dit projectplan.

De uitvoering van activiteiten in de verschillende fasen moet aansluiten bij de uitgavenplanning in de projectbegroting. Deze uitgaven moet u bewijzen met berekeningen en offertes. De activiteiten en uitgaven waarvoor u subsidie kunt krijgen verschillen per fase.

Activiteiten (maximaal drie zinnen per activiteit)	Deelnemers/overige partijen en hun rol	Fase
Oriëntatie mogelijke leveranciers, aannemers, offertes vergelijken en het verstrekken van opdrachten	10.1.c Vervult hierbij de rol van opdrachtgever.	Fase 1
Realisatie Blijde Geit stalsysteem	10.1.c Ontwikkeling / testen en realisatie van het nieuwe stalsysteem	Fase 1
Ingebruikname stalsysteem	10.1.c In deze fase worden de geiten verzorgd en het stalsysteem ingeregeld	Fase 1
Metten, testen en onderzoeken	10.1.c , 10.1.c en WLR De procesparameters worden in beeld gebracht, geoptimaliseerd op basis van het welzijn van de dieren en de emissies (o.b.v. direct meting emissie van stalvloer met meetbox en continue registratie op stalniveau). Daarnaast worden andere factoren waargenomen zoals dierenwelzijn en -gezondheid.	Fase 1

	Hier zullen indien noodzakelijk aanpassingen op volgen. Onderzoek wordt verricht om de mestverwerking door compostering te optimaliseren.	
Monitoring	10.1.c en 10.1.c zullen beide waarnemen en bevindingen rapporteren.	Fase 1
Verbeteringen en aanpassingen doorvoeren	10.1.c	Fase 1
Metingen WUR	WLR. Het uitvoeren van metingen en rapporteren van behaalde reducties.	Fase 2
Resterende productieve levensduur	10.1.c Het verzorgen van geiten en inregelen van de systemen.	Fase 3
Projectadministratie	10.1.c 10.1.c WLR	Fase 1 t/m 3
Delen en uitwisselen van kennis met collega ondernemers en omgeving	10.1.c en 10.1.c	Fase 1 t/m 3

b. Communicatieactiviteiten

Hoe maakt u het doel en de resultaten van uw project openbaar? Het gaat hierbij niet om de verplichte publicatie van de meetresultaten, die de onderzoeksorganisatie op internet zet. U krijgt 10% extra subsidie als u uw resultaten ruim verspreidt. Dit kan op uw website, via publicaties, op conferenties en open dagen. Probeer uw antwoord te geven in maximaal 20 regels.

De betrokken partijen zullen de opgedane kennis verspreiden door middel van verschillende kanalen. Hierbij valt te denken aan de websites van beide bedrijven en sector gerichte websites zoals: <https://www.vakbladgeitenhouderij.nl/>. Daarnaast zullen er verscheidende artikelen in vakbladen geplaatst worden, er zullen studiebijeenkomsten met collega's georganiseerd worden en kennis wordt verspreid via betrokken adviseurs van bedrijven (o.a. voerleverancier, afnemer melk) uit de sector.

Daarnaast is het voor 10.1.c van belang dat opgedane kennis en ervaringen gedeeld worden met de sector. Uiteindelijk zal het Blije Geit stalsysteem een erkenning kunnen krijgen op de RAV-lijst (met de specifieke emissie reducerende factoren) en zal het systeem hierdoor bij meerdere geitenhouders geïnstalleerd kunnen worden. Naast kennisdeling kan het de afzet van het genoemde systeem vergroten binnen de sector, zowel nationaal als internationaal.

Voor de kosten van de communicatieactiviteiten kunt u geen subsidie krijgen.

c. Vergunningen en ontheffingen

Voor welke projectactiviteiten heeft u een vergunning of ontheffing nodig? Geef ook aan of u deze al heeft. Heeft u deze aangevraagd, maar nog niet gekregen? Geef dan aan wanneer u de vergunning of ontheffing heeft aangevraagd. Probeer uw antwoord te geven in maximaal 20 regels.

Voor het uitvoeren van het project zijn geen specifieke vergunningen of ontheffingen vereist.

Voor de kosten van een vergunning, proefstalaanvraag en ontheffing kunt u geen subsidie krijgen.

d. Meetbaarheid

Hoe voert de onderzoeksorganisatie de emissiemetingen uit? En hoe kunnen we er zeker van zijn dat de metingen goed worden uitgevoerd? Dus, hoe waarborgt de onderzoeksorganisatie de metingen? Zorg dat u het stalsysteem kunt meten met een protocol.

WLR zal een meetplan opstellen voor de uit te voeren metingen, waarbij het plan aansluit op de huidige geldende meetprotocollen van het meten van diverse emissies. Dit plan wordt ter beoordeling voorgelegd aan de TAP-RAV.

e. Risico's

Wat zijn de risico's die kunnen ontstaan tijdens het project? Noem vooral de risico's die te maken hebben met de onderdelen waar we uw aanvraag op beoordelen. Deze onderdelen vindt u op onze pagina [Aanvragen en de stappen erna](#). Beschrijf ook de risico's die te maken hebben met de techniek of het gebruik van de innovatie.

Wat kunnen de gevolgen zijn van de risico's? Verandert dit de emissies van andere stoffen zoals lachgas, stikstofgas en koolstofdioxide? Zo ja, geef dan duidelijk aan hoe. Als u risico's kunt voorkomen, hoe doet u dit?

Een aantal risicofactoren kunnen een rol spelen in dit project. Deze risico's zijn voornamelijk technisch van aard en worden hieronder beschreven:

1. Aankoeken van de vaste mest, niet goed los krijgen van de betonvloer -> oplossing kan zijn de frequentie van mestschuif aanpassen, uitvoering van de mestschuif aanpassen;
2. Afvoer van de urine, lukt dit in afdoende mate middels de goten met sleepketting, in de 2^e proefopstelling is het al gelukt zonder de sleepketting;
3. Compostering van de vaste mest, kan het proces op dit niveau van bedrijfsomvang worden gerealiseerd;
4. Huidige normen voor emissies bij geiten zijn relatief onbekend;
5. Vervuiling van de geiten als de vloer onvoldoende schoon blijft, oplossing wellicht een sproeisysteem op de loopvloer of een hogere frequentie van de mestschuiven.

f. Maatregelen registreren (alleen bij managementmaatregelen)

Bij vraag 2 heeft u mogelijk managementmaatregelen genoemd. Bij deze maatregelen is het belangrijk dat u de handelingen uitvoert volgens een vast patroon. En volgens afgesproken maatstaven. De

handelingen en maatstaven legt u vast in een protocol. En in een logboek houdt u bij wat u gedaan heeft. Ook zet u hierin wat het resultaat van de managementmaatregel is.

Beschrijf hieronder per managementmaatregel de handelingen die u uitvoert en de maatstaven waarmee u werkt. Hoe kunnen we er zeker van zijn dat u alles goed bijhoudt in een logboek? Dus, hoe waarborgt u de registratie van de maatregelen? En hoe waarborgt u de resultaten van de managementmaatregelen?

N.v.t.

4. Punten scoren met uw aanvraag

We beoordelen uw innovatie op 4 onderdelen. Voor melkveehouders zijn dit er 5. Dit zijn de rangschikkingscriteria:

1. minder broeikasgas- en stalemissies
2. bieden van economische kansen
3. verbetering dierenwelzijn en brandveiligheid
4. internationaal vernieuwend
5. weidegang (alleen voor melkveehouders)

Geef per onderdeel een toelichting. U krijgt voor ieder onderdeel minimaal 1 punt en maximaal 5 punten. Onderdelen die we belangrijker vinden hebben een weegfactor groter dan 1. Het uiteindelijke aantal punten is minimaal 7 en maximaal 35. Eén van de voorwaarden voor deze subsidie is dat u bij de beoordeling minimaal 14 punten behaalt. Melkveehouders moeten minimaal 29 punten scoren. Dit is omdat we hun innovatie ook op een 5e onderdeel toetsen.

5e onderdeel om te toetsen voor melkveehouders

Onderzoekt en ontwikkelt u een innovatie voor een melkveehouderij? Dan kijken we ook naar de weidegang van het vee. U krijgt 15 punten als het vee bij gebruik van de innovatie minimaal 6 uren op een dag buiten de stal staat. Dit geldt voor minimaal 120 dagen in een jaar. Is dit niet het geval? Dan voldoet u niet aan het [Convenant Weidegang](#) en scoort u hierop 0 punten.

Meer over de punten die u met de aanvraag kunt scoren leest u op onze pagina [Aanvragen en de stappen erna](#).

a. Minder broeikasgas- en stalemissies (wegingsfactor 3)

Laat zien met hoeveel procent de broeikasgas- en stalemissies verminderen door uw innovatie. Vul hiervoor de tabel(en) hieronder in. U hoeft alleen de tabellen in te vullen voor de stoffen die voor uw sector gelden. In iedere tabel kunt u maximaal 10 maatregelen invullen. Als u meer maatregelen gaat onderzoeken, voeg dan een aparte bijlage toe bij uw aanvraag waarin u deze maatregelen beschrijft. Onderaan iedere tabel geeft u de totale vermindering van emissie weer van het stalsysteem.

Heeft uw project betrekking op de varkenshouderij? Geef dan per activiteit aan voor welke diercategorie dit geldt.

Broeikasgas- en stalemissies

Noem de broeikasgas- en stalemissie(s) die u met de innovatie vermindert. Dit kunnen zijn:

- Methaan (alle sectoren)
- Ammoniak (alle sectoren)
- geur (varkenshouderij, melkgeitenhouderij, vleeskalverhouderij, pluimveehouderij)
- fijnstof (varkenshouderij, pluimveehouderij)

Maatregel(en)

Noem de maatregel(en) die u onderzoekt en ontwikkelt. Dit kunnen technieken zijn en managementmaatregelen. U heeft deze maatregelen bij vraag 2f en 2g beschreven. Hier willen we graag weten hoeveel u verwacht dat de emissie minder wordt.

Brongericht of naschakeltechniek

Geef bij een techniek aan of deze brongericht is of dat het een naschakeltechniek is. Bij een naschakeltechniek haalt u de emissies uit de stallucht wanneer de lucht de stal verlaat. U kunt de naschakeltechniek gebruiken om een deel van de streefwaarde te halen. Niet om de minimale reductiewaarde te halen. U ontvangt hier geen subsidie voor.

Vermindering emissie

Geef voor iedere maatregel aan met hoeveel procent u de emissies met uw innovatie vermindert. Ga voor de berekening bij technische maatregelen uit van de percentages in het referentiesysteem. Deze percentages vindt u op onze pagina [Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stallen](#). Hier staan ook de percentages die u minimaal moet halen voor de vermindering van broeikasgas- en stalemissies. De vermindering van emissies door de naschakeltechniek telt niet mee voor de berekening van het minimale percentage.

Onderzoekt en ontwikkelt u een managementmaatregel? Bereken dan de vermindering van de ammoniak-, geur en fijnstofemissie met de emissie van het stalsysteem waarin u de dieren houdt. Kijk op de website van Infomil voor de emissie van uw stalsysteem. Voor methaan gelden dezelfde referentiewaarden als bij technische maatregelen.

Berekening en argumentatie

Leg uit hoe u het percentage van de vermindering heeft berekend of bepaald. Geef hiervoor een goede onderbouwing, zoals de berekening zelf of een duidelijke uitleg. Zonder deze uitleg kunnen we dit onderdeel niet beoordelen en scoort u hierop geen punten. Heeft uw project betrekking op een varkenshouderij? Geef dan per activiteit aan voor welke diercategorie dit geldt.

Kunt u de uitleg bij de berekening en de argumentatie niet in de tabel hieronder weergeven? Stuur dan een extra bijlage mee met uw aanvraag. Meld duidelijk dat het om de berekening en argumentatie van de emissievermindering gaat.

Geef aan welke fysische, biologische of chemische processen zorgen voor de vermindering van de broeikasgas- en stalemissies. Onderbouw dit met cijfers. Geef hierbij aan uit welke onderzoeken of boeken u informatie gehaald heeft. Heeft u eerder zelf metingen gedaan? En wilt u deze gebruiken om de vermindering uit te leggen? Stuur dan de meetgegevens en de gegevens over de meetapparatuur mee als bijlage bij uw aanvraag.

Beschrijf ook de stappen die u neemt voor mestbewerking binnen het stalsysteem. Het is belangrijk dat we een goed beeld krijgen van de broeikasgas- en stalemissies tijdens dit proces. Zijn er emissies buiten de stal? Dit is ook belangrijk om te noemen.

Totale vermindering broeikasgas- en stalemissies

Met welk percentage verminderen de emissies door de hele innovatie? En hoe heeft u dit percentage bepaald? Laat zien wat het effect is als u de verschillende maatregelen combineert. En wat is de onderlinge invloed tussen de maatregelen? Als u ook gebruik maakt van naschakeltechnieken geef dan zowel de reductie voor de brongerichte maatregelen als voor brongericht plus naschakeltechnieken. Leg goed uit hoe u hier op bent gekomen.

Broeikasgas- of stalemissie Methaan			
Maatregel(en)	Brongericht / naschakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Vloersysteem	Brongericht	85	Door de directe gescheiden verwijdering van mest en urine uit de stal kan er feitelijk vrijwel geen methaan uit mest in de stal ontstaan
Compostering	Brongericht	10	Door de snelle indroging en stabilisatie bij het bereiken van een hoog drogestof-niveau tijdens de compostering wordt het ontstaan van methaan sterk gereduceerd
Totaal van de maatregelen		% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Alleen brongericht		95	Samenvoeging van de percentages voor vloersysteem en compostering
Brongericht plus naschakeltechniek			

Broeikasgas- of stalemissie Ammoniak			
Maatregel(en)	Brongericht / na-schakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Vloersysteem	Brongericht	75	Vergeleken met een traditionele vloer met stro mag er door de directe gescheiden mestverwijdering een substantiële reductie verwacht worden. Het overgrote deel van de urine-TAN wordt meteen afgevoerd. Omdat er nog enige vermenging ontstaat op de vloer kan er geen sprake zijn van volledige reductie
Compostering	Brongericht	10	Voor zover het de emissie uit opgeslagen mest buiten de stal betreft mag van de snelle compostering een ammoniakreductie worden verwacht t.o.v. de huidige werkwijze met langdurige compostering

Totaal van de maatregelen	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie	
Alleen brongericht	85	Optelling vloersysteem en compostering	
Brongericht plus naschakeltechniek			

Broeikasgas- of stalemissie Geur			
Maatregel(en)	Brongericht / naschakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Vloersysteem	Brongericht	70	Geuremissie in de stal ontstaat uit omzettingsprocessen in organische stof van de vaste mest en sulfaten in de urine. Door directe scheiding en snelle afvoer van urine en mest mag gerekend worden op een forse reductie van de geur-emissie
Compostering	Brongericht	10	Voor zover het de emissie uit opgeslagen mest buiten de stal betreft mag van de snelle compostering een geurreductie worden verwacht t.o.v. de huidige werkwijze met langdurige compostering.
Totaal van de maatregelen		% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Alleen brongericht		80	
Brongericht plus naschakeltechniek			

Broeikasgas- of stalemissie Fijnstof			
Maatregel(en)	Brongericht / na-schakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Vloersysteem zonder stro	Bron	70	Stof dat ontstaat uit inbrengen en gebruik van stro wordt volledig geëlimineerd. Er blijft een deel over door fijnstof van de dieren zelf.
Totaal van de maatregelen		% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Alleen brongericht		70	

b. Bieden van economische kansen (wegingsfactor 2)

Zorgt uw innovatie voor economische kansen op een veehouderijlocatie?

Het Blijde Geit stalsysteem is vernieuwend en het eerste systeem in de geitenhouderij dat de emissies van o.a. ammoniak bij de bron aanpakt. Daarnaast zal het de dierenwelzijn en -gezondheid verbeteren, emissies (fijnstof, geur, methaan en ammoniak) terug dringen en de omgevingskwaliteit verbeteren. Beperkingen van emissies en verbetering van dierengezondheid zijn niet direct uit te drukken in cijfers maar zijn van enorm belang voor o.a. de productie.

Economische kansen

Het Blijde Geit systeem is toepasbaar in zowel nieuwbouw als bestaande stallen. De samenwerkingspartners verwachten dat het systeem perspectief biedt voor de melkgeitensector om verder te verduurzamen en minder emissies te realiseren. De volgende besparingen en opbrengsten worden verwacht:

- Bij een traditioneel systeem verblijven de geiten in een potstal o.b.v. stro, de inkoop van stro bedraagt ca. € 45 per geit per jaar. Een besparing van € 45.000 in een stal met 1000 melkgeiten;
- In het traditionele systeem dient stro regelmatig te worden ingebracht met een instrooimachine en vervolgens na verloop van tijd als mest te worden verwijderd uit de stal. Geschatte kosten op jaarbasis € 7.500 (excl. eigen arbeid) per jaar bij 1000 geiten;
- 1000 geiten produceren ca. 1000 ton mest per jaar dat dient te worden afgevoerd. Op dit moment bedragen afvoerkosten ca. € 13, = per ton;
- Verbetering technische resultaten, doordat de dieren zich natuurlijker gedragen en minder last hebben van uiergezondheidsproblemen verbeteren de resultaten:
 - Minder uiergezondheidsproblemen;
 - Minder uitval/sterfte;
 - Lager vervangingspercentage, hierdoor minder opfokdieren nodig en minder geiten hoeven gedekt te worden. Daarnaast stijgt de gemiddelde leeftijd van de veestapel waardoor deze duurzamer wordt;
- Opbrengst m.b.t. verkoop van de gecomposteerde mest.

De verwachte investering voor ondernemers bedraagt ca. € 570.000 incl. investering in de composteerinstallatie bij de bedrijfsomvang van 1000 geiten. Daar staat tegenover dat investeringen in bijv. opslag van stalmest met overkapping, opslagvoorzieningen voor stro en voorzieningen om stro in de stal te brengen en de stalmest er niet meer nodig zijn. De meer-investering bedraagt naar schatting € 450.000 (570.000 -/- 120.000 voor stalmestopslag / stro-opslag / inbrengmachine stro). Een eenmalige meer-investering derhalve van ca. € 450 per melkgeit. Daar staan minderkosten voor stro- en mestafvoer tegenover van ca. € 60-70 per melkgeit per jaar en daarnaast de voordelen van verbetering van de technische resultaten en opbrengst van gecomposteerde mest. Voor wat betreft de component arbeid zal er wellicht ook nog een besparing plaatsvinden maar is hierin nog niet meegenomen. Dit betekent dat een investering in verduurzaming van het bedrijf niet alleen een kostenpost is maar ook daadwerkelijk kan worden terugverdiend door de minderkosten en meeropbrengsten. Enkel op basis van de kosten m.b.t. stroverbruik en aanbrengen / afvoeren bedraagt de terugverdientijd ca. 7 jaar. Indien verbetering technische resultaten en opbrengst gecomposteerde mest worden meegenomen is deze dus beduidend korter.

Kans op succes en verdere uitrol van het systeem

De agrarische sector in Nederland staat voor grote uitdagingen, momenteel is er een nationale bouwstop in de geitenhouderij. De politiek heeft voor ogen de sector versneld te laten verduurzamen. Momenteel zijn er nog geen brongerichte mogelijkheden om emissies te reduceren in de melkgeitenhouderij. Hiervoor zou het Blij Geit stalsysteem een uitkomst kunnen bieden.

Het Blij Geit systeem is straks één van de weinige systemen die voldoen aan de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV).

10.1.c heeft al meerdere innovatieve technieken ontwikkeld voor de geitenhouderij en weet deze breed in de sector uit te rollen. Commercieel gezien heeft het bedrijf belang bij het ontwikkelen van een oplossing die een uitkomst kan zijn in de melkgeitenhouderij. Het bedrijf beschikt over een uitgebreid netwerk in Nederland en daarbuiten waar zijn producten geplaatst zijn. Naar het perspectief van de technische ontwikkeling is het een essentiële randvoorwaarde in de transitie naar een duurzamere emissiearme veehouderij.

Beschrijf de economische kansen voor iedere maatregel en voor de hele innovatie. Geef hierbij de uitleg over de:

- kosten
- opbrengsten en besparingen
- mogelijkheden andere bedrijven met hetzelfde stalsysteem
- tijd waarin de innovatie zich terugverdient

Maak bij de uitleg gebruik van berekeningen. Laat zien wat eenmalige kosten zijn, investeringskosten en de kosten door het gebruik van uw innovatie. Vergelijk deze kosten met een standaard systeem. Kost een innovatie teveel en heeft deze geen economische kansen? Dan is de kans klein dat de sector de innovatie gebruikt en deze verder ontwikkelt.

U kunt voor deze paragraaf gebruik maken van het Handboek Kwantitatieve Informatie Veehouderij (KWIN).

c. Verbetering dierenwelzijn en brandveiligheid (wegingsfactor 1)

Hoe zorgt uw innovatie voor een beter dierenwelzijn en betere brandveiligheid op de veehouderijlocatie?

Dierwelzijn

Bij een succesvolle implementatie van het systeem zullen er uiterst positieve resultaten te verwachten zijn voor klimaat, milieu en diergezondheid. Naast de verwachte emissiereducties wordt er een verbetering van de diergezondheid verwacht. Door het gebruik van een dichte vloer waar de mest en urine continu worden afgevoerd zullen er minder ziektekiemen aanwezig zijn t.o.v. een traditionele potstal of systemen die zich richten op een semi-doorlatende bodem of vloer. In bijvoorbeeld een voedingsbodem als bij een potstal gedijen bacteriën en kiemen goed. Door het weg halen van de voedingsbodem dalen deze bacteriehaarden. Dit heeft een positief gevolg voor de uiergezondheid van de geiten, een van de voornaamste redenen van afvoer van dieren in de geitenhouderij. Daarnaast houdt een betonvloer minder warmte vast, daar waar een potstal in de zomer warm wordt, kunnen de geiten koel blijven op de betonvloer. Dit zal helpen bij het reduceren van hitte stress in de steeds warmer wordende zomers in Nederland. Verder geeft een potstal weinig slijtage aan de klauwen van de geiten, hierdoor groeien ze te lang door en kunnen er klauwproblemen ontstaan. Doormiddel van het gebruik van een betonvloer zullen de klauwen beter slijten en zullen er minder problemen zijn.

Daarnaast zal het stalklimaat verbeteren bij het gebruik van de Blij Geit stalsysteem, er zal t.o.v. een traditionele potstal minder fijnstof en ammoniak gevormd worden. Dit is bevorderlijk voor de luchtkwaliteit in de stal en zal helpen longproblemen te voorkomen.

Bij het gebruik van het Blij Geit stalsysteem krijgen de geiten bovendien de kans meer natuurlijk gedrag te vertonen. Uit eerste proeven met het concept is gebleken dat geiten graag op een verhoging en tegen de verhogingen aanliggen van de terrassen. Aangezien een geit een prooidier is wil het graag ergens liggen waar het volledig eventuele bedreigingen kan zien. Een dichte wand zorgt er voor dat de geit zeker is dat er geen dreiging kan zijn. Daarnaast is uit de voorafgaande onderzoek gebleken dat de geiten liever verblijven op het Blij Geit stalsysteem dan in de potstal.

Brandveiligheid

Ten opzichte van huidige systemen is het Blij Geit stalsysteem vrijwel niet meer brandgevoelig. Alle technische installaties bevinden zich buiten de diervverblijven. Daarnaast is er geen brandbaar stro of ander brandbaar materiaal meer aanwezig in de stal of in de opslag. Hierdoor wordt het risico op brand aanzienlijk beperkt.

Voor dit onderdeel gaat u uit van de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) bij de onderbouwing als standaard.

Dierenwelzijn

U scoort met uw innovatie voor het verbeteren van dierenwelzijn onder andere op de volgende punten:

- Verbeteren van het lig- en loopcomfort
- Beter kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag van het dier
- Houden van dieren zonder ingrepen

Brandveiligheid

U scoort met uw innovatie voor het verbeteren van brandveiligheid onder andere op de volgende punten:

- Het plaatsen van een scheiding die brand 60 minuten tegenhoudt. Deze plaatst u in technische ruimten van bestaande stallen van voor 2014.
- Het plaatsen van slimme systemen die brand en rook ontdekken en melden. Deze plaatst u in technische ruimten en diervverblijven van bestaande en nieuwe stallen.

d. Internationaal vernieuwend (wegingsfactor 1)

Is uw innovatie vernieuwend op internationaal niveau? Zo ja, waaruit blijkt dat? Leg dit uit voor iedere maatregel en voor de hele innovatie.

De agrarische sector in Nederland, waaronder de melkgeitenhouderij, heeft zich in de afgelopen decennia sterk ontwikkeld. De primaire sector, inclusief toeleverende en verwerkende bedrijven, heeft grote stappen gezet op het gebied van efficiëntie en schaalgrootte. Echter, deze sterke groei heeft ook beperkingen met zich mee gebracht waardoor steeds vaker de (maatschappelijke) grenzen worden bereikt. Vanuit de overheid worden steeds strengere wet- en regelgeving aan de agrarische sector opgelegd waardoor zij genoodzaakt is te blijven innoveren. Dit heeft er toe geleid dat Nederland op internationaal vlak voorloper is in de ontwikkeling en toepassing van emissiearme stalsystemen. Specifiek in dit project wordt een stalsysteem ontwikkeld dat volledig afwijkt van de gangbare systemen en vanuit een compleet ander perspectief kijkt naar innovatieve oplossingen. In de basis is er al gekeken naar het natuurlijke gedrag van geiten en daarna is men

pas naar oplossingen gaan zoeken. Vaak wordt er bij nieuwe systemen geredeneerd vanuit bestaande systemen die worden doorontwikkeld of aangepast. Op internationaal niveau worden melkgeiten vaak gehuisvest in ingestrooide stallen, daarmee is het project al zeer vernieuwend. Vervolgens is beoordeeld of het mogelijk is om mest en urine te scheiden in een houderijsysteem, het systeem dat men hierbij voor ogen heeft is ook zeer vernieuwend. Het composteren van geitenmest heeft nooit aandacht gehad omdat men over stalmest beschikte waarvoor afzetkanalen beschikbaar waren. Ook deze innovatie is vernieuwend op internationaal niveau.

Hoe vernieuwender de technologie van uw project is, hoe hoger u scoort op dit criterium. Een innovatie in een nieuw onderzoeksgebied is niet automatisch vernieuwender dan in een bestaand onderzoeksgebied. De technische risico's van uw innovatie moeten beheersbaar zijn.

e. Weidegang (alleen voor melkveehouders)

Past u bij het gebruik van de innovatie voor het melkvee minimaal 6 uren op een dag weidegang toe? En geldt dit voor minimaal 120 dagen in een jaar? Is dit niet het geval? Dan voldoet u niet aan het [Convenant Weidegang](#) en scoort u hierop 0 punten.

☐ Ja

☒ Nee

5. Openbare samenvatting

Geef een samenvatting van uw projectvoorstel (maximaal ½ A4). Krijgt u uiteindelijk subsidie voor dit project? Dan gaan we deze samenvatting gebruiken voor publicatie op onze website. Schrijf in deze samenvatting daarom geen vertrouwelijke informatie. Wilt u de namen van de deelnemers van het samenwerkingsverband openbaar maken? Benoem deze dan onder uw samenvatting. Wij zetten de namen dan bij de samenvatting op onze website.

Samenvatting:

Geitenbelang is al vele jaren in koploper in de melkgeitenhouderij op het gebied van dierwelzijn en automatisering. 10.1.c wil graag een diervriendelijk, arbeidsvriendelijk en klimaatvriendelijk systeem ontwikkelen dat voldoet aan de scherpe emissie eisen. Hierbij staan het comfort en welzijn van de melkgeiten en ondernemer voorop.

10.1.c is een vooruitstrevende melkgeitenhouder die al vele jaren bezig is zijn bedrijf te innoveren. Hierbij is hij voortdurend op zoek naar manieren om het welzijn en comfort voor de dieren te verbeteren en te verduurzamen. In samenwerking met 10.1.c is een nieuwe manier van geiten houden ontwikkeld die geplaatst gaat worden op een geitenbedrijf van ca. 1000 melkgeiten. Dit bedrijf zal gebruikt worden om het Blij Geit vloersysteem te testen en verder te ontwikkelen. Dit systeem focust zich op het scheiden van mest en urine bij de bron en zal hiermee een grote reductie opleveren in de emissies van methaan, ammoniak, geur en fijnstof. Daarnaast zal het een positief effect hebben op de dierwelzijn en –gezondheid van de melkgeiten.

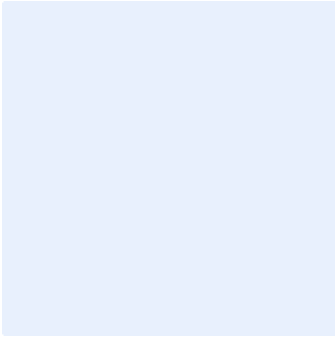
Gedurende het project gaan 10.1.c en 10.1.c het Blij Geit stalsysteem verder ontwikkelen, testen, onderzoeken en meten. Bij het Blij Geit stalsysteem worden de stalemissies gereduceerd aan de bron, waarbij het, het eerste systeem zal zijn in de melkgeitenhouderij. Met het scheiden aan de bron zullen ammoniak, fijnstof, geur en methaanemissies worden verlaagd.

Doordat het Blij Geit systeem nog in ontwikkeling is zijn er nog geen waardes voor ammoniak en geur reductie bekend. Aan de hand van dit project worden deze waardes, na het meettraject door WLR, bekend en kan het systeem opgenomen worden op de RAV-lijst, waardoor dit het eerste systeem voor de melkgeitenhouderij wordt dat een aanpak aan de bron realiseert. Een groot deel van dit project focust zich daarom op het ontwikkelen, testen en uitvoeren van metingen om de reductie te onderbouwen en te optimaliseren.

Namen deelnemers (niet verplicht):

- 10.1.c
- 10.1.c
- Stichting Wageningen Research

Foto bij uw samenvatting (niet verplicht):

6. Bijlagen bij dit projectplan

Geef de bijlagen die u toevoegt aan dit projectplan in de tabel hieronder weer. Verwijs hierbij naar de vraag in het projectplan, waar de bijlage bij hoort. De bijlagen voegt u toe aan het digitale aanvraagformulier, onder Bijlagen bij Overig.

Titel bijlage	Vraagnummer uit het projectplan	Paginanummer uit het projectplan	Eventuele toelichting
Projectplan	Bijlage 1		
Begroting	Bijlage 2		
Machtiging penvoerder 10.1.c	Bijlage 3		
Machtiging penvoeder Stichting Wageningen Research	Bijlage 4		
Machtiging 10.1.c	Bijlage 5		
Onderbouwing van de emissiereductie		Hoofdstuk 4	Opgesteld door 10.2.e
Definitief financieel verslag 10.1.c	Bijlage 7		
Definitief financieel verslag 10.1.c	Bijlage 6		Fiscale eenheid voor vpb met 10.1.c en 10.1.c
Offerte ondersteuning fase 1 10.2.e	Bijlage 8		
Offerte meetkosten fase 2 WLR	Bijlage 9		
Begroting kosten 10.1.c	Bijlage 10		
Samenwerkings- overeenkomst Blije Geit	Bijlage 11		

**Analyseformulier
Innovatiemodule
brongerichte verduurzaming
van stal- en
managementmaatregelen
Melkgeiten 2021-1**

Projectnummer	SBV2121002
Titel project	Blijde Geit stalsysteem
Diercategorie(n)	Melkgeiten
Techniek/management/combinatie	Techniek
Penvoerder	10.1.c [redacted]
Deelnemers	10.1.c [redacted] B.V., Wageningen Livestock Research
Looptijd project	3 jaar en 10 mnd, 01-06-2021 - 30-04-2025

Noot: indien de beoordeling leidt tot een afwijzing, maakt RVO voor het opstellen van de afwijfsbrief gebruik van de argumentatie die in dit document staat.

Noot: op verzoek van de aanvrager, bijvoorbeeld bij bezwaar, wordt het Analyseformulier beschikbaar gesteld aan de penvoerder of gemachtigde van het project. De namen van de experts worden niet bekend gemaakt. Om zoveel mogelijk anonimiteit te borgen adviseren we neutraal taalgebruik.

Opvallende zaken geconstateerd door de deskundigen en eventuele adviezen aan de projectuitvoerders

- het projectplan getuigt van enthousiasme en ambitie, maar is niet overal even duidelijk. Bijvoorbeeld wordt een afzuigstelsysteem voor gassen uit de composteringstroom genoemd, zonder dat het nader is uitgewerkt
- de bemeetbaarheid is niet bepaald, waardoor onbekend is of te zijner tijd een meting volgens protocol kan plaatsvinden
- positief is dat aandacht besteed is aan fijnstof, ondanks dat hier geen criterium voor geldt
- het plan is ingediend als techniekinnovatie (geen management)
- er zal regelmatig geschoven worden en dit zal invloed hebben op het liggedrag van de geiten
- het systeem bestaat verder uit compostering van de feces; reiniging van lucht uit de ruimte met de trommel wordt vermeld, maar niet hoe precies (type wasser, afhankelijk van uitvoering kan die ammoniak en geuremissie reduceren)
- er is reeds vooronderzoek gedaan naar vloeren en plateaus en het liggedrag van geiten, de resultaten daarvan zijn benut in het voorstel
- de precieze uitvoering van de vloeren is niet geheel duidelijk; de tekening op pagina 10 en 14 lijkt een dubbele onderste loopvloer weer te geven
- hoewel geiten worden gevaccineerd tegen Q-koorts, is het separaat afvoeren van de nageboortes van de dieren wel een aandachtspunt voor het management om te zorgen dat die niet bij de vaste mest terecht komt
- het voorgestelde huisvestingssysteem heeft geen stro meer voor de dieren. Beschikbaarheid van stro voor geiten is niet essentieel voor hun natuurlijk gedrag (zoals wel voor het foerageren en scharrelen van respectievelijk varkens en pluimvee) en voor hun loop- en ligcomfort
- de beoordelaars willen nadrukkelijk wijzen op de grote risico's van hoge stikstofemissies

(ammonia, maar ook lachgas, stikstofmonoxide en het onschadelijke stikstofgas) en mogelijk ook methaan uit vaste mest die tijdens het composteerproces en de opslag en aanwending van de compost kunnen vrijkomen. Hoewel harde emissiecijfers ontbreken over de precieze vorm, laat onderzoek naar de massabalansen zien dat doorgaans 30-50% van de aanwezige stikstof kan emitteren. Beoordelaars adviseren om in dit project beslist ook alle emissies van de composteerunit te meten en ook de massabalansen.

Beoordelingscriteria

1. EMISSIEREDUCTIE

Het innovatieproject naar verwachting leidt tot een hoger percentage emissiereductie van de relevante broeikasgas- of stalemissies voor de betreffende dierlijke sector, uitgaande van de streefwaarden, opgenomen in bijlage 2.2.

Zie voor kaderstelling beoordelingskaart en bijlagen.

Methaanreductie	
Minimaal reductiepercentage	50%
Reductiepercentage volgens aanvraag	95%
Reductiepercentage volgens SBV-pool	70%
Bijbehorend aantal punten bij reductiepercentage	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>Het projectplan stelt dat er door directe gescheiden verwijdering van mest en urine vrijwel geen methaan in de stal kan ontstaan en noemt een reductiepercentage van 85%. Een onderbouwing ontbreekt echter, en de juistheid is afhankelijk van de mate waarin het schuifstelsel de keutels verwijdert en niet versmeert met de urine die via verval naar goten stroomt. Gezien deze onzekerheid lijkt het ons realistischer uit te gaan van 70% reductie.</p> <p>De organische stof die met de urine wordt meegenomen zal voor enige methaanproductie in de gesloten opslag zorgen; de emissie hieruit wordt als minimaal beschouwd.</p> <p>Voor het composteringsproces is uitgegaan van 10% reductie ten opzichte van de emissie bij buitenopslag. Dat lijkt ons dan weer een sterke onderschatting. Onduidelijk is echter welk drogestofgehalte het product uit de composteertrommel zal hebben. De verwachting is dat bij gehalten <80% er toch nog microbiële activiteit zal ontstaan in de opgeslagen compost, waarbij waarschijnlijk ook methaan zal ontstaan.</p> <p>In tegenstelling tot hetgeen het projectplan suggereert zijn beide percentages niet bij elkaar op te tellen.</p> <p>Bovenstaande leidt tot de conclusie dat in de stal exclusief opslagen een reductiepercentage van 70% kan worden verwacht, waarmee 4 punten worden toegekend.</p>	

Ammoniakreductie	
Minimaal reductiepercentage	25%
Reductiepercentage volgens aanvraag	85%
Reductiepercentage volgens SBV-pool	50%
Bijbehorend aantal punten bij reductiepercentage	5 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>In het projectplan wordt gesteld dat er op de vloer nog enige vermenging van urine en feces kan ontstaan, waardoor de reductie op 75% is gezet. Dit is niet onderbouwd. Daarbij zullen ook dunne urineplassen en afstroomstrepen achterblijven op de hellende vloeren; in analogie met rundvee is bekend dat dergelijke dunne urineplassen toch nog flink wat ammoniakemissie kunnen veroorzaken. Er kan echter worden aangenomen dat een reductie van 50% haalbaar is.</p> <p>De ammoniakemissie uit de gesloten opslag wordt niet genoemd, maar zal volgens beoordelaars laag zijn.</p> <p>Voor het composteringsproces is uitgegaan van 10% reductie ten opzichte van de emissie bij buitenopslag. Ondanks dat geen of nauwelijks urine in de feces zit zal door afbraak en microbiële activiteit in de trommel toch flink wat ammoniak kunnen ontstaan. Een reductie ten opzichte van</p>	

traditionele buitenopslag wordt betwijfeld. Als een goede chemische wasser wordt toegepast kan in ieder geval de ammoniakemissie uit de trommel met >90% worden afgevangen (maar daar wordt geen info over gegeven).

Voor de opslag van de compost wordt niets vermeld. Beoordelaars verwachten daar toch ook nog wel een kleine emissie.

In tegenstelling tot hetgeen het projectplan suggereert zijn beide percentages niet bij elkaar op te tellen.

Bovenstaande leidt tot de conclusie dat in de stal exclusief opslagen een reductiepercentage van 50% kan worden verwacht, waarmee het maximale aantal punten wordt toegekend.

Geurreductie

Minimaal reductiepercentage	25%
Reductiepercentage volgens aanvraag	80%
Reductiepercentage volgens SBV-pool	25%
Bijbehorend aantal punten bij reductiepercentage	1 punten

Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)

Volgens het projectplan leidt scheiding van de urine en feces in de stal tot reductie van 70% op geur, zonder dit verder te onderbouwen. Een deel van de geur zal echter van de dieren en het voer komen.

Voor het composteringsproces wordt een reductie van 10% voorspeld, maar dat is afhankelijk van de afzuiging die niet nader wordt omschreven. Vooralsnog laten we dit effect van luchtzuivering buiten beschouwing.

Zodoende lijkt het reductiepercentage volgens aanvraag ons sterk overschat. Beoordelaars hebben er echter vertrouwen in dat het minimale reductiepercentage (25%) in de stal exclusief opslagen wordt behaald.

Omrekenen reductiepercentages naar score op basis van bijlage 2 van de beoordelingskaart

Neem het gemiddelde van de afzonderlijke scores per stof en rond af op 2 cijfers achter de komma

Gemiddelde score emissiereductie SBV-pool	$(4 + 5 + 1) / 3 = 3,33$ punten
---	---------------------------------

2. ECONOMISCH PERSPECTIEF

Het innovatieproject is meer gericht op vernieuwingen die economisch meer perspectief bieden voor toepassing op een veehouderijlocatie.

Economisch perspectief	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
Het projectplan bevat een vrij gedetailleerde uitwerking van (meer)kosten voor de composteringsinstallatie en besparing op stro en mestafzet. Gesteld wordt dat de terugverdientijd ongeveer 7 jaar bedraagt, waarbij eventuele besparing op arbeid, uitval/ziektekosten en opbrengst van gecomposteerde mest nog niet is meegenomen. Volgens de beoordelingskaart levert dit 4 punten op.	

3. DIERENWELZIJN EN BRANDVEILIGHEID

Het innovatieproject draagt meer bij aan dierenwelzijn en brandveiligheid op een veehouderijlocatie.

Voor zowel dierenwelzijn als brandveiligheid ken je een afzonderlijke score toe (van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen). Daarna bepaal je de totaalscore.

Dierenwelzijn	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
Volgens het projectplan zullen door continue afvoer van mest en urine minder ziektekiemen in de stal aanwezig zijn, waardoor een verbetering van de gezondheid wordt verwacht. Verder wordt genoemd dat een betonvloer minder warm is dan stro, waardoor de geiten minder hittestress zullen ervaren, zullen de klauwen op beton beter slijten en leidt reductie van gassen tot vermindering van longproblemen. Onderscheidend is dit projectplan in de aanwezigheid van verschillende niveaus met vaste wanden, waardoor de dieren een meer natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Volgens de beoordelingskaart leidt deze combinatie tot 4 punten.	

Brandveiligheid	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	3 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
Net als in de andere projectplannen is het verwijderen van stro uit de stal beschouwd als een grote verbetering op het gebied van brandveiligheid. Verder bevinden alle technische installaties zich buiten de diervverblijven. Volgens de beoordelingskaart levert dat 3 punten op.	

Berekenen totaalscore dierenwelzijn en brandveiligheid	
Om de totaalscore voor het criterium dierenwelzijn en brandveiligheid te bepalen neem je het gemiddelde van de twee afzonderlijke scores. Hierbij is het mogelijk dat je een eindscore met halve punten toekent.	
Score dierenwelzijn en brandveiligheid SBV-pool	$= (4 + 3) / 2 = 3,5$ punten

4. INTERNATIONALE vernieuwing

Het innovatieproject is vernieuwender ten opzichte van de internationale stand van onderzoek of techniek.

Internationale vernieuwing	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
Het projectplan maakt gebruik van bestaande technieken, maar in een vernieuwende combinatie en afwijkend van de standaard voor melkgeiten. Daarbij worden de mestschuiven en urine-afvoer aangepast en doorontwikkeld. Ook de composteerunit wordt doorontwikkeld en het emissie-onderzoek daaraan is van grote betekenis. Volgens de beoordelingskaart geeft dit 4 punten.	

5. Totale score ten behoeve van rangschikking

In de tabel neem je in de kolom 'Punten Sbv-pool' de punten over die hierboven zijn gegeven voor de afzonderlijke rangschikkingscriteria. In de kolom 'Totaalscore' zet je de uitkomst van het aantal punten vermenigvuldigd met de wegingsfactor. Wanneer de totaalscore minder dan 14 punten is, zal de aanvraag worden afgewezen. De aanvragen met de meeste punten komen al eerst in aanmerking voor subsidie.

Rangschikkingscriterium	Wegings-factor	Punten Sbv-pool	Totaal score
1. Minder broeikasgas- en stalemissies	3x	3,33	10
2. Bieden van economische kansen	2x	4	8
3. Verbetering van dierenwelzijn en brandveiligheid	1x	3,5	3,5
4. Internationaal vernieuwend	1x	4	4
Totaal			25,5

Referentienummer	SBV2121003
------------------	------------

Kom ik in aanmerking

* Verplichte velden

Welke veehouderij heeft u? *	☐ Varkenshouderij ☒ Melkgeitenhouderij ☐ Pluimveehouderij ☐ Melkveehouderij ☐ Vleeskalverenhouderij
Op welke diercategorie richt uw project zich? *	☐ Varkens ☒ Melkgeiten ☐ Melkvee ☐ Vleeskalveren ☐ Vleeskuikens ☐ Leghennen en (groot-)ouderdieren van legrassen ☐ Vleeskuikenouderdieren
Op welke varken categorie(ën) richt uw project zich? *	☐ Biggen ☐ Kraamzeugen ☐ Geste/dragende zeugen ☐ Vleesvarkens
Werkt u samen met een onderzoeksorganisatie? *	☒ Ja ☐ Nee
Blijft u door de uitvoering van uw innovatie voldoen aan de wettelijke emissiegrenswaarden? *	☒ Ja ☐ Nee
Op veehouderijen geldt voor elke dierlijke sector een maximum voor de broeikasgas- en stalemissies. Blijven deze emissies door de uitvoering van uw innovatie hieronder? *	☒ Ja ☐ Nee
Blijft het dierenwelzijn en de brandveiligheid op de veehouderijlocatie door de uitvoering van uw project op minimaal hetzelfde niveau als ervoor? *	☒ Ja ☐ Nee
U voldoet (mogelijk) niet aan de voorwaarden. Daarom kunt u geen subsidie krijgen. Wilt u toch doorgaan met deze aanvraag? *	☐ Ja ☐ Nee

Aanvrager

* Verplichte velden

Bij een samenwerkingsverband vult u hier in, of staan hier, de gegevens van de penvoerder.	
KVK-nummer *	10.1.c
Vestigingsnummer	10.1.c
RSIN *	10.1.c
Handelsnaam *	10.1.c
Rechtsvorm *	Besloten vennootschap

Bezoekadres

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huisnummer *	<input type="text" value="10.1"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="MKB-onderneming (middelgroot)"/>
IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Contactpersoon van de aanvrager

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Mobiel	<input type="text" value="10.2.e"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☐ Ja ☒ Nee
---------------------------------------	--

Deelnemers

Overzicht deelnemers

Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Vestigingsnummer	<input type="text" value="10.1.c"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Bezoekadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huisnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="10.2.e"/>
BIC *	<input type="text" value="10.2.e"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="MKB-onderneming (klein)"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Mobiel	<input type="text"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☐ Ja ☒ Nee
---------------------------------------	--

Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Vestigingsnummer	<input type="text" value="10.1.c"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Bezoekadres

Postcode *	<div>10.1.c</div>
Huisnummer *	<div>10.1.c</div> Toevoeging <div></div>
Straat *	<div>10.1.c</div>
Plaats *	<div>10.1.c</div>
Land *	<div>Nederland</div>

Correspondentieadres

Postcode *	<div>10.1.c</div>
Huis- of postbusnummer *	<div>10.1.c</div> Toevoeging <div></div>
Straat of postbus *	<div>10.1.c</div>
Plaats *	<div>10.1.c</div>
Land *	<div>Nederland</div>

Gegevens bank

IBAN *	<div>10.1.c</div>
BIC *	<div>10.1.c</div>

Over de organisatie

Type organisatie *	<div>MKB-onderneming (klein)</div>
--------------------	------------------------------------

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<div>10.2.e</div>
Tussenvoegsel(s)	<div></div>
Achternaam *	<div>10.2.e</div>
Geslacht *	<div><div>☒ Man</div><div>☐ Vrouw</div></div>
Telefoon *	<div>10.2.e</div>
Mobiel	<div></div>
E-mail *	<div>10.2.e</div>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	<div><div>☒ Ja</div><div>☐ Nee</div></div>
BRS-nummer *	<div>10.1.c</div>
UBN *	<div>10.1.c</div>
Bent u (op het moment van indienen) een jonge landbouwer of landbouwer die zich heeft gevestigd in de afgelopen vijf jaar? *	<div><div>☒ Ja</div><div>☐ Nee</div></div>
Is veehouderijlocatie waar het project wordt uitgevoerd gelijk aan bezoekadres? *	<div><div>☒ Ja</div><div>☐ Nee</div></div>

Reden geen KvK *	<div></div>
KVK-nummer *	<div>10.1.c</div>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Vestigingsnummer	<input type="text" value="10.1.c"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Bezoekadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>		
Huisnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>	Toevoeging	<input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="10.1.c"/>		
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>		
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>		

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>		
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>	Toevoeging	<input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>		
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>		
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>		

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="MKB-onderneming (klein)"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Mobiel	<input type="text"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☒ Ja ☐ Nee
BRS-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
UBN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Bent u (op het moment van indienen) een jonge landbouwer of landbouwer die zich heeft gevestigd in de afgelopen vijf jaar? *	☐ Ja ☒ Nee
Is veehouderijlocatie waar het project wordt uitgevoerd gelijk aan bezoekadres? *	☒ Ja ☐ Nee

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Vestigingsnummer	<input type="text" value="10.1.c"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Bezoekadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huisnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text" value="10.1.c"/>
Straat *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text" value="10.1.c"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="MKB-onderneming (klein)"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text" value="10.2.e"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Mobiel	<input type="text"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☒ Ja ☐ Nee
BRS-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
UBN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Bent u (op het moment van indienen) een jonge landbouwer of landbouwer die zich heeft gevestigd in de afgelopen vijf jaar? *	☐ Ja ☒ Nee
Is veehouderijlocatie waar het project wordt uitgevoerd gelijk aan bezoekadres? *	☒ Ja ☐ Nee

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	<input type="text" value="09098104"/>
Vestigingsnummer	<input type="text" value="000024274232"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="Wageningen Livestock Research"/>

Bezoekadres

Postcode *	<input type="text" value="6708 WD"/>		
Huisnummer *	<input type="text" value="1"/>	Toevoeging	<input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="De Elst"/>		
Plaats *	<input type="text" value="WAGENINGEN"/>		
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>		

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="6700 AH"/>		
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="338"/>	Toevoeging	<input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="Postbus"/>		
Plaats *	<input type="text" value="WAGENINGEN"/>		
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>		

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="NL10RABO0112554989"/>
BIC *	<input type="text" value="RABONL2U"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="Onderzoeksorganisatie"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Tussenvoegsel(s)	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Geslacht *	<div>☒ Man</div> <div>☐ Vrouw</div>		
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>		
Mobiel	<input type="text"/>		
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e"/>		

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	<div>☐ Ja</div> <div>☒ Nee</div>
---------------------------------------	---

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Reden geen KvK *	<input type="text"/>
KVK-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Vestigingsnummer	<input type="text" value="10.1.c"/>
Handelsnaam *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Bezoekadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huisnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Correspondentieadres

Postcode *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Huis- of postbusnummer *	<input type="text" value="10.1.c"/> Toevoeging <input type="text"/>
Straat of postbus *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Plaats *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Land *	<input type="text" value="Nederland"/>

Gegevens bank

IBAN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
BIC *	<input type="text" value="10.1.c"/>

Over de organisatie

Type organisatie *	<input type="text" value="MKB-onderneming (klein)"/>
--------------------	--

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s) *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Tussenvoegsel(s)	<input type="text" value="10.2.e"/>
Achternaam *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Geslacht *	☒ Man ☐ Vrouw
Telefoon *	<input type="text" value="10.2.e"/>
Mobiel	<input type="text"/>
E-mail *	<input type="text" value="10.2.e"/>

Veehouderijonderneming

Heeft u een veehouderijonderneming? *	☒ Ja ☐ Nee
BRS-nummer *	<input type="text" value="10.1.c"/>
UBN *	<input type="text" value="10.1.c"/>
Bent u (op het moment van indienen) een jonge landbouwer of landbouwer die zich heeft gevestigd in de afgelopen vijf jaar? *	☐ Ja ☒ Nee
Is veehouderijlocatie waar het project wordt uitgevoerd gelijk aan bezoekadres? *	☒ Ja ☐ Nee

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Project

Gegevens project

Uw project richt zich op "Melkgeiten"

Projectnaam *

HWF vloer voor melkgeiten

Op welke fases richt uw project zich? *

Alle drie de fases

Uitsluitend de emissiemetingenfase

Wat voor soort project wilt u uitvoeren? *

Investering in technieken voor stalsystemen

Combinatie van investering van technieken en managementmaatregelen voor stalsystemen.

Wat voor type onderzoek voert u uit in de onderzoeks- en ontwikkelingsfase? *

Industrieel onderzoek

Experimentele ontwikkeling

Meer informatie over de verschillende onderzoek types vindt u 'hier'.

Veehouderijlocaties

Geef hier per veehouderijonderneming op het aantal dieren dat u daar houdt of gaat houden. Geef tevens per locatie aan of het om nieuwe te ontwikkelen en te bouwen stallen gaat of om bestaande stallen.

Indien een deelnemer naast de opgevoerde locatie op de aanvrager en/of deelnemerstabblad het project op nog een extra locatie van zijn onderneming gaat uitvoeren voer die dan apart op.

Naam deelnemer *

10.1.c

Adres extra locatie *

Ja

Nee

Aantal dieren *

800

Stijgt productie capaciteit *

Ja

Nee

Nieuwe of bestaande stallen *

Nieuw stalsysteem

Bestaand stalsysteem

Naam deelnemer *

10.1.c

Adres extra locatie *

Ja

Nee

Aantal dieren *

2.100

Stijgt productie capaciteit *

Ja

Nee

Nieuwe of bestaande stallen *

Nieuw stalsysteem

Bestaand stalsysteem

Naam deelnemer *

10.1.c

Adres extra locatie *

Ja

Nee

Aantal dieren *

1.560

Stijgt productie capaciteit *

Ja

Nee

Nieuwe of bestaande stallen *

Nieuw stalsysteem

Bestaand stalsysteem

Naam deelnemer *

10.1.c

Adres extra locatie *

Ja

Nee

Aantal dieren *

544

Stijgt productie capaciteit *

Ja

Nee

Nieuwe of bestaande stallen *

Nieuw stalsysteem

Bestaand stalsysteem

Met hoeveel procent worden de volgende gehalten naar verwachting gereduceerd? *

Methaan (%) *

Ammoniak (%) *

Geur (%) *

Fijnstof (%) *

Melkgeiten

85

75

60

0

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Looptijd van het project (fase 1 + fase 2)

Startdatum totale project *	01-10-2021	dd-mm-jjjj
Einddatum totale project *	01-10-2025	dd-mm-jjjj

Looptijd per fase

Onderzoeks- en ontwikkelingsfase

Startdatum fase 1 *	01-10-2021	dd-mm-jjjj
Einddatum fase 1 *	01-10-2023	dd-mm-jjjj

Emissiemetingenfase

Startdatum fase 2 *	01-10-2023	dd-mm-jjjj
Einddatum fase 2 *	01-10-2025	dd-mm-jjjj

Resterende productieve levensduurfase

Startdatum fase 3 *	02-10-2025	dd-mm-jjjj
Einddatum fase 3 (bij benadering) *	01-10-2031	dd-mm-jjjj

Financiële gegevens per fase

Voor het invullen van de financiële gegeven dient u eerst de begroting in te vullen. Als u de begroting heeft ingevuld kunt u de gevraagde financiële gegevens overnemen vanuit het tabblad 'subsidieaanvraag'. Het gaat om het totaal van alle deelnemers. Zorg dat de som van de projectkosten en gevraagde subsidie per fase gelijk is aan de totale projectkosten en totale subsidie.

Financiële gegevens project

Hoeveel bedragen de totale projectkosten (van alle deelnemers)? *	€ 2.960.085
Hoeveel subsidie vraagt u aan (voor alle deelnemers)? *	€ 1.992.793

Onderzoeks- en ontwikkelingsfase

Projectkosten fase 1 *	€ 1.089.793
Gevraagde subsidie fase 1*	€ 642.080

Emissiemetingenfase

Projectkosten fase 2 *	€ 571.345
Gevraagde subsidie fase 2 *	€ 571.345

Resterende productieve levensduurfase

Projectkosten fase 3 *	€ 1.298.947
Gevraagde subsidie fase 3 *	€ 779.368

Andere subsidie(s)

Heeft u of één van de deelnemers voor dit project ook andere subsidie(s) aangevraagd en/of gekregen? *	☐ Ja
	☒ Nee

Bijlagen

Checklist bijlagen

Projectplan	04-05-2021
20210504 DEF projectplan SBV 2021 HWF vloer melkgeiten.pdf	
Machtiging 10.1.c	04-05-2021
Bijlage 1 Aanmelding_deelnemers_en _machtiging_penvoerder.pdf	

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Projectbegroting	04-05-2021
20210503 DEF begrotingsplan HWF melkgeiten (Excel) D1.3 8 DLNMRS.xlsx	
Machtiging 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 1 Aanmelding_deelnemers_en _machtiging_penvoerder-1.pdf	
Machtiging 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 1 Aanmelding_deelnemers_en _machtiging_penvoerder-2.pdf	
Machtiging 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 1 Aanmelding_deelnemers_en _machtiging_penvoerder-3.pdf	
Machtiging,Wageningen Livestock Research	04-05-2021
Bijlage 1 Aanmelding_deelnemers_en _machtiging_penvoerder-4.pdf	
Machtiging 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 1 Aanmelding_deelnemers_en _machtiging_penvoerder-5.pdf	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 18 Financiering 10.1.C	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 19 Financiering 10.1.C	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 20 Financiering 10.1.C	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 23 Financiering 10.1.C	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 22 Financiering 10.1.C	
Financiering eigen aandeel 10.1.C	04-05-2021
Bijlage 21 Financiering 10.1.C	
Samenwerkingsovereenkomst	04-05-2021
Bijlage 2 Samenwerkingsovereenkomst Sbv.pdf	
Kopieën van aangevraagde of verleende vergunningen	04-05-2021
Bijlage 3 milieutekening 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 4 milieutekening 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 5 overzichtstekening 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 6 milieutekening 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 7 milieutekening 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 8 overzichtstekening 10.1.C	
Overig	04-05-2021
Bijlage 9 Specificaties uren deelnemers.pdf	

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Overig	04-05-2021
bijlage 10 Melding AIM sessie 10.1.c	
Overig	04-05-2021
bijlage 10a bouwaanvraag 10.1.c	
Overig	04-05-2021
Bijlage 11, MEET ID rapport.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 12 Onderbouwing 10.1.c.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 13 offerte 10.1.c _4mei21.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 14 Offerte 10.1.c _4mei21.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 15 offerte 10.1.c _4mei21.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 16 Offerte 10.1.c _4mei21.pdf	
Overig	04-05-2021
Bijlage 17 Onderbouwing meetkosten WUR.pdf	
Overig	04-05-2021
bijlage 0 bij projectplan HWF melkgeiten.pdf	

Verklaring en ondertekening

Penvoerder en deelnemers

- ☒ Tegen penvoerder, noch tegen deelnemers, staat een bevel van terugvordering uit als bedoeld zie Kaderbesluit nationale EZ-subsidies, artikel 22, onderdeel 1.d. *
- ☒ Noch penvoerder, noch deelnemers zijn 'onderneming in moeilijkheden' als bedoeld in zie Kaderbesluit nationale EZ-subsidies, artikel 22, onderdeel 1.d. *

Penvoerder

- ☒ Hierbij verklaart de indiener het volgende: *
- Ik ben bevoegd om deze aanvraag te ondertekenen.

- Ik verklaar dat ik een samenwerkingsovereenkomst zal afsluiten voor de startdatum van het project.

- Ik verklaar dat de gegevens naar waarheid zijn ingevuld.

Gegevens ondertekenaar

Handelsnaam	<div>10.1.c</div>
KVK-nummer	<div>10.1.c</div>
Voorletter(s)	<div>10.2.e</div>
Tussenvoegsel(s)	<div></div>
Achternaam	<div>10.2.e</div>
Geslacht	<div><div>☒ Man</div><div>☐ Vrouw</div></div>

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties

Datum

04-05-2021

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 8242, 3503 RE Utrecht

10.1.c

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
www.rvo.nl

Contactpersoon
Klantcontact RVO
T 088 042 42 42
E e-innovatie@rvo.nl

Onze referentie
SBV2121003

Projectnaam
HWF vloer voor melkgeiten

Kenmerk
SBV210CAFNUU

Datum

Betreft Beslissing aanvraag subsidie Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties
voor stalsystemen 2021

Geachte 10.2.e ,

Op 4 mei 2021 heb ik van u een subsidieaanvraag ontvangen voor de
subsidie 'Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stalsystemen 2021'.
Het gaat om het project 'HWF vloer voor melkgeiten'. Ik heb uw aanvraag
beoordeeld. In deze brief leest u mijn beslissing.

Beslissing

U krijgt subsidie voor uw project. Met 27,5 punt scoort u namelijk meer dan de 14
punten die u moest halen.

Als samenwerkingsverband krijgt u maximaal € 1.973.957 subsidie. Hieronder
staat hoeveel subsidie iedere deelnemer maximaal krijgt.

Deelnemer	Bedrag
10.1.c	€ 42.124
10.1.c	€ 304.128
10.1.c	€ 482.328
10.1.c	€ 393.468
10.1.c	€ 169.728
10.1.c	€ 10.836
Wageningen Livestock Research	€ 571.345
Totaal	€ 1.973.957

Toelichting op lager subsidiebedrag

Het subsidiebedrag is € 18.836 lager dan u heeft aangevraagd. Dit heeft een aantal redenen die ik hieronder per deelnemer zal uitwerken:

10.1.c

Ik heb een subsidiepercentage van 40% gehanteerd. De door u opgevoerde opslag van 10% voor een middelgrote onderneming is onterecht aangezien het hier een grote onderneming betreft.

De kostenpost 'ondersteunen bouw, installatie en data verzamelen'. Hieruit zijn kosten voor communicatie/publicatie (bijlage 9, specificatie Exlan) niet subsidiabel aangezien deze investering niet direct bijdraagt aan brongerichte verduurzaming (Artikel 10, lid 1 van het kaderbesluit). Deze € 12.650 heb ik gecorrigeerd.

10.1.c

De kostenpost 'ondersteunen bouw, installatie en data verzamelen'. Hieruit zijn kosten voor communicatie/publicatie (bijlage 9, specificatie Exlan) niet subsidiabel aangezien deze investering niet direct bijdraagt aan brongerichte verduurzaming (Artikel 10, lid 1 van het kaderbesluit). Deze € 2.160 heb ik gecorrigeerd.

10.1.c

De kostenpost 'ondersteunen bouw, installatie en data verzamelen'. Hieruit zijn kosten voor communicatie/publicatie (bijlage 9, specificatie Exlan) niet subsidiabel aangezien deze investering niet direct bijdraagt aan brongerichte verduurzaming (Artikel 10, lid 1 van het kaderbesluit). Deze € 2.160 heb ik gecorrigeerd.

10.1.c

De kostenpost 'ondersteunen bouw, installatie en data verzamelen'. Hieruit zijn kosten voor communicatie/publicatie (bijlage 9, specificatie Exlan) niet subsidiabel aangezien deze investering niet direct bijdraagt aan brongerichte verduurzaming (Artikel 10, lid 1 van het kaderbesluit). Deze € 2.160 heb ik gecorrigeerd.

10.1.c

De kostenpost 'ondersteunen bouw, installatie en data verzamelen'. Hieruit zijn kosten voor communicatie/publicatie (bijlage 9, specificatie Exlan) niet subsidiabel aangezien deze investering niet direct bijdraagt aan brongerichte verduurzaming (Artikel 10, lid 1 van het kaderbesluit). Deze € 2.160 heb ik gecorrigeerd.

10.1.c

De kostenpost 'ondersteunen bouw, installatie en data verzamelen'. Hieruit zijn kosten voor communicatie/publicatie (bijlage 9, specificatie Exlan) niet subsidiabel aangezien deze investering niet direct bijdraagt aan brongerichte verduurzaming (Artikel 10, lid 1 van het kaderbesluit). Deze € 4.140 heb ik gecorrigeerd.

Algemeen

U heeft bij de deelnemers 10.1.c, 10.1.c, 10.1.c en 10.1.c voor de investeringskosten onder kostensoort 'gebouwen en gronden' een afschrijvingstermijn van 10 jaar gehanteerd. Deze investeringen hebben echter een gebruikelijke economische levensduur van 20 jaar. Ik heb de verdeling van de kosten over fase 1/fase 3 voor deze investeringen hierop aangepast. Deze aanpassing heeft geen invloed op de hoogte van het subsidiebedrag.

Ver heeft deelnemer Wageningen Livestock Research heeft (onderzoeksorganisatie) heeft in fase 2 materiaalkosten voor de deelnemers 10.1.c, 10.1.c, 10.1.c en 10.1.c als aparte post opgenomen in de begroting. Ik ga er daarmee van uit dat deze kosten geen onderdeel uitmaken van het goedgekeurde IKS tarief en ben daarom akkoord met deze kosten. Als bij vaststelling blijkt dat deze materiaal kosten wel onderdeel zijn van het IKS tarief, zal ik deze materiaalkosten alsnog afwijzen.

Looptijd

Het project loopt van 1 oktober 2021 tot en met 1 oktober 2025.

Voorschotten op de subsidie

De deelnemers van het samenwerkingsverband krijgen een aantal voorschotten op de subsidie voor fase 1 en 2. Voor deelnemer 10.1.c is dit tot 100% van de verleende subsidie. Voor alle andere deelnemers is dit tot 90% van de verleende subsidie.

We betalen binnen 2 weken na de volgende data de voorschotten aan de deelnemers:

Deelnemer	Bankrekeningnummer	Voorschotmomenten
10.1.c	10.1.c	Binnen twee weken na startdatum en daarna per kwartaal, zie bijlage.
10.1.c	10.1.c	
10.1.c	10.1.c	
10.1.c	10.1.c	
10.1.c	10.1.c	
10.1.c	10.1.c	Binnen twee weken na dagtekening beschikking.
Wageningen Livestock Research	NL10RABO0112554989	Binnen twee weken na startdatum en daarna per kwartaal, zie bijlage.

De deelnemers van het samenwerkingsverband ontvangen ieder hun eigen voorschot. In de bijlage vindt u het overzicht van de voorschotbedragen voor iedere deelnemer. Wilt u de deelnemers informeren over mijn beslissing en de voorschotten die zij ontvangen?

Krijgt u na de voorschotten nog een subsidiebedrag voor fase 1 en 2? Dit betalen we uit als we uw subsidie hebben vastgesteld. Net als de subsidie voor fase 3.

Ik heb deze voorschotten berekend met de gegevens uit uw aanvraag. Als we merken dat deze gegevens niet kloppen, berekenen wij uw voorschotten opnieuw. Het verschil tussen deze berekeningen nemen we mee bij het vaststellen van uw subsidie. Dit gebeurt ook per deelnemer.

Waar u zich aan moet houden

Bij deze subsidie horen een aantal regels waaraan u zich moet houden. Wilt u weten waar dit staat in de wet? U vindt het in de bijlage bij deze brief. Het is belangrijk dat u zich aan deze regels houdt. Doet u dat niet? Dan kan ik de subsidie intrekken en moet u het bedrag met wettelijke rente terugbetalen. Deze regels gelden voor elke deelnemer van het samenwerkingsverband.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor e-Loket.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het referentienummer en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op www.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bij ons bekend onder referentienummer SBV2121003. Gebruikt u dit nummer als u contact met ons heeft.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

10.2.e

Directeur Kernprocessen NL en Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Dit bericht is automatisch gegenereerd en bevat daarom geen handtekening.

Bijlagen:

1. Bijlage Verplichtingen bij verlening subsidie project
2. Betaalschema van de voorschotten
3. Gewijzigde begroting

Bijlage Verplichtingen bij verlening subsidie project

HWF vloer voor melkgeiten, SBV2121003.

In deze bijlage staan een aantal verplichtingen die gelden voor uw subsidie. Het is belangrijk dat alle deelnemers van het project, die subsidie ontvangen, zich aan alle verplichtingen houden. Zo voorkomt u dat ik de subsidie geheel of gedeeltelijk moet intrekken of inclusief wettelijke rente moet terugvorderen.

Formulieren waarmee u aan uw verplichtingen kunt voldoen vindt u hier:

<https://mijn.rvo.nl/standaardformulieren-kaderbesluit-ez-subsidies>.

Stuur het ingevulde formulier naar e-innovatie@rvo.nl

De algemene verplichtingen van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (verder de Regeling) en het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies (verder het Kaderbesluit) zijn op deze verlening van toepassing. In titel 2.2. Brongerichte verduurzaming van stallen en managementmaatregelen van de Regeling zijn de specifieke verplichtingen voor deze subsidieregeling opgenomen.

Deze documenten kunt u vinden op www.wetten.nl/zoeken. Let er op dat u bij de zoekfunctie de indieningsdatum van uw aanvraag 4 mei 2021 invult. U krijgt dan de tekst van het besluit of de regeling te zien zoals die voor dit project geldt.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste verplichtingen uit het besluit en de regeling. Tussen de haakjes is steeds vermeld waar u de verplichting terug kunt vinden in de regelgeving.

Start project (artikel 2.2.5, eerste lid van de Regeling)

Met de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten wordt gestart binnen drie maanden na de verzenddatum van deze brief.

Administratie van het project (artikel 38, tweede lid van het Kaderbesluit)

De projectadministratie moet duidelijk zijn en moet tot 5 jaar na de vaststelling van de subsidie worden bewaard.

Wijzigingen van uw project (artikel 36a en 37 van het Kaderbesluit)

Het project moet worden uitgevoerd zoals omschreven in het projectplan en de bijbehorende begroting. Bij vertraging, stopzetting of op essentiële punten wijzigen van het project, moet voorafgaand schriftelijk toestemming worden gevraagd bij RVO zoals bijvoorbeeld:

- Let op! Indien de subsidiabele kosten in een kalenderjaar of per mijlpaalperiode meer dan 25% afwijken van de begroting van een deelnemer, is het verplicht hiervan schriftelijk toestemming te vragen bij RVO.
- Essentiële wijzigingen zijn onder andere wijzigingen van looptijd of planning, doelstelling of activiteiten van het project, veranderingen in het samenwerkingsverband, splitsing, fusie of overname van een deelnemer.
- Ook zodra u merkt dat u niet of niet helemaal aan de verplichtingen zult voldoen, moet u contact opnemen met RVO. Bijvoorbeeld verplichtingen over verslaglegging, eindrapportage en/of einddeclaratie, of overdracht van rechten en/of kennis.

Eventuele inhoudelijke of financiële wijzigingen dienen zo spoedig mogelijk te worden gemeld zodat de subsidieverlening, indien nodig, kan worden aangepast. RVO beoordeelt het verzoek. U ontvangt binnen acht weken onze beslissing.

Voortgang rapporteren (artikel 39 van het Kaderbesluit)

U rapporteert over de voortgang van de activiteiten. Dit doet u op de volgende data: 1 oktober 2022, 1 oktober 2023 en 1 oktober 2024.

Vaststellingsverzoek subsidies (artikel 50 en 51 van het Kaderbesluit)

Voor subsidieprojecten dient u uiterlijk 13 weken na afloop van het project een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in. Bij de vaststelling wordt het subsidiebedrag definitief. RVO bekijkt of de gestelde doelen zijn gehaald en daarna vindt een eindafrekening plaats van de subsidiegelden.

U houdt daarvoor in uw projectadministratie de gegevens bij die nodig zijn om aan te tonen dat de subsidiabele activiteiten zijn verricht. U toont met een eindrapportage aan dat u de activiteiten heeft verricht en dat u heeft voldaan aan de verplichtingen. Ook geeft u hierin een verklaring voor eventuele (goedgekeurde) wijzigingen ten opzichte van het projectplan.

De eindrapportage moet minimaal de volgende elementen bevatten:

- a) een algemene en technische omschrijving van de aangeschafte en gebruikte installaties;
- b) een overzicht van de kostenopbouw toegespitst op de verschillende kostencomponenten, inclusief risico-opslag.

RVO heeft op de website een format beschikbaar gesteld.

U houdt een financiële administratie bij. Bovendien dient er rekening en verantwoording afgelegd te worden over de uitgaven en inkomsten die aan de activiteiten zijn verbonden.

De aanvraag tot subsidievaststelling gaat vergezeld van:

- a. Indien u in de begroting heeft aangegeven dat het gaat om afschrijvingskosten dan dient u deze bij vaststelling te onderbouwen middels een afschrift van de factuur en het betalingsbewijs voor investeringen.
- b. een effectmeting;
- c. een document waaruit blijkt of investeringen in gebruik zijn genomen;
- d. de benodigde milieueffectbeoordeling of de vergunning voor het betrokken investeringsproject;
- e. een berekening van de met het innovatieproject gerealiseerde reductie van broeikasgasemissies en stalemissies.

Vaststelling

Voor **10.1.c**

en Wageningen Livestock Research, die meer dan € 125.000 ontvangen, dient u bij het vaststellingsverzoek na afloop van het project tevens een goedkeurende controleverklaring overeenkomstig het Controleprotocol in bijlage 1.3 van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies aan te leveren. Voor de veehouderijonderneming geeft de accountant een verklaring af voor fase 1 en fase 3.

Als u gebruik maakt van de integrale kostensystematiek moet de accountant hierover ook een rapport van bevindingen aanleveren (artikel 12, derde lid van het Kaderbesluit).

Nazorg (artikel 40, van het Kaderbesluit)

U zorgt voor een verantwoord gebruik van de uit de activiteiten voortvloeiende resultaten overeenkomstig subsidieaanvraag tot 5 jaar na vaststelling project.

Aantonen

Ik kan u vragen aan te tonen dat u de projectactiviteiten volgens de voorschriften van deze subsidieverstrekking uitvoert. Ik kan met dat doel besluiten tot een nader onderzoek. Dit kan een bedrijfsbezoek omvatten. U geeft daaraan dan uw medewerking door de aangewezen medewerker van RVO te ontvangen en toegang te verlenen tot de locatie waar de activiteiten worden uitgevoerd.

Staatssteun aan een ondernemer

De subsidie valt onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening. De Europese Commissie kan de subsidie binnen 10 jaar terugvorderen als later blijkt dat deze niet terecht is verleend. De Europese Commissie kan hiervoor informatie bij mij opvragen. Als dit nodig is, moet u de wettelijk verplichte documenten bij mij aanleveren.

Projectplan

Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stal- en managementmaatregelen

Maak uw projectplan met dit format. Zorg dat u uw plannen goed uitlegt en duidelijk aangeeft wat u verwacht van uw project.

Waarom een format?

Als wij uw aanvraag beoordelen gebruiken we ook kennis van experts buiten RVO. Zij geven ons advies met de informatie uit uw projectplan. Om de projecten goed te kunnen vergelijken, maken we gebruik van een format. Zo is de informatie die we ontvangen zo uniform mogelijk.

Compleet en gedetailleerd

Zorg dat de informatie in dit projectplan compleet en zo gedetailleerd mogelijk is. U kunt ook afbeeldingen invoegen. En in de tekstblokken zit er geen grens op het aantal woorden. Wel hebben we bij een aantal vragen een richting meegegeven voor de lengte van het antwoord. Probeer u te houden aan deze richtlijnen. Heeft u toch meer ruimte nodig? Dan is dat mogelijk.

Bijlagen bij uw projectplan

Kunt u de informatie niet binnen de bestaande tekstblokken kwijt? Voeg dan een extra bijlage toe aan dit projectplan. Bij de vraag waar deze bij hoort, noemt u de naam van de bijlage. En u vult de tabel in van hoofdstuk 6.

Belangrijke informatie voor uw project

In de [publicatie van de Staatscourant op 19 mei 2020](#) leest u de wetten en regels die horen bij deze subsidiemodule. In de [publicatie van de Staatscourant op 9 februari 2021](#) staan de wijzigingen van deze regeling voor deze aanvraagperiode.

Op onze pagina [Subsidiespelregels ministerie van Economische Zaken en Klimaat](#) staat algemene informatie over de:

- aanvraag van subsidie en de stappen erna;
- samenwerking in uw project (Via de link [Samenwerking en kennisoverdracht](#) vindt u een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst.);
- subsidiabele kosten en het berekenen ervan;
- verplichtingen voor u als ontvanger van de subsidie.

Heeft u een formulier nodig voor uw project? Ga hiervoor naar onze pagina [Standaardformulieren Kaderbesluit EZ-subsidies](#).

Inhoudsopgave

1. Gegevens penvoerder en andere deelnemers

- a. Penvoerder
- b. Andere deelnemers samenwerkingsverband
- c. Activiteiten afstemmen

2. Innovatieproject

- a. Titel innovatieproject
- b. Doelgroep
- c. Type project
- d. Aanleiding
- e. Doel
- f. Schematische afbeelding stalsysteem
- g. Beschrijving van iedere maatregel en het hele concept
- h. Mestopslag en meststromen
- i. Onderzoeksvragen

3. Activiteiten en uitvoering

- a. Beschrijving activiteiten en uitvoering
- b. Communicatieactiviteiten
- c. Vergunningen en ontheffingen
- d. Meetbaarheid
- e. Risico's
- f. Maatregelen registreren (alleen bij managementmaatregelen)

4. Punten scoren met uw aanvraag

- a. Minder broeikasgas- en stalemissies (wegingsfactor 3)
- b. Bieden van economische kansen (wegingsfactor 2)
- c. Verbetering dierenwelzijn en brandveiligheid (wegingsfactor 1)
- d. Internationaal vernieuwend (wegingsfactor 1)
- e. Weidegang (alleen voor melkveehouders)

5. Openbare samenvatting

6. Bijlagen bij dit projectplan

1. Gegevens penvoerder en andere deelnemers

In dit hoofdstuk geeft u aan wie er in het samenwerkingsverband zitten. En de taken waar elke deelnemer verantwoordelijk voor is. We lezen ook graag hoe u de activiteiten op elkaar afstemt.

a. Penvoerder

De penvoerder handelt namens de deelnemers van het samenwerkingsverband. De penvoerder is altijd deelnemer aan het samenwerkingsverband.

Organisatienaam:

10.1.c

Contactpersoon:

10.2.e

Taken bij de uitvoering van het project:

- Aanvragen subsidie en vaststelling
- Algehele projectbegeleiding/coördinatie van de deelnemers;
- Budget en planning werkzaamheden;
- Adviseren deelnemende bedrijven met technisch innovatieadvies;
- Handelen namens de deelnemers van het samenwerkingsverband;
- Opstartbegeleiding;

b. Andere deelnemers samenwerkingsverband

Vul de tabel hieronder in voor elke deelnemer, behalve de penvoerder. Minimaal één van de deelnemers is veehouder en eindgebruiker van de innovatie. En één van de deelnemers is een [onderzoeksorganisatie](#). De onderzoeksorganisatie meet de emissieresultaten en laat de resultaten zien op internet.

Organisatienaam	Contactpersoon	Taken
10.1.c	10.2.e	<ul style="list-style-type: none">- Toepassen van het innovatiesysteem 'HWF vloer bij melkgeiten- Eindgebruiker van de innovatie
10.1.c	10.2.e	<ul style="list-style-type: none">- Toepassen van het innovatiesysteem 'HWF vloer bij melkgeiten- Eindgebruiker van de innovatie
10.1.c	10.2.e	<ul style="list-style-type: none">- Toepassen van het innovatiesysteem 'HWF vloer bij melkgeiten- Eindgebruiker van de innovatie
10.1.c	10.2.e	<ul style="list-style-type: none">- Toepassen van het innovatiesysteem 'HWF vloer bij melkgeiten- Eindgebruiker van de innovatie

ID Agro B.V.	10.2.e	<ul style="list-style-type: none"> - Adviseren technische innovaties - Onderzoeken - Ontwikkelen - (Technisch inhoudelijk) projectmanagement
Wageningen University & Research (WUR)	10.2.e	<ul style="list-style-type: none"> - Adviseren - Onderzoeken - Resultaten meten - Emissiewaarden meten - Emissiefactoren vaststellen - Resultaten laten zien op internet

c. Activiteiten afstemmen

Hoe bent u van plan de activiteiten van de verschillende deelnemers op elkaar af te stemmen? En hoe zorgt u ervoor dat alle deelnemers hun activiteiten uitvoeren? Probeer uw antwoord te geven in maximaal 25 regels.

Bij het innovatieproject 'HWF vloer voor melkgeiten' is er sprake van een samenwerkingsverband tussen 10.1.c de vier melkgeitenhouderijbedrijven van 10.1.c, 10.1.c en Wageningen University & Research (WUR). Gezamenlijk hebben de deelnemers een samenwerkings- en een geheimhoudingsovereenkomst afgesloten (**zie bijlage 2**). In deze overeenkomsten zijn de basisverplichtingen van de deelnemers met betrekking tot dit project en de SBV vastgelegd en hoe hier mee om te gaan bij o.a. de communicatie. Het samenwerkingsverband is gericht op brongerichte verduurzaming van de vier melkgeitenhouderijbedrijven. 10.1.c verzorgt de algehele coördinatie en rapportages in het project en zorgt voor de benodigde tekeningen, toelichtingen en (o.a. technische) advisering bij de uitvoering van de innovaties. Hiervoor is al gestart met de globale afstemming van de technische uitvoering van de stallen op de vier deelnemende melkgeitenhouderijbedrijven. Dit met betrekking tot het opstellen van de benodigde begrotingen en offertes voor het bepalen van de kosten. Met name 10.1.c neemt daarbij met name de technische uitvoering van de stalsystemenvloeren voor haar rekening. Dit betekent dat er per bedrijf een gedetailleerde uitwerking komt van de uit te voeren werkzaamheden en hoe deze het beste in de bestaande en nieuw te bouwen stal zijn in te passen. Tussentijds zullen zowel bij het opstellen van de uitwerking als ook tijdens de bouw/installatie regelmatig overleggen worden gepland om de ervaringen en resultaten op elkaar af te stemmen en zo nodig over te dragen. De planning is om dit in de bouwphase maandelijks te doen met de deelnemende melkgeitenhouders. Samen met 10.1.c vormen zij het project management team. Omdat het nieuwe ontwikkelingen zijn, is het belangrijk om de ervaringen goed te documenteren en om te zetten in gestandaardiseerde werk- en uitvoeringprocedures. Dit om bij vervolgprojecten de resultaten zo goed mogelijk reproduceerbaar te maken. 10.1.c treedt daarbij op als projectbegeleider waarbij de afspraken en werkzaamheden ook goed worden

vastgelegd, begeleid en getoetst op de juiste uitvoering ervan. Dit alles vindt in nauwe samenwerking plaats met de WUR als deelnemende onderzoeksorganisatie. Samen met de WUR wordt ook de communicatie van de lopende activiteiten en resultaten gecommuniceerd. De deelnemende bedrijven zullen daarbij hun al in gebruik hebbende communicatiemiddelen zoals website, nieuwsbrieven e.d. worden gebruikt. Ook zullen de resultaten in de vorm van artikelen in vakbladen worden gecommuniceerd.

De kosten die u maakt voor het afstemmen van activiteiten vallen niet allemaal onder de subsidie. Kijk op onze pagina [Kosten projectmanagement en kennisverspreiding](#) welke kosten er wel en niet onder vallen.

2. Innovatieproject

In dit hoofdstuk lezen we graag wat u gaat onderzoeken en ontwikkelen. En wat het doel is van uw project. Welke maatregelen gaat u nemen om het doel te halen? En welke onderzoeksvragen wilt u beantwoordt hebben?

a. Titel innovatieproject

'High Welfare Floor voor melkgeitenhouderijbedrijven'

b. Doelgroep

Op welk van de volgende veehouderijlocaties voert u het project uit?

- varkenshouderij
- melkveehouderij
- vleeskalverhouderij
- Xmelkgeitenhouderij
- vleeskuikenhouderij
- legghennen- en (groot)ouderdieren leghouderij
- (groot) ouderdieren vleeskuikenhouderij

c. Type project

Wat onderzoekt en ontwikkelt u voor uw innovatie? Eén antwoord is mogelijk.

- technieken (zoals installaties, apparatuur, machines en uitrusting)
- managementmaatregelen
- Xcombinatie van technieken en managementmaatregelen

d. Aanleiding

Wat is de reden dat u de innovatie onderzoekt en ontwikkelt? Probeer uw antwoord te geven in maximaal 25 regels.

De melkgeitenhouderijsector is een relatief kleine bedrijfstak in de veehouderij. Echter omdat zowel maatschappelijk als ook vanuit (provinciale) regelgeving aan geitenhouderijbedrijven wordt gevraagd te verduurzamen, is het noodzakelijk dat de stallen emissiearmere worden gemaakt. Er is een gezamenlijk belang om de innovatie te laten slagen. Voor de melkgeitenhouders voor de continuïteit van hun bedrijf op zowel de korte als lange termijn en voor de overige deelnemende bedrijven om er voor te zorgen dat ze voldoende producten en diensten kunnen blijven leveren aan o.a. de geitenhouderijsector. Vanuit dit gezamenlijke belang zijn alle deelnemers bereid hun bijdrage te leveren aan het mee helpen verduurzamen van de bedrijfsvoering. Bij het zoeken naar innovatieve verbetermogelijkheden voor het houden van melkgeiten in stallen met potstaluitvoering is het ook belangrijk dat dit mogelijk leidt tot lagere kosten in de bedrijfsvoering. Om het toepassen van end of pipe systemen zoals luchtwassers niet als enigste oplossing te zien, is de zoektocht gericht op aanpak bij de bron. Daarbij is ook goed gekeken naar andere innovatieve ontwikkelingen in onder andere de rundveehouderij. Het streven is een integrale

aanpak omdat dit de grootste kans van slagen heeft als naast emissiereductie er ook andere mogelijke voordelen zijn te realiseren op het gebied van bijvoorbeeld energieopwekking en/of het optimaal hergebruiken van de in de mest aanwezige essentiële NPK-mineralen (circulaire landbouw). De deelnemende bedrijven in deze aanvraag zijn zich ervan bewust dat er onzekerheden zitten aan het ontwikkelen van nieuwe innovaties, die ook tegen kunnen vallen. Echter de gezamenlijke drive naar verduurzaming heeft toch de doorslag gegeven om in te zetten op deze innovatieve ontwikkeling van nieuwe stalsystemen.

e. Doel

Wat moet de innovatie bereiken? Probeer uw antwoord te geven in maximaal 25 regels.

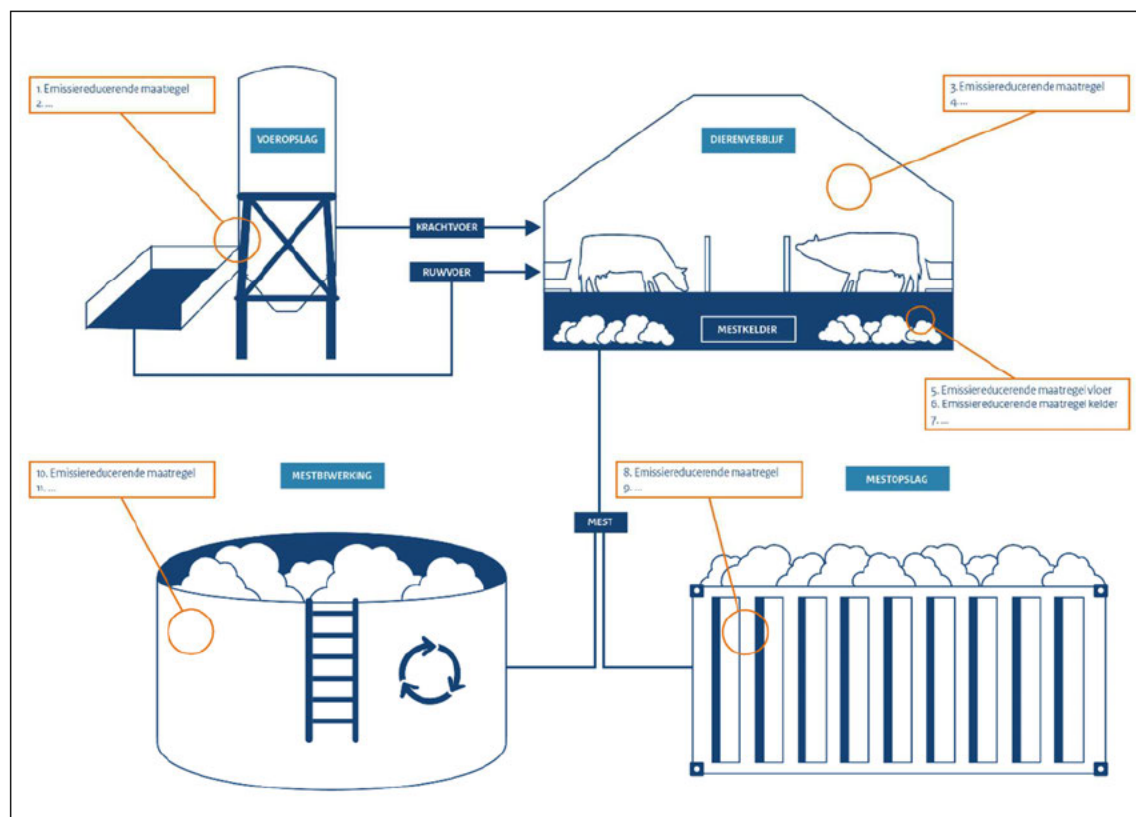
Met het innovatieve stalsysteem willen we het volgende bereiken:

1. Verlagen van de ammoniak- en geuremissie door scheiding van feces en mest bij de bron in de stal. Daarbij is het doel om de urine direct na uitscheiding af te voeren uit het dierverblijf en tijdelijk op te slaan in een afgesloten tijdelijke opslag;
2. De afgescheiden urine in kunnen zetten als stikstofkunstmestvervanger. Dit is mogelijk omdat in de urine alleen snel opneembare stikstof en kali aanwezig is en maar een zeer beperkte hoeveelheid fosfaat. Het doel is om deze afgescheiden vloeistof te laten voldoen aan de toekomstige voorwaarden voor de toepassing als Renure;
3. De zachte vochtdoorlatende vloer is een goed alternatief als verblijfoppervlak voor melkgeiten, waarbij bespaard kan worden op de inzet van stro in de pot. Hierdoor wordt er bespaard op arbeid enerzijds en anderzijds zal hierdoor de emissie van fijnstof afnemen omdat er minder fijnstof producerende activiteiten plaatsvinden in de dierverblijven vanuit stro en uitlaatgassen van de voertuigen;
4. De zachte vloer met minder emissie van schadelijke stoffen komt ook de gezondheid van de diervverzorgers als ook de dieren ten goede. Tevens zal de hoeveelheid mogelijke ziekmakende bacteriën in de anders aanwezige potstalmest veel lager worden. Hierdoor zal de gezondheidsomstandigheden verbeteren, wat zal leiden tot minder ziekten en dierbehandelingen;
5. Doordat er geen/nauwelijks strooisel wordt gebruikt neemt het aantal transportbewegingen voor de aanvoer van stro/strooisel als ook voor de afvoer van de anders storrige mest af. Naast besparing op brandstof en dus CO₂- en fijnstofemissie, is het ook een daling van de geluidsbelasting voor de directe omgeving;
6. Door minder stro/strooiselgebruik en automatisering van de mestafvoer zal ook de hoeveelheid benodigde arbeid afnemen, wat meer ruimte geeft voor andere activiteiten;
7. De feces in kunnen zetten als energiebron in o.a. mono-vergistingsinstallaties. Hierbij kan uit de mest groene stroom of groen gas worden geproduceerd. Door het hoge droge stof gehalte van de verse mest met weinig ammoniumstikstof erin, is deze juist geschikt als energiebron voor vergisting. Het vrijkomende digestaat is geschikt als meststof met veel organische stof en relatief veel fosfaat als basisbemesting;
8. Door de frequente en volledige mestafvoer uit de stal(len) en directe verwerking of duurzame opslag buiten de stal ervan, zal ook de emissie van methaan sterk afnemen. Hiermee is het doel om de uitstoot van broeikasgassen sterk te reduceren.

f. Schematische afbeelding stalsysteem

Uw innovatie bestaat uit verschillende maatregelen. Geef uw stalsysteem weer in een schematische afbeelding, waarop u de maatregelen laat zien. Het stalsysteem bestaat uit een dierenverblijf, mestkelder, voer- en mestopslag en mestbewerkingsinstallatie.

Hieronder staat een voorbeeld van een stalsysteem in de vorm van een schema.

Plaats hieronder de schematische afbeelding van uw stalsysteem. Uw afbeelding moet duidelijk leesbaar zijn. Een professionele afbeelding is niet nodig.

10.1.c

g. Beschrijving van iedere maatregel en het hele concept

Geef een zo gedetailleerd mogelijke beschrijving van iedere maatregel. Beschrijf uw ideeën op het vlak van:

- werking
- vormgeving
- ontwerp
- dimensionering
- bouw

We raden aan om ook een bouwtekening met alle details mee te sturen met uw aanvraag. Geef ook de maatvoering als dat voor uw innovatie geldt. In hoofdstuk 4 beschrijft u het effect van de maatregelen op de vermindering van emissies.

Na de beschrijving van iedere maatregel geeft u ook een beschrijving van het hele concept. U geeft aan of en hoe de maatregelen op elkaar reageren. In hoofdstuk 4 beschrijft u het effect van het gehele concept op de vermindering van de emissies.

Beschrijving van iedere maatregel:

10.1.c

10.1.c

10.1.c

Beschrijving van het hele concept:

De kern van het concept is het scheiden van de urine en feces aan de bron en een zo snel mogelijke afvoer ervan naar gesloten opslagen buiten het dierverblijf. Hierbij is alles gelegen in de uitvoering van de HWF-vloer. Een goede afscheiding van de urine is essentieel om de gewenste emissiereductiedoelstellingen te bereiken. De feces van melkgeiten is over het algemeen keutelig en vast van consistentie. Dit maakt het goede scheiden eenvoudiger. Echter de uitdaging is wel gelegen in het goed en volledig minimaal 2 keer per dag verwijderen van de feces. Om dit mogelijk te maken zal de mestopraaprobot, die dit volautomatisch doen, tot in de details moeten worden getest en zo nodig verder worden ontwikkeld. Een goed werkend principe met rundveemest is nog geen garantie dat dit ook met geitenmest goed functioneert.

Om te weten wat de invloed is van de bedrijfsvoering op de mestconsistentie en dus de ontmesting, is het gewenst om de HWF-vloer te testen op minimaal 4 bedrijven in zowel een bestaande als een nieuwe stal en met meer of minder geselecteerde groepen melkgeiten op o.a. melkproductie. Als blijkt dat dit met voersamenstelling/voerrantsoen is te beïnvloeden, kan hier nader onderzoek naar worden gedaan (vooralsnog geen onderdeel van het onderzoek, maar wordt wel bijgehouden).

Een belangrijke vervolgstap is dat de gescheiden meststromen zo snel mogelijk worden afgevoerd naar gesloten opslagen. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bewezen technieken zoals rioleringsystemen voor de gierafoer en vaste mesttransportsystemen voor de feces. De vaste mest wordt zo snel mogelijk verwerkt of geconserveerd opgeslagen om met name de emissie van ammoniak en methaan tegen te gaan. De afgescheiden urine zal zo mogelijk zijn te gebruiken als kunstmestvervanger in de vorm van Renure.

h. Mestopslag en meststromen

Geef aan waar u de meststromen opslaat. Vermeld ook de duur en de capaciteit van de opslag. Voert u de meststromen af van het bedrijf? Geef dan aan wat hiermee gebeurt en hoe vaak u dit doet. Is de mestopslag anders dan de meest voorkomende opslagsystemen? Laat ons dan weten waarom en hoe dit zorgt voor meer of minder emissies. Heeft uw project betrekking op de varkenshouderij? Doe dit dan voor iedere diercategorie.

10.1.c

i. Onderzoeksvragen

Noem hier de onderzoeksvragen die u tijdens uw project beantwoordt. De onderzoeksvragen zullen meestal te maken hebben met één of meer maatregelen in uw stalsysteem (paragraaf 2f). Geef bij iedere onderzoeksvraag een korte uitleg.

Om u een beeld te geven wat u kunt onderzoeken, geven we hieronder een paar voorbeelden.

Voorbeelden van onderzoeksvragen:

- Doet u onderzoek naar additieven? Dan kan één van de onderzoeksvragen zijn: Wat is de ideale samenstelling of de juiste concentratie?
- Gebruikt u een mestschuif? Een onderzoeksvraag kan dan gaan over de frequentie van het gebruik van de mestschuif.
- Gaat u een emissiearme vloer gebruiken? Een onderzoeksvraag kan dan zijn: Wat is het ideale afschot? Of welke materialen kan ik het best gebruiken, op zowel het gebied van dierenwelzijn als emissiereductie?
- Bij mestbewerking kan een van de onderzoeksvragen zijn: Hoeveel stro moet ik aan de mest toedienen voor de optimale samenstelling?

10.1.c

10.1.c

3. Activiteiten en uitvoering

Laat ons in dit hoofdstuk weten hoe u het project gaat uitvoeren. Welke activiteiten komen hierbij kijken en hoe gaat u om met risico's die kunnen ontstaan?

a. Beschrijving activiteiten en uitvoering

Welke activiteiten voert u uit tijdens het project? Noem de deelnemers en/of overige partijen die hierbij betrokken zijn en beschrijf hun rol. Zijn er buiten uw samenwerking ook andere partijen betrokken bij het project, zoals een stallenbouwer of adviesbureau? Neem deze dan ook op bij de beschrijving van de activiteiten. Geef ook aan in welke fase u de activiteiten uitvoert. Heeft uw project betrekking op de varkenshouderij? Geef dan per activiteit aan voor welke diercategorie dit geldt.

Op onze pagina [Subsidie berekenen](#) leest u meer over deze fasen. Vult u een activiteit in voor fase 1? Geef dan aan bij welke onderzoeksvraag deze hoort. Dit is één van de onderzoeksvragen die u heeft genoemd in Hoofdstuk 2 van dit projectplan.

De uitvoering van activiteiten in de verschillende fasen moet aansluiten bij de uitgavenplanning in de projectbegroting. Deze uitgaven moet u bewijzen met berekeningen en offertes. De activiteiten en uitgaven waarvoor u subsidie kunt krijgen verschillen per fase.

Activiteiten (maximaal drie zinnen per activiteit)	Deelnemers/overige partijen en hun rol	Fase
Detailuitwerking van de technische uitvoering van de verschillende onderdelen van de HWF-vloer in combinatie met de afvoer van de urine en gier naar de uiteindelijke tijdelijke opslagen. In deze fasen worden op basis van de in de eerste proefopzet ervaringen de beste uitvoering uitontwikkeld in overleg met alle deelnemende bedrijven. De uitwerking wordt zo gemaakt dat de kans op onjuiste uitwerkingen wordt voorkomen.	10.1.c , 4 geitenhouders, 10.1.c en externe leveranciers voor o.a. de mestopraaprobot (zie bijlage 9 urenspecificaties)	1
Opstellen werkplanning per deelnemend geitenhouderijbedrijf voor de uit te voeren werkzaamheden van de innovaties. In deze activiteit is het doel om een goede planning en uitvoering te borgen. Omdat het nieuwe ontwikkelingen zijn, is een goede en intensieve afstemming nodig. De uitvoering op details zal anders zijn dan wellicht gebruikelijk is. De kans van slagen zit vooral in de detailuitvoering en -afwerking. Door de uitvoering na elkaar te laten verlopen, kan er geleerd worden van de eerste uitvoering bij de andere projecten/deelnemers.	10.1.c , 4 geitenhouders, 10.1.c en externe bedrijven/leveranciers	1
Begeleiden en uitvoeren bouwkundige voorzieningen voor aanleg HWF-vloer en bijkomende voorzieningen voor de opslag van de urine en feces.	10.1.c , 4 geitenhouders, 10.1.c en externe bedrijven/ leveranciers	1

Controle van de uitgevoerde werkzaamheden volgens afspraken/overeenkomsten. Belangrijk is dat de controle intensief wordt uitgevoerd om er zeker van te zijn dat alle onderdelen ook daadwerkelijk volgens de best bekend zijnde inzichten worden uitgevoerd.	10.1.c	1
Opstarten en begeleiden van de proeven. In deze fase is het belangrijk om te beoordelen of de innovaties ook daadwerkelijk functioneren zoals uitontwikkeld. Hierbij is het belangrijk om ook metingen uit te voeren aan de verschillende onderdelen en zowel de technische werking als ook de gebruikservaringen en effecten op de melkgeiten goed vast te leggen.	10.1.c, 4 geitenhouders, 10.1.c	1
Uitvoeren van de officiële metingen: als de ervaringen goed zijn en het systeem minimaal de voorgeschreven periode in werking is, kan worden gestart met de validatiemetingen door de WUR. Dit om ook zo mogelijk het totale concept erkend te krijgen voor opname in de bijlage 1 van de Rav.	WUR i.s.m. 10.1.c en de 4 deelnemende melkgeitenhouders	2
Na het afronden van de validatiemetingen, zullen de 4 melkgeitenhouders het gebruik continueren om ook de lange termijn effecten te kunnen volgen. Mits haalbaar is het ook de bedoeling om real time metingen vanaf de start uit te voeren	10.1.c i.s.m. 4 deelnemende melkgeitenhouders	3

b. Communicatieactiviteiten

Hoe maakt u het doel en de resultaten van uw project openbaar? Het gaat hierbij niet om de verplichte publicatie van de meetresultaten, die de onderzoeksorganisatie op internet zet. U krijgt 10% extra subsidie als u uw resultaten ruim verspreidt. Dit kan op uw website, via publicaties, op conferenties en open dagen. Probeer uw antwoord te geven in maximaal 20 regels.

De communicatie begint al bij de aanvang van het project. Binnen 10.1.c zijn de collega's werkzaam in de geitenhouderijsector al op de hoogte van de lopende ontwikkelingen. Dit met als doel om ondernemers met bouw-/renovatieplannen tijdig te wijzen op nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is er al gecommuniceerd over de eerste praktijktesten die op een kleine schaal met een prototype zijn gedaan bij een melkgeitenhouder.

Na bekendmaking van de uitslag op de SBV-aanvraag, zal dit meteen worden gecommuniceerd op de websites van de deelnemende bedrijven met het aangeven van de doelstellingen de mogelijke resultaten. Daarbij wordt ook regelmatig gepubliceerd over de vorderingen gedurende de looptijd van het project. Naast het gebruik van websites van de deelnemende bedrijven worden ook regelmatig artikelen gewijd aan het project in de betreffende vakbladen. Om insleep van ziekten te voorkomen op de melkgeitenhouderijbedrijven, zal er mogelijk ook met webcams worden gewerkt die dan gedurende bepaalde tijden in gebruik zijn (mede afhankelijk van de privacy-voorwaarden/-regels). In het vervolg van het project zullen er ook presentaties worden verzorgd bij studieclubs. Mits mogelijk worden er ook open dagen georganiseerd voor geïnteresseerden en zo mogelijk ook voor een breder publiek. Daarbij zal naast onderzoek bij melkgeiten ook worden gekeken naar de eventuele toepassing van de opfok van geiten. Dit dan mede meer ook vanuit het aspect van diergezondheid en -welzijn. Met name de verwachte hogere hygiëne kan hier dan tot voordelen leiden, naast lagere emissies. Het doel is om zo snel en breed als mogelijk de ervaringen en resultaten te delen. Op deze wijze kunnen bedrijven met ontwikkelingsplannen al in een vroegtijdig stadium kennis nemen van de ontwikkelingen en hier zo mogelijk rekening houden met hun plannen. Mits mogelijk willen de deelnemende bedrijven ook zo snel mogelijk een

voorlopige emissiefactor aanvragen, vooruitlopend op een definitieve emissiefactor. Mede om deze reden zijn in het project de minimaal vereiste 4 bedrijven opgenomen.

Voor de kosten van de communicatieactiviteiten kunt u geen subsidie krijgen.

c. Vergunningen en ontheffingen

Voor welke projectactiviteiten heeft u een vergunning of ontheffing nodig? Geef ook aan of u deze al heeft. Heeft u deze aangevraagd, maar nog niet gekregen? Geef dan aan wanneer u de vergunning of ontheffing heeft aangevraagd. Probeer uw antwoord te geven in maximaal 20 regels.

Op de melkgeitenhouderijbedrijven van 10.1.c, 10.1.c en 10.1.c zijn de benodigde vergunningen voor de stalaanpassingen aanwezig. Voor de extra opslagsilo voor de urine en eventueel overkapping van de vaste mestopslag zal een melding Activiteitenbesluit worden gedaan. Dit is een standaard procedure die past binnen de bestaande regelgeving en geen risico geeft in het kader van vergunningen. Dit kan via een eenvoudige procedure met een korte doorlooptijd. Na uitslag van de aanvraag, zal bij een positief besluit dit meteen in gang worden gezet. Voor het bedrijf van 10.1.c is de omgevingsvergunning in het kader van het Activiteitenbesluit-milieutoets ingediend. Ook de bouwvergunning is ingediend (**zie bijlage 10**).

Voor de kosten van een vergunning, proefstalaanvraag en ontheffing kunt u geen subsidie krijgen.

d. Meetbaarheid

Hoe voert de onderzoeksorganisatie de emissiemetingen uit? En hoe kunnen we er zeker van zijn dat de metingen goed worden uitgevoerd? Dus, hoe waarborgt de onderzoeksorganisatie de metingen? Zorg dat u het stalsysteem kunt meten met een protocol.

Tijdens de voorbereidingen van de aanvraag zijn de bouwtekeningen al gedeeld met de WUR ter beoordeling van de bemeetbaarheid van de 4 melkgeitenhouderijbedrijven. De beoordeling van de 4 locaties door de WUR heeft erin geresulteerd dat deze met de aanwezige of geplande staluitvoering, ligging van de gebouwen en het ventilatiesysteem bemeetbaar zijn, volgens mededelingen van de WUR.

e. Risico's

Wat zijn de risico's die kunnen ontstaan tijdens het project? Noem vooral de risico's die te maken hebben met de onderdelen waar we uw aanvraag op beoordelen. Deze onderdelen vindt u op onze pagina [Aanvragen en de stappen erna](#). Beschrijf ook de risico's die te maken hebben met de techniek of het gebruik van de innovatie.

Wat kunnen de gevolgen zijn van de risico's? Verandert dit de emissies van andere stoffen zoals lachgas, stikstofgas en koolstofdioxide? Zo ja, geef dan duidelijk aan hoe. Als u risico's kunt voorkomen, hoe doet u dit?

Bij het project zijn er nog de nodige onzekerheden en risico's om te komen tot de gewenste resultaten. Dit zijn:

1. Levensduur van met name de toplaag. De toplaag wordt naast de dieren vooral belast door de schrapers van de mestopraaprobot(s). Belangrijk is dat alle feces goed worden verwijderd. Dit vraagt om goede geprepareerde schrapers die voldoende scherp zijn om

niet over de mest heen te gaan en het doek versmeren. Een duurproef van enkele jaren is minimaal nodig om hier resultaten van te verwachten. Dit bepaald mede de exploitatiekosten en daarmee de slagingskans;

2. Voldoende goede scheiding tussen urine en feces. Zonder een goede directe scheiding kunnen de reducties van emissie lager zijn dan verwacht. In een eerste prototype proef is een ammoniakemissiereductie van gemiddeld 67% gerealiseerd (bron: zie meetrapport Meet ID, **bijlage 11**, blz. 3). Echter dit was met maximaal 50 melkgeiten en handmatig één keer daags verwijderen van de feces.
3. De juiste werking van de mestopraaprobot. Het basissysteem van een mestopraaprobot bestaat al, maar is gemaakt voor rundveemest. Omdat de feces van melkgeiten niet vergelijkbaar is met die van melkkoeien, is er een risico dat de aanpassingen gecompliceerder zijn dan op voorhand ingeschat. Dit bepaald mede de kans van slagen van het project;
4. De emissie van met name methaan en geur bij langdurige opslag van urine en feces. Uit een monster van de urine(gier) is gebleken dat deze weinig vaste deeltjes bevat (<1%) en ca. 2,5% droge stof. De verwachting is dat bij een voldoende laag d.s.-gehalte er nauwelijks methaan zal ontstaan. Echter niet is in te schatten wat deze zal zijn bij langduriger gebruik van de opslag. Mogelijk dat elk jaar de opslag goed/volledig leeg gemaakt moet worden om een eventuele bezinklaag te verwijderen. Dit is een bron voor de ontwikkeling van methaangas vormende biomassa. Mocht dit toch plaats vinden, dan vergt dit maatregelen zoals na leeg maken verlagen van de pH van de vloeistof in de opslag of afdoden van de biomassa. De feces worden bij langere perioden van opslag aangezuurd, mocht blijken dat dit noodzakelijk is. De wijze van eventueel behandelen met zuur en hoe opslaan zonder aantasting van betonvloeren en -wanden zijn wel belangrijk. Door het aanbrengen van een coating is dit te voorkomen, maar de vraag is hoe deze zich houdt bij het regelmatig leeg maken van de opslag na jaren in gebruik;

f. Maatregelen registreren (alleen bij managementmaatregelen)

Bij vraag 2 heeft u mogelijk managementmaatregelen genoemd. Bij deze maatregelen is het belangrijk dat u de handelingen uitvoert volgens een vast patroon. En volgens afgesproken maatstaven. De handelingen en maatstaven legt u vast in een protocol. En in een logboek houdt u bij wat u gedaan heeft. Ook zet u hierin wat het resultaat van de managementmaatregel is.

Beschrijf hieronder per managementmaatregel de handelingen die u uitvoert en de maatstaven waarmee u werkt. Hoe kunnen we er zeker van zijn dat u alles goed bijhoudt in een logboek? Dus, hoe waarborgt u de registratie van de maatregelen? En hoe waarborgt u de resultaten van de managementmaatregelen?

De opslag van de feces voor een langere periode op mestplaat zal deels afhankelijk zijn van de handelingen voor het goed aandrukken van de mesthoop. Dit om ervoor te zorgen dat er geen broei kan ontstaan en door de toepassing van zuur er een grote remming is van de vorming van methaan. Uit de praktijkproef moet blijken op welke wijze dit het beste kan plaatsvinden door de vaste mest met bijvoorbeeld een shovel aan te drukken. Als bekend is op welke wijze dit het beste kan plaatsvinden wordt dit vastgelegd in een werkprotocol en in een logboek. Door na elke keer uitvoeren van de handelingen één of meerdere foto's te maken met datum erbij (is digitaal met een GSM eenvoudig vast te leggen) is dit te borgen. Daarnaast kan de temperatuur van de mesthoop worden gemeten met een sensortechniek om vast te stellen of er al of niet broei ontstaat. Mogelijk is het verspreiden en aandrukken te automatiseren, maar dit heeft pas zin om door te ontwikkelen als bekend is of en zo ja in welke mate dit nodig is. Om deze reden is dit ook

deel van het onderzoek op de 2 deelnemende melkgeitenhouderijbedrijven 10.1.c
[redacted] maken gebruik van korte tijd opslaan in afgesloten containers).

4. Punten scoren met uw aanvraag

We beoordelen uw innovatie op 4 onderdelen. Voor melkveehouders zijn dit er 5. Dit zijn de rangschikkingscriteria:

1. minder broeikasgas- en stalemissies
2. bieden van economische kansen
3. verbetering dierenwelzijn en brandveiligheid
4. internationaal vernieuwend
5. weidegang (alleen voor melkveehouders)

Geef per onderdeel een toelichting. U krijgt voor ieder onderdeel minimaal 1 punt en maximaal 5 punten. Onderdelen die we belangrijker vinden hebben een weegfactor groter dan 1. Het uiteindelijke aantal punten is minimaal 7 en maximaal 35. Eén van de voorwaarden voor deze subsidie is dat u bij de beoordeling minimaal 14 punten behaalt. Melkveehouders moeten minimaal 29 punten scoren. Dit is omdat we hun innovatie ook op een 5e onderdeel toetsen.

5e onderdeel om te toetsen voor melkveehouders

Onderzoekt en ontwikkelt u een innovatie voor een melkveehouderij? Dan kijken we ook naar de weidegang van het vee. U krijgt 15 punten als het vee bij gebruik van de innovatie minimaal 6 uren op een dag buiten de stal staat. Dit geldt voor minimaal 120 dagen in een jaar. Is dit niet het geval? Dan voldoet u niet aan het [Convenant Weidegang](#) en scoort u hierop 0 punten.

Meer over de punten die u met de aanvraag kunt scoren leest u op onze pagina [Aanvragen en de stappen erna](#).

a. Minder broeikasgas- en stalemissies (wegingsfactor 3)

Laat zien met hoeveel procent de broeikasgas- en stalemissies verminderen door uw innovatie. Vul hiervoor de tabel(en) hieronder in. U hoeft alleen de tabellen in te vullen voor de stoffen die voor uw sector gelden. In iedere tabel kunt u maximaal 10 maatregelen invullen. Als u meer maatregelen gaat onderzoeken, voeg dan een aparte bijlage toe bij uw aanvraag waarin u deze maatregelen beschrijft. Onderaan iedere tabel geeft u de totale vermindering van emissie weer van het stalsysteem.

Heeft uw project betrekking op de varkenshouderij? Geef dan per activiteit aan voor welke diercategorie dit geldt.

Broeikasgas- en stalemissies

Noem de broeikasgas- en stalemissie(s) die u met de innovatie vermindert. Dit kunnen zijn:

- Methaan (alle sectoren)
- Ammoniak (alle sectoren)
- geur (varkenshouderij, melkgeitenhouderij, vleeskalverhouderij, pluimveehouderij)
- fijnstof (varkenshouderij, pluimveehouderij)

Maatregel(en)

Noem de maatregel(en) die u onderzoekt en ontwikkelt. Dit kunnen technieken zijn en managementmaatregelen. U heeft deze maatregelen bij vraag 2f en 2g beschreven. Hier willen we graag weten hoeveel u verwacht dat de emissie minder wordt.

Brongericht of naschakeltechniek

Geef bij een techniek aan of deze brongericht is of dat het een naschakeltechniek is. Bij een naschakeltechniek haalt u de emissies uit de stallucht wanneer de lucht de stal verlaat. U kunt de naschakeltechniek gebruiken om een deel van de streefwaarde te halen. Niet om de minimale reductiewaarde te halen. U ontvangt hier geen subsidie voor.

Vermindering emissie

Geef voor iedere maatregel aan met hoeveel procent u de emissies met uw innovatie vermindert. Ga voor de berekening bij technische maatregelen uit van de percentages in het referentiesysteem. Deze percentages vindt u op onze pagina [Onderzoeken en ontwikkelen van innovaties voor stallen](#). Hier staan ook de percentages die u minimaal moet halen voor de vermindering van broeikasgas- en stalemissies. De vermindering van emissies door de naschakeltechniek telt niet mee voor de berekening van het minimale percentage.

Onderzoekt en ontwikkelt u een managementmaatregel? Bereken dan de vermindering van de ammoniak-, geur en fijnstofemissie met de emissie van het stalsysteem waarin u de dieren houdt. Kijk op de website van Infomil voor de emissie van uw stalsysteem. Voor methaan gelden dezelfde referentiewaarden als bij technische maatregelen.

Berekening en argumentatie

Leg uit hoe u het percentage van de vermindering heeft berekend of bepaald. Geef hiervoor een goede onderbouwing, zoals de berekening zelf of een duidelijke uitleg. Zonder deze uitleg kunnen we dit onderdeel niet beoordelen en scoort u hierop geen punten. Heeft uw project betrekking op een varkenshouderij? Geef dan per activiteit aan voor welke diercategorie dit geldt.

Kunt u de uitleg bij de berekening en de argumentatie niet in de tabel hieronder weergeven? Stuur dan een extra bijlage mee met uw aanvraag. Meld duidelijk dat het om de berekening en argumentatie van de emissievermindering gaat.

Geef aan welke fysische, biologische of chemische processen zorgen voor de vermindering van de broeikasgas- en stalemissies. Onderbouw dit met cijfers. Geef hierbij aan uit welke onderzoeken of boeken u informatie gehaald heeft. Heeft u eerder zelf metingen gedaan? En wilt u deze gebruiken om de vermindering uit te leggen? Stuur dan de meetgegevens en de gegevens over de meetapparatuur mee als bijlage bij uw aanvraag.

Beschrijf ook de stappen die u neemt voor mestbewerking binnen het stalsysteem. Het is belangrijk dat we een goed beeld krijgen van de broeikasgas- en stalemissies tijdens dit proces. Zijn er emissies buiten de stal? Dit is ook belangrijk om te noemen.

Totale vermindering broeikasgas- en stalemissies

Met welk percentage verminderen de emissies door de hele innovatie? En hoe heeft u dit percentage bepaald? Laat zien wat het effect is als u de verschillende maatregelen combineert. En wat is de onderlinge invloed tussen de maatregelen? Als u ook gebruik maakt van naschakeltechnieken geef dan zowel de reductie voor de brongerichte maatregelen als voor brongericht plus naschakeltechnieken. Leg goed uit hoe u hier op bent gekomen.

Broeikasgas- of stalemissie Methaan			
Maatregel(en)	Brongericht / naschakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Scheiding urine en feces in de stal en minimaal 2 keer/dag feces en continu van urine	Brongericht	95 (exclusief methaangas wat uit het dier zelf vrij komt)	De emissie van methaan ontstaat bij omzetting van organische stof naar methaangas onder zuurstofloze omstandigheden. Door de scheiding aan de bron en minimaal 2x/dag afvoeren van de feces uit de stal, is er geen tijd voor vorming van methaan. Tevens zijn de omstandigheden zuurstofrijk omdat de mestlaag op de vloer zeer gering is. Uit een giermonster is gebleken dat er nauwelijks bezinsel in de gier aanwezig is (zie losse bijlage). De verwachting is dat in de gier weinig organische stof aanwezig is. Omdat de gier continu weg loopt over de betonvloer naar de tussenopvangput, is er veel lucht en dus zuurstof aanwezig in de gier die in druppels uit de top- en tussenlaag op de vloer valt. Hierdoor zijn de omstandigheden ongunstig in de vloer om methaan te kunnen gaan vormen.
Snelle afvoer van feces zonder stro naar een afgedekte container of overkapte opslagbunker met nabehandeling	Bronaanpak na de stal	75	De feces valt vanaf de transportband in de container. Hierdoor blijft de mest relatief rul. Afhankelijk van de bedrijfsomvang wordt een container elke 7 à 14 dagen afgevoerd naar een vergistingsinstallatie. Hierdoor zal er maximaal 20% methaan ontstaan in de container is de inschatting. Dit is gebaseerd op resultaten van drijfmest. Bij rulle mest is de verwachting dat er minder methaan ontstaat door een meer zuurstofrijkere omgeving waarin methaangas vormende bacteriën zich minder goed ontwikkelen. Bij langdurigere opslag i.c.m. aanzuren en aandrukken is de inschatting dat eenzelfde reductie haalbaar is.
Gescheiden opslag van urine (gier)	Bronaanpak na de stal	80	De gier wordt apart opgeslagen in een kelder of silo die worden afgedekt. Omdat er naar verwachting weinig organische stof in de gier aanwezig is met ca. 2,5% droge stof, is de verwachting dat de emissie van methaan ook laag zal zijn. Als er een bezinklaag ontstaat na verloop van tijd, kan mogelijk hierin enige methaangas ontstaan. Om deze reden uitgegaan van 80% reductie i.p.v. 95%.

Totaal van de maatregelen		% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Alleen brongericht		75	Zie hiervoor voor de stal. Omdat bij de toepassing van een potstal er bij buitenmestopslag onder een overkapping relatief veel broei kan ontstaan in een mesthoop, zal hier ook de nodige ammoniak vrijkomen. Om deze reden voor de combinatie van stal/dierverblijf en opslag uitgekomen om gemiddeld 75% reductie op de locatie zelf.
Brongericht plus naschakeltechniek			

Broeikasgas- of stalemissie Geur			
Maatregel(en)	Brongericht / naschakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Scheiden urine en feces in de stal	Brongericht	50	Doordat de feces minimaal 2 keer per dag wordt verwijderd uit de stal en de urine continu wordt afgevoerd. Zullen de melkgeiten ook schoner blijven. Doordat er geen broei meer in de mest plaatsvindt, i.c.m. een schone vloer, is de verwachting dat de emissie met wel 50% kan afnemen. 50% geurreductie blijkt ook haalbaar te zijn bij vleesvarkens, als de vloeren schoon blijven en de mest dagelijks minimaal 1 keer wordt afgevoerd (presentatie WUR webinar d.d. 23 april 2021, resultaten Stal van de Toekomst).
Opslag feces en urine	Brongericht in de opslag buiten de stal	50 à 75	Bij het gebruik van een mestplaat in de open lucht en stromest, ontstaat er broei in de mesthoop. Hierdoor stijgt de temperatuur en komen er o.a. ammoniak, maar ook geurcomponenten vrij. Door de feces aan te zuren en als het ware te conserveren, ontstaat er geen broei en zullen er minder geurcomponenten vrijkomen. Door een overkapte opslag (om hemelwater niet bij de feces te laten komen), zal de emissie van geur ook afnemen met naar verwachting 50%. Bij een opslagduur van minder dan 7 à 14 dagen zal de emissie met wel meer dan 75% kunnen dalen. Omdat de opslag van urine/gier in een volledig gesloten opslag plaatsvindt en er beperkt methaan zal ontstaan, kan de afdekking ook zeer gesloten blijven. Hierdoor vindt er geen luchtuitwisseling plaats en zullen er ook veel minder geuremissie plaatsvinden. De reductie is naar verwachting meer dan 80%.

Totaal van de maatregelen	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie	
Alleen brongericht	60	Zie hiervoor voor de stal. Omdat de mestopslag de grootste reductie oplevert omdat de activiteit in de mest wordt afgeremd, zal ook de gezamenlijke reductie meer zijn dan alleen in de verblijfruimte van de dieren.	
Brongericht plus naschakeltechniek			

Broeikasgas- of stalemissie Fijnstof			
Maatregel(en)	Brongericht / naschakeltechniek	% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Directe scheiding van urine en feces zonder gebruik van stro/strooisel	Brongericht	30	In de referentie huisvesting wordt er gebruik gemaakt van stro/strooisel om ervoor te zorgen dat de verblijfruimte voldoende droog blijft. Echter hiervoor wordt er dagelijks ca. 0,9 kg stro/melkgeit/dag in de ruimte gestrooid. Daarnaast vindt er minder fijnstofproductie plaats tijdens het gebruik van anders voertuig met uitlaatgassen voor o.a. uitstrooien stro en uitmesten van de potten. De eerste uren na instrooien zal de emissie nog doorgaan omdat dan het stro/strooisel nog relatief droog is. Bij de HWF-vloer wordt er geen stro/strooisel gebruikt. De feces zullen alleen tot fijnstof emissie kunnen leiden als er urine- en fecesdeeltjes opdrogen en daarna los komen in de stallucht. Echter door minimaal 2 keer per dag de feces af te scrapen, zal hiermee de emissie van fijnstof lager zijn dan bij het gebruik van stro/strooisel. De verwachting is dat dit wel 30% kan bedragen.
Totaal van de maatregelen		% vermindering emissie	Berekening en argumentatie
Alleen brongericht		30	Zie hierboven
Brongericht plus naschakeltechniek			

b. Bieden van economische kansen (wegingsfactor 2)

Zorgt uw innovatie voor economische kansen op een veehouderijlocatie?

De economische kansen voor de geitenhouderijbedrijf zijn vooral gelegen in de andere mogelijke opties om te komen tot verduurzaming van het bedrijf en of de meerkosten al of niet doorbelast kunnen worden. De kostenbesparingen zijn in eerste instantie vooral gelegen bij:

1. Minderkosten van stro/strooiselaankoop door de toepassing van de HWF-vloer;
2. Minder arbeidskosten voor dagelijks instrooien van de potstalruimten;
3. Minderkosten afzet mest door een kleiner mestvolume en mogelijk op korte termijn het kunnen afzetten van de urine/gier als Renure. De verwachting is dat dit medio 2022 op Europees niveau is geregeld in wetgeving;
4. Een hogere gezondheidstoestand in de stallen met mogelijk minder ziekteproblemen (de eerste indrukken hiermee zijn goed. Naar verwachting leidt dit tot minder uitval en lagere gezondheidskosten. Echter er spelen meer factoren op een bedrijf die de gezondheidstatus beïnvloeden. Dus dit één op één vertalen naar een kostenbesparing is moeilijk kwantitatief te maken zonder praktijkonderzoek op grotere schaal en meerdere bedrijven). De verbetering is gelegen in een schone vloer waarin geen broei plaatsvindt en het toepassen van ionisatielampen die mede zorgen voor minder fijnstof in de stallucht;
5. De feces zijn mogelijk tegen lagere kosten per ton af te zetten als deze gebruikt wordt voor vergisten. Doordat er geen stro/strooisel wordt toegepast is de verse mest rijk aan organische stof met relatief weinig ammoniumstikstof, welke remmend werkt in een vergistingsproces. Dit geldt vooral bij een snelle afvoer vanaf het bedrijf naar een vergistingsinstallatie. Dit kan mogelijk bij het toepassen van monovergisten extra aantrekkelijk zijn omdat het drogestofgehalte relatief hoog is waardoor de feces veel biogas per ton invoer opleveren. De vergoeding voor monovergisting is hoger dan voor co-vergisten.

Het bepalen van een precieze terugverdientijd is in deze fase van ontwikkeling nog niet nauwkeurig te maken. Als de verwachtingen kunnen worden waar gemaakt, zal de terugverdientijd op bestaande bedrijven van enige omvang uit kunnen komen op ca. 10 jaar (zie **bijlage 12**). Bij nieuwbouw is deze gunstiger omdat dan bij de bouw meteen rekening kan worden gehouden met de toepassing van de HWF vloer en bijkomende voorzieningen voor de mestafvoer. De terugverdientijd kan dan dalen tot onder de 8 jaar.

Beschrijf de economische kansen voor iedere maatregel en voor de hele innovatie. Geef hierbij de uitleg over de:

- kosten
- opbrengsten en besparingen
- mogelijkheden andere bedrijven met hetzelfde stalsysteem
- tijd waarin de innovatie zich terugverdient

Maak bij de uitleg gebruik van berekeningen. Laat zien wat eenmalige kosten zijn, investeringskosten en de kosten door het gebruik van uw innovatie. Vergelijk deze kosten met een standaard systeem. Kost een innovatie teveel en heeft deze geen economische kansen? Dan is de kans klein dat de sector de innovatie gebruikt en deze verder ontwikkelt.

U kunt voor deze paragraaf gebruik maken van het Handboek Kwantitatieve Informatie Veehouderij (KWIN).

c. Verbetering dierenwelzijn en brandveiligheid (wegingsfactor 1)

Hoe zorgt uw innovatie voor een beter dierenwelzijn en betere brandveiligheid op de veehouderijlocatie?

De verwachting is dat door met name de schone vloeren waarop de vermenigvuldiging van mogelijk ziekmakende bacteriën veel minder kan plaatsvinden dan in een potstal met broei in de pot, dit leidt tot gezondere dieren. Daarnaast zorgt de verwachte lagere emissie ook voor minder kans op vooral luchtwegproblemen bij de dieren. Bij de proefmetingen is namelijk geconstateerd dat er net boven de pot hoge concentraties aan ammoniak kunnen voorkomen.

De vloer is daarnaast voorzien van een indrukbaar deel, waardoor het ligcomfort gunstig is. Dit komt het dierenwelzijn ten goede.

Wat betreft de brandveiligheid is de kans op brand naar verwachting ook minder en zeker die van de brandvoortplanting en rookontwikkeling in een pot met droog stro/strooisel. De vloeropbouw is wel gemaakt van kunststof, maar is veel minder gevoelig voor een snelle ontsteking. Het stalklimaat wordt continu gemonitord. Om het ontstaan van een brand snel te kunnen detecteren worden er ook temperatuur- en rookgassensoren geplaatst in technische ruimten in de stal die het hoogste risico geven op het ontstaan van brand. Mede hierdoor wordt de kans vergroot om snel in te kunnen grijpen bij een beginnende brand naast het sterk terugdringen van de kans op brandvoortplanting in de stal door het ontbreken van strooisel in de stal. Door het vervallen van stroverbruik neemt ook het risico van brand in de stro-opslag af. Voor veel verzekeraars een belangrijk item.

Voor dit onderdeel gaat u uit van de [Maatlat Duurzame Veehouderij](#) bij de onderbouwing als standaard.

Dierenwelzijn

U scoort met uw innovatie voor het verbeteren van dierenwelzijn onder andere op de volgende punten:

- Verbeteren van het lig- en loopcomfort
- Beter kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag van het dier
- Houden van dieren zonder ingrepen

Brandveiligheid

U scoort met uw innovatie voor het verbeteren van brandveiligheid onder andere op de volgende punten:

- Het plaatsen van een scheiding die brand 60 minuten tegenhoudt. Deze plaatst u in technische ruimten van bestaande stallen van voor 2014.
- Het plaatsen van slimme systemen die brand en rook ontdekken en melden. Deze plaatst u in technische ruimten en dierenverblijven van bestaande en nieuwe stallen.

d. Internationaal vernieuwend (wegingsfactor 1)

Is uw innovatie vernieuwend op internationaal niveau? Zo ja, waaruit blijkt dat? Leg dit uit voor iedere maatregel en voor de hele innovatie.

Het scheiden van mest aan de bron in urine en feces, ten behoeve van het reduceren van de emissie van ammoniak, methaan, geur en fijnstof, is een nieuw innovatief stalsysteem wat nog niet elders wordt toegepast. Het houden van melkgeiten in een ingestrooide pot is het meest toegepast systeem. Omdat de sector relatief klein is, en vooral Nederland voorop loopt in het stimuleren van innovaties t.b.v. verlagen van de milieubelasting en het verbeteren van o.a. het

dierwelzijn, zijn innovaties nog schaars in de geitenhouderijsector. De kans van slagen in ook het buitenland, maar vooral in eerste instantie in Nederland is hoe we met elkaar de verwachte voordelen zoveel mogelijk kunnen benutten. Naast besparingen/voordelen op boerderijniveau is dit ook gelegen in het zo optimaal mogelijk benutten van de mest ter vervanging van kunstmest (Renure) en het maken van duurzame energie met de mest (feces). Dit vergt een meer integrale benadering en aanpak, die de aanvragers voorstaan om de sector verder te verduurzamen.

Hoe vernieuwender de technologie van uw project is, hoe hoger u scoort op dit criterium. Een innovatie in een nieuw onderzoeksgebied is niet automatisch vernieuwender dan in een bestaand onderzoeksgebied. De technische risico's van uw innovatie moeten beheersbaar zijn.

e. Weidegang (alleen voor melkveehouders)

Past u bij het gebruik van de innovatie voor het melkvee minimaal 6 uren op een dag weidegang toe? En geldt dit voor minimaal 120 dagen in een jaar? Is dit niet het geval? Dan voldoet u niet aan het [Convenant Weidegang](#) en scoort u hierop 0 punten.

Ja

Nee

5. Openbare samenvatting

Geef een samenvatting van uw projectvoorstel (maximaal ½ A4). Krijgt u uiteindelijk subsidie voor dit project? Dan gaan we deze samenvatting gebruiken voor publicatie op onze website. Schrijf in deze samenvatting daarom geen vertrouwelijke informatie. Wilt u de namen van de deelnemers van het samenwerkingsverband openbaar maken? Benoem deze dan onder uw samenvatting. Wij zetten de namen dan bij de samenvatting op onze website.

Samenvatting:

De geitenhouderijsector is in Nederland relatief klein van omvang. Echter ook geitenhouderijbedrijven willen hun bedrijfsvoering verduurzamen als bijdrage in het verlagen van de milieubelasting van verbeteren van dierenwelzijn en de werkomstandigheden. Daarbij is de focus gelegen op bronreductie. Het gebruikelijke stalsysteem op melkgeitenhouderijbedrijven is de toepassing van een potstal. Voor de aanpak bij de bron is een innovatief stalsysteem ontwikkeld die de urine en feces direct na uitscheiding scheidt en dagelijks meerdere keren uit de stal afvoert. Dit zorgt voor een verlaging van de emissies van ammoniak, methaan, geur en fijnstof. Omdat er (nagenoeg) geen stro(oisel) meer nodig is, en de vloer zacht is, wordt ook het welzijn van de geiten verbeterd. Daarnaast kan de urine naar verwachting gebruikt worden als kunstmestvervanger (Renure). Hierdoor wordt ook de circulaire landbouw bevordert en kan de verse vaste mest dienen als energiebron voor de productie van biogas, waarmee groene stroom en/of groen gas is te produceren. Het stalsysteem is daarbij opgebouwd uit een betonvloer voorzien van een rioleringsstelsel voor een snelle en continue afvoer van de urine. Op deze vloer wordt een zogenaamde High Welfare (HWF) vloer geplaatst. De kunststof toplaag die vochtdoorlatend is zorgt ervoor dat de urine direct door het deek gaat en zo gescheiden wordt van de feces. De feces wordt meerdere keren per dag afgevoerd van de HWF vloer afgeschraapt met een mestopraaprobot en naar buiten de stal afgevoerd. De urine wordt na afvoer tijdelijk opgeslagen in een afgesloten opslag voor aanwending als meststof in het groeiseizoen. De feces worden na afvoer uit de stal tijdelijk opgeslagen in een afgesloten container en elke ca. 7 dagen afgevoerd. Bij opslag voor een langere periode worden de feces als het ware geconserveerd door deze speciaal te behandelen en aangedrukt op te slaan in een opslagbunker die is afgedekt. Dit ter vermindering van de emissie en het behouden van de in de feces aanwezige organische stof en mineralen. Door de automatisering van de mestafvoer en dat er (nagenoeg) geen stro(oisel) meer wordt gebruikt, neemt ook de hoeveelheid arbeid af. Op deze wijze worden ook de kosten voor het stalsysteem verlaagd.

Door de integrale aanpak van zowel emissiereductie als ook mineralenhergebruik, welzijn en arbeidsomstandigheden, is het innovatieve HWF vloersysteem een ontwikkeling voor het verder verduurzamen van geitenhouderijbedrijven.

Namen deelnemers (niet verplicht):

4 Melkgeitenhouderijbedrijven in samenwerking met 10.1.c en WUR

Foto bij uw samenvatting (niet verplicht):

6. Bijlagen bij dit projectplan

Geef de bijlagen die u toevoegt aan dit projectplan in de tabel hieronder weer. Verwijs hierbij naar de vraag in het projectplan, waar de bijlage bij hoort. De bijlagen voegt u toe aan het digitale aanvraagformulier, onder Bijlagen bij Overig.

Titel bijlage	Vraagnummer uit het projectplan	Paginnummer uit het projectplan	Eventuele toelichting
Zie Bijlage 0 overzicht alle losse bijlagen			

**Analyseformulier
Innovatiemodule
brongerichte verduurzaming
van stal- en
managementmaatregelen
Melkgeiten 2021-1**

Projectnummer	SBV
Titel project	HWF vloer voor melkgeiten
Diercategorie(n)	Melkgeiten
Techniek/management/combinatie	Combinatie
Penvoerder	10.1.c
Deelnemers	10.1.c Livestock Research.
Looptijd project	4 jaar, 01-10-2021 – 01-10-2025

Noot: indien de beoordeling leidt tot een afwijzing, maakt RVO voor het opstellen van de afwijsbrief gebruik van de argumentatie die in dit document staat.

Noot: op verzoek van de aanvrager, bijvoorbeeld bij bezwaar, wordt het Analyseformulier beschikbaar gesteld aan de penvoerder of gemachtigde van het project. De namen van de experts worden niet bekend gemaakt. Om zoveel mogelijk anonimiteit te borgen adviseren we neutraal taalgebruik.

Opvallende zaken geconstateerd door de deskundigen en eventuele adviezen aan de projectuitvoerders

- De aanvraag is zeer informatief en compleet.
- Het consortium is solide, breed, deskundig en inclusief de HWF vloer leverancier, met ook al vier geitenhouders om het nieuwe stalsysteem te gaan gebruiken; bij succes kan dan eenvoudig en snel ook op deze vier bedrijven metingen gedaan worden voor een emissiefactor (volgens de WUR zouden de stallen bemeetbaar zijn). De subsidieaanvraag is daardoor met bijna 2 M€ aanzienlijk hoger dan twee andere aanvragen. Anderzijds wordt meer kennis en innovatieverspreiding bereikt.
- Belang van goed management wordt onderkend en aanvraag is ook in de combi categorie ingediend.
- De HWF vloer is voor melkvee ontwikkeld en toepassing voor geiten lijkt logisch en minder belastend / slijtagegevoelig. Helaas zijn de ervaringen van de HWF vloer voor melkvee qua emissie, slijtage en schoonhouden niet vermeld.
- De notie over ziekmakende bacteriën uit een strooiselpot zijn moeilijk te duiden / wordt ook niet uitgelegd. Ook in fijnstof uit opdrogende feces zullen veel bacteriën zitten.
- Hoewel geiten worden gevaccineerd tegen Q-koorts, is het separaat afvoeren van de nageboortes van de dieren wel een aandachtspunt voor het management om te zorgen dat die niet bij de vaste mest terecht komt.
- Dit voorstel beoogt ontwikkeling van primaire scheiding van feces en urine voor geiten met solide vloer- en robottechniek.
- Voor urine wordt zowel opslag in een kelder in de stal (bij 1 geitenhouder) als buiten beoogd (bij drie geitenhouders). Deze emissie is onderdeel van het meetonderzoek; aanzuren als nodig.
- Bij twee geitenhouders zal de feces tijdelijk (hoe lang precies?) in een loods worden opgeslagen (aangezuurd en aangedrukt, dit zijn de managementmaatregelen; meten van de emissies is onderdeel van het onderzoek); bij de twee andere geitenhouder zal opslag in een

container plaatsvinden voor 7-14 dagen. In alle gevallen afvoer naar een biogasinstallatie.

- Er is een klein vooronderzoek gedaan met een Lindvalldoos om indicatie te verkrijgen van de ammoniakemissiereductie van de HWF vloer (met en zonder strooisel) ten opzichte van een potstal (48-88%; 6 metingen).
- Het voorgestelde huisvestingssysteem heeft geen stro meer voor de dieren. Beschikbaarheid van stro voor geiten is niet essentieel voor hun natuurlijk gedrag (zoals wel voor het foerageren en scharrelen van respectievelijk varkens en pluimvee) en voor hun loop- en ligcomfort.
- Positief is dat aandacht besteed is aan fijnstof, ondanks dat het geen beoordelingscriterium is.

Beoordelingscriteria

1. EMISSIEREDUCTIE

Het innovatieproject naar verwachting leidt tot een hoger percentage emissiereductie van de relevante broeikasgas- of stalemissies voor de betreffende dierlijke sector, uitgaande van de streefwaarden, opgenomen in bijlage 2.2.

Zie voor kaderstelling beoordelingskaart en bijlagen.

Methaanreductie	
Minimaal reductiepercentage	50%
Reductiepercentage volgens aanvraag	85%
Reductiepercentage volgens SBV-pool	70%
Bijbehorend aantal punten bij reductiepercentage	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>Het projectplan stelt drie effecten: directe scheiding van feces en urine in de stal, 2) snelle afvoer en opslag feces, en 3) gesloten opslag urine. Het totale verwachte reductiepercentage is 85%.</p> <p>De maatregelen zullen effectief zijn tegen methaanemissie. Echter, de argumentatie dat feces en urine onder zuurstofrijke omstandigheden verblijven is niet erg steekhoudend. Beiden worden niet belucht waardoor er op microschaal zeker anaerobe omstandigheden zullen zijn die gunstig zijn voor methaanproductie. Het organisch stofgehalte van de urine is zoals beschreven cruciaal voor de methaanemissie uit de opgeslagen urine; de verwachting is dat hier toch nog wel methaan uit komt. De feces gaan naar een biovergister, die methaanproductie wordt opgevangen. De methaanemissie tijdens korte opslag in een container (beslist niet zuurstofrijk; en bv. 's zomers veel warmer dan 10 graden) of langer in een loods zullen zeker tot methaanproductie leiden.</p> <p>Wij gaan wij uit van 70% reductie in de stal exclusief opslagen.</p>	

Ammoniakreductie	
Minimaal reductiepercentage	25%
Reductiepercentage volgens aanvraag	75%
Reductiepercentage volgens SBV-pool	50%
Bijbehorend aantal punten bij reductiepercentage	5 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>In het projectplan wordt 70% reductie in de stal en 80% reductie in de opslag voorgesteld.</p> <p>De resultaten van het vooronderzoek lieten 67% reductie zien van de HWF vloer ten opzichte van een stropot. Beoordelaars verwachten bij opschalen en toepassing onder praktijkomstandigheden eerder een verlies aan effect dan een verhoging. Een minimale reductie van 50% lijkt mogelijk.</p> <p>De reductie bij tweeweeks opslag in containers of langduriger in een loods wordt door beoordelaars ingeschat op 50%; hier kan nog behoorlijk broei gaan optreden, met een mix van aerobe en anaerobe omstandigheden, en dus ammoniakemissie (ook van andere broeikasgassen overigens). Beoordelaars adviseren om de feces vaker af te voeren naar een biogasinstallatie, dat geeft zekerheid voor lage emissies en hoogste biogasopbrengst.</p> <p>De ammoniakreductie in de stal exclusief opslagen wordt door beoordelaars ingeschat op 50% waarmee het maximale aantal punten wordt toegekend.</p>	

Geurreductie	
Minimaal reductiepercentage	25%
Reductiepercentage volgens aanvraag	60%
Reductiepercentage volgens SBV-pool	25%
Bijbehorend aantal punten bij reductiepercentage	1 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>In het projectplan wordt 50% reductie in de stal en 50-75% reductie in de opslag voorgesteld.</p> <p>De argumentatie voor de stal is navolgbaar (scheiding, snelle afvoer feces en schone vloeren), de dieren en het voer zijn echter ook verantwoordelijk voor een deel van de geuremissie; beoordelaars schatten dit ook in op 50%.</p> <p>De opslagreductie is moeilijk in te schatten. De argumentatie in het voorstel is niet onredelijk, maar een vergelijking met opslag van stromest uit een potstal op een plaat gaat deels mank omdat dit niet altijd op het bedrijf zelf zal plaatsvinden. De geuremissie uit de opslag kan derhalve ook als extra worden gezien, en de stalreductie mogelijk helemaal tenietdoen. De container en loods zullen beiden toch geuremissie veroorzaken; de urineopslag zal sterk reducerend werken.</p> <p>Zodoende lijkt het reductiepercentage volgens aanvraag enigszins overschat. Beoordelaars hebben er echter vertrouwen in dat het minimale reductiepercentage (25%) in de stal exclusief opslagen wordt behaald.</p> <p>De presentatie van het WUR webinar ontbreekt bij de stukken en kon niet gebruikt en geverifieerd worden.</p>	

Omrekenen reductiepercentages naar score op basis van bijlage 2 van de beoordelingskaart	
<i>Neem het gemiddelde van de afzonderlijke scores per stof en rond af op 2 cijfers achter de komma</i>	
Gemiddelde score emissiereductie SBV-pool	$(4 + 5 + 1) / 3 = 3,33$ punten

2. ECONOMISCH PERSPECTIEF

Het innovatieproject is meer gericht op vernieuwingen die economisch meer perspectief bieden voor toepassing op een veehouderijlocatie.

Economisch perspectief	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	5 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>Het projectplan bevat een gedetailleerde uitwerking van (meer)kosten voor de vloeren en opslag, en diverse besparing zoals op stro, arbeid, mestafzet, gezondheidskosten, etc.. Gesteld wordt dat de terugverdientijd ongeveer 10 jaar bedraagt bij verbouw en ca. 8 jaar bij nieuwbouw. Het feit dat nu al vier geitenhouders willen investeren geeft een solide basis en economisch support voor verdere toepassing van dit concept. Volgens de beoordelingskaart levert dit 5 punten op.</p>	

3. DIERENWELZIJN EN BRANDVEILIGHEID

Het innovatieproject draagt meer bij aan dierenwelzijn en brandveiligheid op een veehouderijlocatie.

Voor zowel dierenwelzijn als brandveiligheid ken je een afzonderlijke score toe (van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen). Daarna bepaal je de totaalscore.

Dierenwelzijn	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	3 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>Volgens het projectplan zullen door scheiding en continue afvoer van feces en urine minder ziektekiemen en ammoniak in de stallucht aanwezig zijn, waardoor een verbetering van de gezondheid wordt verwacht. Verder wordt genoemd dat de HWF vloer veel ligcomfort zal bieden aan de dieren. Beoordelaars gaan mee in de argumentatie.</p> <p>Volgens de beoordelingskaart leidt deze combinatie tot 3 punten.</p>	

Brandveiligheid	
Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.	
Score SBV-pool	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>Net als in de andere projectplannen is het verwijderen van stro uit de stal beschouwd als een grote verbetering op het gebied van brandveiligheid; alsmede afwezigheid van stro-opslag. Verder bevinden alle technische installaties zich buiten de diervverblijven. Verder zullen rook-en temperatuursensoren worden geïnstalleerd. Volgens de beoordelingskaart levert dat 4 punten op.</p>	

Berekenen totaalscore dierenwelzijn en brandveiligheid	
Om de totaalscore voor het criterium dierenwelzijn en brandveiligheid te bepalen neem je het gemiddelde van de twee afzonderlijke scores. Hierbij is het mogelijk dat je een eindscore met halve punten toekent.	
Score dierenwelzijn en brandveiligheid SBV-	$= (3 + 4) / 2 = 3,5$ punten

pool	
------	--

4. INTERNATIONALE vernieuwing

Het innovatieproject is vernieuwender ten opzichte van de internationale stand van onderzoek of techniek.

Internationale vernieuwing	
<i>Geef een score van 1 – 5 en gebruik hierbij alleen hele getallen. Zie voor kaderstelling de beoordelingskaart.</i>	
Score SBV-pool	4 punten
Bijbehorende argumentatie SBV-pool (hieronder invoegen)	
<p>Het projectplan maakt gebruik van bestaande technieken, maar in een vernieuwende combinatie voor de geitenhouderij, en dus afwijkend van de standaard voor melkgeiten. Het onderzoek naar de maatregelen voor vermindering van de emissie bij opslag zijn in algemene zin interessant en vernieuwend. Volgens de beoordelingskaart geeft dit 4 punten.</p>	

5. Totale score ten behoeve van rangschikking

In de tabel neem je in de kolom 'Punten Sbv-pool' de punten over die hierboven zijn gegeven voor de afzonderlijke rangschikkingscriteria. In de kolom 'Totaalscore' zet je de uitkomst van het aantal punten vermenigvuldigd met de wegingsfactor. Wanneer de totaalscore minder dan 14 punten is, zal de aanvraag worden afgewezen. De aanvragen met de meeste punten komen al eerst in aanmerking voor subsidie.

Rangschikkingscriterium	Wegings-factor	Punten Sbv-pool	Totaal score
1. Minder broeikasgas- en stalemissies	3x	3,33	10
2. Bieden van economische kansen	2x	5	10
3. Verbetering van dierenwelzijn en brandveiligheid	1x	3,5	3,5
4. Internationaal vernieuwend	1x	4	4
Totaal			27,5